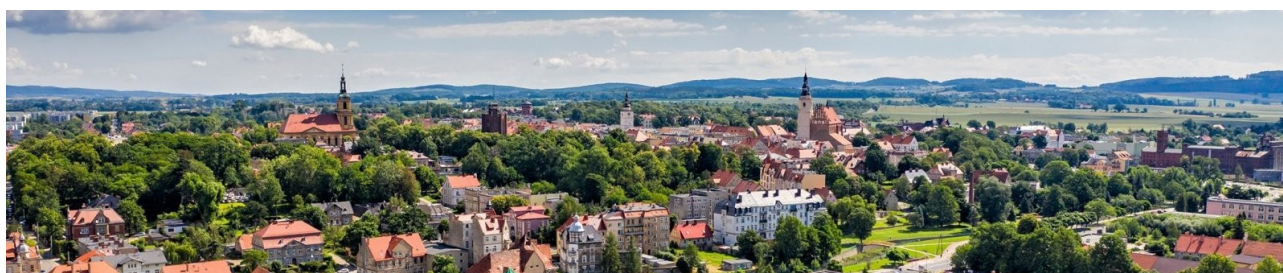

Raport o stanie miasta Dzierżoniowa za 2024 rok

Opracowanie: Urząd Miasta w Dzierżoniowie

Przy publikacji danych z niniejszego opracowania prosimy o podanie źródła. Elektroniczne wersje raportów o stanie miasta z lat poprzednich znajdują się na stronie internetowej www.dzierzoniow.pl w zakładce „Miasto”.

Raport o stanie miasta 2024 w wersji elektronicznej, opublikowanej zgodnie z zasadami dostępności cyfrowej znajduje się na stronie www.dzierzoniow.pl, w zakładce “Raporty o stanie miasta”

Spis treści

Raport o stanie miasta Dzierżoniowa za 2024 rok.....	1
Słowo wstępu od burmistrza Dzierżoniowa.....	4
I Dla mieszkańców.....	5
1. Edukacja.....	5
2. Polityka Społeczna.....	18
3. Sport.....	29
4. Kultura.....	35
5. Promocja Dzierżoniowa.....	37
6. Organizacje pozarządowe.....	42
7. Współpraca partnerska.....	44
8. Komunikacja publiczna.....	45
II Rozwój.....	47
1. Gospodarka, przemysł i działalność gospodarcza.....	47
2. Gospodarka mieszkaniowa.....	61
III Inwestycje.....	69
1. Przebudowa ulicy Prochowej.....	69
2. Remont "Orlika" przy Szkole Podstawowej nr 3.....	70
3. Remont ulicy Żeromskiego.....	70
4. Remont ulicy Wieniawskiego.....	71
5. Plac zabaw przy ulicy 11 Listopada.....	72
6. Budowa ulicy Diamentowej.....	72
7. Budowa ulicy Kamiennej.....	73
8. Budowa ulicy Wojciecha Kilara.....	74
9. Nakładka na ulicy Świdnickiej.....	74
10. Pochylnia dla osób z niepełnosprawnościami w żłobku.....	75
11. Bariierka ochronna na wieży ratusza.....	75
12. Droga nie tylko dla transportu rolnego.....	76
13. Chodnik wzdłuż ogrodów działkowych.....	76
14. Schody przy ulicy Świdnickiej.....	77
15 Remont Szkoły Podstawowej nr 9.....	77
IV Ochrona środowiska i usługi komunalne.....	78
1. Gospodarka odpadami komunalnymi.....	78
2. Gospodarka wodno-ściekowa.....	81

3. Jakość powietrza.....	85
V Samorząd.....	88
1. Burmistrz Dzierżoniowa.....	89
2. Plany i zamierzenia burmistrza na IX kadencję samorządu.....	91
3. Insygnia miasta – łańcuch Przewodniczącego Rady Miejskiej Dzierżoniowa oraz łańcuch Burmistrza Dzierżoniowa.....	96
4. Rada Miejska Dzierżoniowa.....	97
5. Nadanie tytułu Zasłużonego dla Dzierżoniowa.....	101
6. Urząd Miasta.....	104
VI Bezpieczeństwo.....	105
1. Działania Straży Miejskiej.....	105
2. Działania związane z obroną cywilną.....	107
3. Opieka nad zwierzętami.....	108
VII Finanse.....	109
1. Budżet Dzierżoniowa w latach 2022-2024.....	109
2. Dochody budżetowe 2024.....	110
3. Wydatki budżetowe.....	112
4. Przychody i rozchody budżetowe oraz zadłużenie.....	113
5. Pieniądze pozyskane przez urząd.....	114
6. Pieniądze pozyskane przez Stowarzyszenie Ziemia Dzierżoniowska.....	116
7. Pieniądze w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Południowego Obszaru Funkcjonalnego.....	117
VIII Statystyki.....	119

Słowo wstępu od burmistrza Dzierżoniowia

Raport o stanie miasta jest narzędziem, dzięki któremu możemy poznać sposób zarządzania Dzierżoniowem, jego potrzeby i możliwości rozwoju.

Zawiera najważniejsze informacje o finansach, społecznej ofercie miasta, infrastrukturze technicznej oraz o zmianach, jakie zaszły w ostatnich dwunastu miesiącach.

Raport skupia się na działaniach samorządu, podległych mu jednostek i spółek, ale mam świadomość, że Dzierżoniów zmienia się na lepsze dzięki społecznej pracy mieszkańców i aktywności przedsiębiorców.

Dziękuję za to serdecznie i zachęcam do zapoznania się z zawartymi w raporcie informacjami.

Burmistrz Dzierżoniowa
Dariusz Kucharski

I Dla mieszkańców

1. Edukacja

1.1 Żłobki

W Dzierżoniowie dostępnych było 257 miejsc w żłobkach, w tym 72 miejsca w żłobku publicznym. Funkcjonowały następujące placówki:

- Żłobek Miejski nr 1 – 72 miejsca;
- Niepubliczny Żłobek „Akademia Maluszka” – 60 miejsc;
- Niepubliczny Żłobek „Sówka” – zakończył swoją działalność 31.08.2024 roku;
- Niepubliczny Żłobek „Kraina Czarów” – 75 miejsc;
- Dodatkowo, w Dzierżoniowie znajduje się Żłobek Gminny „Sudeckie skrzaty”, do którego uczęszczają głównie dzieci z Gminy Dzierżoniów, oferujący 50 miejsc.

Od 1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2024 roku Dzierżoniowski bon żłobkowy wypłacono dla 105 dzieci, na łączną kwotę 331 980,00 zł.

1.2 Przedszkola

W 2024 r. sieć placówek oświatowych działających na terenie Dzierżoniowa uległa zmianie. Pani Agata Majcher 31 sierpnia 2024 r., po 21 latach, zakończyła prowadzenie działalności Przedszkola Niepublicznego Promującego Zdrowie „Szóstka” w Dzierżoniowie przy ul. Mickiewicza 14. Pan Dawid Kołodziejczyk otworzył 1 września 2024 r. Niepubliczne Przedszkole Specjalne Centrum Pro Liberis, ul. Poczтова 5 dla 15 dzieci z niepełnosprawnościami (3 oddziały specjalne).

FOT: W 2024 roku Przedszkole Publiczne nr 7 obchodziło jubileusz 75 lat istnienia.

Na terenie Dzierżoniowa wg stanu na 31.12.2024 r. funkcjonowały następujące przedszkola:

Przedszkola publiczne, których organem prowadzącym jest miasto:

- Przedszkole Publiczne nr 1 im. Jana Brzechwy, ul. Batalionów Chłopskich 20, dyrektor Iwona Cegiełka;
- Przedszkole Publiczne nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałem Specjalnym, ul. Miernicza 2, dodatkowa lokalizacja ul. Złota 8, dyrektor Magdalena Dawid;
- Przedszkole Publiczne nr 3, os. Błękitne 26, dyrektor Anna Okarma-Rajczakowska;
- Przedszkole Publiczne nr 7, os. Tęczowe 3, dyrektor Anna Ekiert.

Przedszkola Niepubliczne - ujęte w ewidencji szkół niepublicznych Dzierżoniowa / dotowane przez Dzierżoniów, dla których organami prowadzącymi są ich dyrektorzy:

- Przedszkole Niepubliczne nr 4, os. Jasne 21, dyrektor Dorota Lis;
- Przedszkole Niepubliczne „Słoneczna Piątka”, ul. Świdnicka 41, dyrektor Ewa Listowska;
- Niepubliczne Przedszkole „Europejska Akademia Dziecka”, ul. Szkolna 14, dyrektor Daria Michalska;
- Przedszkole Niepubliczne Sióstr Salezjanek im. Dominika Savio, ul. Spacerowa 2 prowadzone przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki (Siostry Salezjanki) - Inspektoria Wrocławska, ul. św. Jadwigi 11, 50-266 Wrocław, dyrektor siostra Izabela Gryń;
- Niepubliczne Przedszkole Montessori Bliska Przystań, ul. Słowiańska 3a, dyrektor Magdalena Markulak;
- Przedszkole Niepubliczne „Kraina Czarów”, ul. Wrocławska 53 A, dyrektor Magdalena Kowalczyk-Marut;
- Niepubliczne Przedszkole Specjalne Centrum Pro Liberis, dyrektor Dawid Kołodziejczyk.

Łącznie do przedszkoli uczęszczało 1026 dzieci, w tym do przedszkoli publicznych 631 dzieci, a do przedszkoli niepublicznych 395.

Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach wg danych z Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30.09.2024 r.:

- Przedszkole Publiczne nr 1 im. Jana Brzechwy - 151 (6 oddziałów);
- Przedszkole Publiczne nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałem Specjalnym - 212 (13 oddziałów, w tym 5 ogólnodostępnych, 4 integracyjne, 4 specjalne);
- Przedszkole Publiczne nr 3 - 122 (5 oddziałów);
- Przedszkole Publiczne nr 7 - 146 (6 oddziałów);
- Przedszkole Niepubliczne nr 4 - 147 (5 oddziałów);
- Przedszkole Niepubliczne „Słoneczna Piątka” - 61 (3 oddziały);
- Niepubliczne Przedszkole „Europejska Akademia Dziecka” - 12 (1 oddział);
- Przedszkole Niepubliczne Sióstr Salezjanek im. Dominika Savio - 47 (2 oddziały);
- Niepubliczne Przedszkole Montessori Bliska Przystań - 38 (2 oddziały);
- Przedszkole Niepubliczne „Kraina Czarów” - 80 (4 oddziały);
- Niepubliczne Przedszkole Specjalne Centrum Pro Liberis - 10 (3 oddziały)

Liczba dzieci ogółem wynosiła 1026 w tym:

- w wieku 2,5 roku - 20;
- w wieku 3 lat - 221;
- w wieku 4 lat - 233;
- w wieku 5 lat - 265;
- w wieku 6 lat - 276;
- w wieku 7 lat - 14;
- w wieku 8 lat - 2.

Opłata za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych do 31 sierpnia 2023 r. wynosiła 1,30 za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu powyżej 5 godzin. Od 1 września 2024 r. opłata wynosi 1,44 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu powyżej 5 godzin. Dzieci 6-letnie nie ponoszą opłat za pobyt w przedszkolu. W sytuacji, gdy do przedszkola uczęszczało jednocześnie dwoje dzieci z jednej rodziny, opłatę obniżało się za drugie dziecko o 50 procent.

Opłata obniżana jest o połowę, za każde dziecko z rodziny wielodzietnej mającej na utrzymaniu troje lub więcej dzieci, objętej programem „Dzierżoniowska Karta Dużej Rodziny”. Stawka za wyżywienie dziecka w przedszkolu publicznym za trzy posiłki (śniadanie, obiad, podwieczorek) wynosiła 10 zł brutto za dzień do 31 sierpnia 2024 r. Od 1 września 2024 r. wynosi 12 zł brutto za dzień.

1.3 Szkoły podstawowe

W Dzierżoniowie w 2024 roku funkcjonowały cztery publiczne i trzy niepubliczne szkoły podstawowe. Łącznie do szkół podstawowych w Dzierżoniowie uczęszczało 2.394 uczniów w 112 oddziałach, w tym do szkół podstawowych publicznych 2.232 uczniów w 96 oddziałach, a do szkół podstawowych niepublicznych 162 uczniów w 16 oddziałach.

Stopień wykorzystania miejsc we wszystkich czterech szkołach podstawowych w Dzierżoniowie kształtował się na poziomie ok. 82 % (pojemność szkół wynosi 2.900 uczniów, uczęszcza do nich 2.232 uczniów).

Szkoły publiczne, których organem prowadzącym jest miasto:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Noblistów Polskich, ul. Władysława Sikorskiego 2, dyrektor Violetta Bień;
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Komisji Edukacji Narodowej, ul. Szkolna 24, dyrektor Regina Walendowska;
- Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte, os. Błękitne 25, dyrektor Marzena Mieszko;
- Szkoła Podstawowa nr 9 im. Mikołaja Kopernika, ul. Kopernika 7, dyrektor Wioletta Uchman - Chrzęszcz.

Szkoły niepubliczne, dotowane przez Dzierżoniów, dla których organami prowadzącymi są ich dyrektorzy:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka ul. Garncarska 3, dyrektor Jacek Prysak;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Edukacja i Rodzina”, ul. Wrocławska 51, dyrektor Małgorzata Sądej;
- Szkoła Podstawowa Business Primary School, ul. Szkolna 14, dyrektor Daria Michalska (szkoła ujęta jest w ewidencji szkół niepublicznych Dzierżoniowa, jednak nie pobierała dotacji, gdyż nie rozpoczęła działalności dydaktycznej).

Liczba uczniów w szkołach podstawowych wg danych na dzień 30.09.2024 r. w Systemie Informacji Oświatowej:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Noblistów Polskich - 641 (27 oddziałów);
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Komisji Edukacji Narodowej - 364 (17 oddziałów.);
- Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte - 663 (28 oddziałów);
- Szkoła Podstawowa nr 9 im. Mikołaja Kopernika - 564 (24 oddziałów);
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka - 45 (8 oddziałów);
- Niepubliczna Szkoła „Edukacja i Rodzina” - 117 (8 oddziałów).

Średnioroczna liczba etatów nauczycieli wyniosła 233,87 w tym: nauczyciele początkujący - 41,38, nauczyciele mianowani - 59, nauczyciele dyplomowani - 133,49. Liczba pracowników administracji i obsługi - 94 osoby.

1.4 Finansowanie oświaty

Można zaobserwować wyraźny wzrost wydatków bieżących dzierżoniowskich przedszkoli publicznych. Związane jest to przede wszystkim ze stale rosnącą inflacją oraz obligatoryjnymi zwiększeniami wynagrodzeń dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników.

Nastąpił spadek kosztów ponoszonych przez Gminę Miejską Dzierżoniów z tytułu uczęszczania dzieci z Dzierżoniowa do przedszkoli w innych gminach - wydatkowano kwotę 181 475,18 zł (w poprzednim roku była to kwota 233 136,41 zł). Natomiast z tytułu uczęszczania dzieci z innych gmin do dzierżoniowskich przedszkoli wpłynęła kwota 856 600,84 zł (w 2023 roku uzyskano z tego tytułu 813 402,89 zł).

Wydatki bieżące przedszkoli publicznych:

- 2019 – 4 696 160 zł;
- 2020 – 5 417 791 zł;
- 2021 – 7 191 062 zł;
- 2022 – 7 846 093 zł;
- 2023 – 9 343 886 zł (w tym 473 276 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy);
- 2024 – 11 780 117 zł (w tym 397 272 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy).

Dotacje dla przedszkoli niepublicznych kształtowały się w następujący sposób:

- 2019 – 3 830 819 zł (w tym 222 024 zł dotacja na wychowanie przedszkolne na warunkach takich, jak w przedszkolach publicznych, tzw. „kontraktacja”);
- 2020 – 3 984 315 zł (w tym 225 316 zł dotacja na wychowanie przedszkolne na warunkach takich, jak w przedszkolach publicznych, tzw. „kontraktacja”);
- 2021 – 3 615 490 zł;
- 2022 – 4 117 916 zł;
- 2023 – 4 175 871 zł (w tym 42 499 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy);
- 2024 – 5 137 591 zł (w tym 92 792 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy).

Nastąpił również wzrost wydatków na dotacje dla przedszkoli niepublicznych działających na terenie Dzierżoniowa, w porównaniu z latami ubiegłymi. Spowodowany był zarówno większą liczbą dzieci z niepełnosprawnościami w przedszkolach niepublicznych, a także wzrostem podstawowej kwoty dotacji, której wysokość jest uzależniona od wydatków bieżących przeznaczonych na przedszkola publiczne prowadzone przez gminę.

Wydatki bieżące szkół publicznych:

- 2019 – 19 706 876 zł;
- 2020 – 19 515 514 zł;
- 2021 – 20 238 753 zł;
- 2022 – 22 016 257 zł;
- 2023 – 24 464 526 zł (w tym 1 355 262 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy);
- 2024 – 30 987 848 (w tym 1 290 256 zł pochodzi z otrzymanych środków z

Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy).
Wydatki poniesione na bieżące utrzymanie 4 publicznych dzierzoniowskich szkół podstawowych z każdym rokiem są coraz większe. Wynika to przede wszystkim, tak samo jak w przypadku w przedszkoli, ze stale rosnącej inflacji oraz obligatoryjnych zwiększeń wynagrodzeń dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników.

Dotacje dla szkół niepublicznych:

- 2019 – 2 205 551 zł;
- 2020 – 2 338 358 zł;
- 2021 – 2 656 528 zł;
- 2022 – 3 287 786 zł;
- 2023 – 4 052 896 zł (w tym 161 621 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy);
- 2024 – 5 463 773 zł (w tym 247 055 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy).

Wzrost dotacji dla szkół niepublicznych w 2024 r. wynikał z większej liczby uczniów z niepełnosprawnościami w porównaniu z latami ubiegłymi oraz większą kwotą otrzymanej subwencji, w wysokości której niepubliczne szkoły otrzymują dotację.

Wydatki bieżące na publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe oraz przedszkola wyniosły 53 369 329 zł, w tym:

- wydatki szkół publicznych: 30 987 848 zł;
- dotacje dla szkół niepublicznych: 5 463 773 zł;
- wydatki przedszkoli publicznych: 11 780 117 zł;
- dotacje dla przedszkoli niepublicznych: 5 137 591 zł.

Dierzoniów w 2024 roku otrzymał subwencję oświatową w wysokości 36 212 623 zł, środki z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy w wysokości 2 027 376 zł oraz dotację na wychowanie przedszkolne – 2 849 606 zł, w tym:

- subwencja i środki z Funduszu Pomocy dla szkół publicznych: 26 197 675 zł;
- subwencja i środki z Funduszu Pomocy dla szkół niepublicznych: 5 451 832 zł;
- subwencja, dotacja i środki z Funduszu Pomocy dla przedszkoli publicznych: 6 175 856 zł;
- subwencja, dotacja i środki z Funduszu Pomocy dla przedszkoli niepublicznych: 3 264 242 zł

Dopłata Miasta do wydatków na funkcjonowanie szkół i przedszkoli wyniosła 12 279 724 zł, w tym:

- do wydatków szkół publicznych: 4 790 173 zł;
- do dotacji dla szkół niepublicznych: 11 941 zł;
- do przedszkoli publicznych: 5 604 261 zł;
- do przedszkoli niepublicznych: 1 873 349 zł.

1.5 Programy oświatowe

„Laboratoria przyszłości” - dzierzoniowskie szkoły podstawowe w 2024 r. w ramach programu „Laboratoria przyszłości” prowadziły zajęcia z uczniami, korzystając z zakupionego w 2022 r. wyposażenia i pomocy dydaktycznych:

- drukarek 3D z akcesoriami;
- mikrokontrolerów z sensorami, wzmacniaczami, płytkami prototypowymi i innymi akcesoriami;
- sprzętu do nagrań dla nauki prezentacji swoich osiągnięć, takich jak kamery, mikrofony,
- stacji lutowniczych do mikrokontrolerów i wielu innych.

„Płynę dalej” - program o regionalnej nazwie „Dolnoślązak Umie Pływać 2024” organizowany przez Dolnośląską Federację Sportu we współpracy z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Dzierżoniowie, a współfinansowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Gminę Miejską Dzierżoniów. W programie w 2024 r. wzięło udział łącznie 45 uczniów. Liczba uczniów poszczególnych szkół podstawowych uczestniczących w programie "Płynę dalej":

- Szkoła Podstawowa nr 1 - 15 uczniów,
- Szkoła Podstawowa nr 3 - 15 uczniów,
- Szkoła Podstawowa nr 5 - 15 uczniów.

Program jest kontynuacją zajęć pływania i polegał na zdobywaniu nowych umiejętności pływackich oraz doskonaleniu techniki pływania. Adresowany do uczniów, którzy posiadają podstawowe umiejętności pływackie i potrafią samodzielnie przepłynąć 25 m na basenie. Program obejmował organizację zajęć nauki pływania w wymiarze 20 godzin lekcyjnych dla 3 grup dzieci.

„Dotacja podręcznikowa” - przyznana została dotacja w wysokości 323.640,12 zł. Wydatkowana była na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe. Została ujęta w planach finansowych czterech szkół podstawowych (na łączną kwotę 292.342,92 zł) w tym:

- SP 1 - wydatkowano 81.504,24 zł;
- SP 3 - wydatkowano 49.711,62 zł zł;
- SP 5 - wydatkowano 88.149,89 zł zł;
- SP 9 - wydatkowano 72.977,17 zł zł.

oraz w formie dotacji celowych dla dwóch szkół podstawowych niepublicznych:

- Niepublicznej Szkoły Podstawowa „Edukacja i Rodzina”- wydatkowano 15.762,14 zł;
- Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka - wydatkowano 15.535,06 zł.

Erasmus+5 "Space Challenges" - Szkoła Podstawowa nr 9 w 2022 r. rozpoczęła realizację projektu "Space Challenges" . Realizacja projektu rozpoczęła się 1 czerwca 2022 r. Projekt skierowany był do uczniów oraz nauczycieli. Celem projektu była optymalizacja organizacji procesu nauczania i uczenia się, w tym nauczania języków obcych oraz podniesienie kompetencji kluczowych uczniów, w szczególności kompetencji uczenia się uczniów młodszych. W ramach projektu uczniowie oraz nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 9 uczestniczyli w spotkaniach z uczniami ze szkół zagranicznych uczestniczących w realizacji projektu. Projekt zakładał wyjazdy w 2023 i 2024 r. uczniów oraz nauczycieli do Republiki Czeskiej oraz Hiszpanii. Realizacja projektu była w całości finansowana ze środków UE.

- Wartość projektu: 50.405,00 € (244.817,09 zł)
- Wartość dofinansowania: 50.405,00 € (244.817,09 zł)
- Czas realizacji: od 01.06.2022 do 31.05.2024 r.

Erasmus 6+ „Medieval adventures with Marco Polo” - Szkoła Podstawowa nr 9 1 czerwca 2023 r. rozpoczęła realizację projektu "Medieval adventures with Marco Polo". Celem projektu było poznanie postaci i odkryć Marco Polo, wzbudzenie zainteresowania geografią oraz epoką Średniowiecza. W ramach tego dofinansowania zrealizowano projekt eTwinning: „Medieval adventures with Marco Polo” ze szkołami partnerskimi z Hiszpanii, Gruzji i Republiki Czeskiej. Projekt realizowany był w klasie patronackiej eTwinning, która funkcjonuje w Szkole Podstawowej nr 9 w Dzierżoniowie w klasie 6a od 1 września 2023 roku. Celem tego przedsięwzięcia było wprowadzenie „Projektu e - Twinning”, jako odrębnego przedmiotu na świadectwie. Zajęcia prowadzone były nowoczesnymi metodami, a działania prowadzone we współpracy z innymi szkołami. Stworzyło to wyjątkowe możliwości wymiany doświadczeń, rozwijania kluczowych kompetencji i zajęcia, które angażowały uczniów poprzez komunikację z rówieśnikami z innych szkół. Zajęcia prowadzone były nowoczesnymi angażującymi kreatywnie i efektywnie najnowszymi metodami i narzędziami TIK. Projekt zakładał 19 kursów językowych dla nauczycieli, 45 mobilności uczniów oraz 3 pięciodniowe praktyki zawodowe.

- Wartość projektu: 47.453,00 € (219.911,44 zł).
- Wartość dofinansowania: 47.453,00 € (219.911,44 zł).
- Czas realizacji: od 01.06.2023 r. do 31.08.2024 r.

Projekt Erasmus 7+ „The Time Machine: Journey to the Modern Age” - Szkoła Podstawowa nr 9 rozpoczęła realizację projektu 1 czerwca 2024 roku. Celem projektu jest rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem angielskim (mówienie, czytanie i pisanie) poprzez zgłębianie historii epoki nowożytności. Uczniowie będą mieli okazję poznać wybitne postaci tej epoki, takie jak pisarze, naukowcy, oraz odkrywcy, a także zapoznać się z wynalazkami, które miały kluczowy wpływ na współczesne życie. Podróż uczniów do nowożytności rozpocznie się od odkrycia Ameryki, a wehikuł czasu umożliwi im zgłębienie zarówno wcześniejszych, jak i późniejszych osiągnięć tej epoki, poznanie wybitnych postaci oraz ważnych wynalazków. Uczniowie zapoznają się także z rocznicami, które będą miały miejsce w 2025 roku: 200-leciem fotografii, 130-leciem kina oraz 100-leciem wynalezienia telewizji. W związku z tym wszystkie produkty końcowe projektu będą związane z tymi jubileuszami. Projekt skupia się na rozwijaniu zainteresowań historycznych oraz umożliwia uczniom współpracę online z innymi szkołami, co pozwala im poszerzać horyzonty i zapoznać się z kulturami europejskimi. Wykorzystanie narzędzi TIK (Technologie Informacyjno-Komunikacyjne) będzie kluczowe dla skutecznej komunikacji w projekcie.

- Wartość projektu: 58.328,00 euro (250 215,45 zł)
- Wartość dofinansowania: 58.328,00 euro (250 215,45 zł)
- Czas realizacji: od 01.06.2024 do 31.08.2025

„Dziewiąteczka od nowa” - Gmina Miejska Dzierżoniów pozyskała dla Szkoły Podstawowej nr 9 im. Mikołaja Kopernika w Dzierżoniowie dofinansowanie w wysokości 100 000 zł. Środki pochodzą z projektu „Dziewiąteczka na nowo” w ramach programu

„SZKOŁY NA NOWO” Fundacji LOTTO im. Haliny Konopackiej. Celem projektu było udzielenie wsparcia Szkole Podstawowej nr 9, która ucierpiała w wyniku powodzi. Odkupiono dużą część wyposażenia gabinetów i szatni uczniowskich – stoły i szafy. Zakup części utraconego w wyniku klęski żywiołowej, mienia, przyczynił się do szybszego i sprawniejszego zniwelowania powstałych szkód i przywrócenia standardowego trybu funkcjonowania szkoły.

- Wartość projektu: 100.000 zł
- Dofinansowanie: 100.000 zł

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0”. - Gmina Miejska Dzierżoniów uzyskała dotację w kwocie 12 000 zł na realizację zadań wynikających z programu. Pozyskane środki trafiły do Szkoły Podstawowej Nr 1. im. Noblistów Polskich i zostały przeznaczone na zakup nowości czytelniczych, które wzbogaciły zasoby szkolnej biblioteki o wartościowe publikacje. Co więcej, w ramach realizacji projektu, przeprowadzono szereg działań promujących czytelnictwo. Zorganizowano spotkanie autorskie, konkursy, wystawy i inne inicjatywy mające na celu zachęcenie uczniów do aktywnego korzystania z poszerzonego katalogu pozycji książkowych.

Dzięki podjętym działaniom zwiększono dostęp dzieci do literatury i podkreślono jej rolę w rozwoju kulturalnym. Pozyskana dotacja zapewniła istotne wsparcie, przyczyniając się do popularyzacji czytelnictwa i wzrostu zainteresowania literaturą wśród młodych mieszkańców Dzierżoniowa.

- Całkowity koszt zadania: 15.000 zł
- Otrzymana dotacja: 12.000 zł
- Wkład własny Gminy: 3.000 zł

„Aktywna Szkoła - Sprzęt sportowy dla szkół” - w realizacji programu uczestniczyły trzy dzierżoniowskie szkoły podstawowe, tj.: Szkoła Podstawowa nr 5 z oddziałami integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Komisji Edukacji Narodowej i Szkoła Podstawowa nr 1 im. Noblistów Polskich. W ramach pozyskanych środków wzbogacono infrastrukturę sportową placówek szkolnych, dokonując zakupu różnorodnego sprzętu sportowego, m.in. piłek, bramek, czy materaców gimnastycznych. Nowoczesne wyposażenie pozwoliło na uatrakcyjnienie zajęć wychowania fizycznego oraz stworzenie bardziej komfortowych warunków do aktywności sportowej uczniów. Zakupiony sprzęt przyczynia się do promowania zdrowego stylu życia, integracji i rozwijania sportowych pasji dzieci i młodzieży.

- Wartość projektu: 93.750 zł
- Wartość dofinansowania: 75.000 zł
- Wkład własny Gminy: 18.750 zł

„SmartPrzedszkolaki w Powiecie Dzierżoniowskim” - projekt realizowany w latach 2024-2026 ze środków Unii Europejskiej, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Europejski Fundusz Społeczny PLUS, Priorytet 8 Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku, Działanie 8.1 Dostęp do edukacji. Beneficjentem projektu jest Stowarzyszenie Ziemia Dzierżoniowska, a Gmina Miejska Dzierżoniów jednym z partnerów.

Projekt realizują cztery dzierżoniowskie przedszkola tj.:

1. Przedszkole Publiczne nr 1 w Dzierżoniowie;
2. Przedszkole Publiczne nr 2 w Dzierżoniowie;
3. Przedszkole Publiczne nr 3 w Dzierżoniowie;
4. Przedszkole Publiczne nr 7 w Dzierżoniowie.

Do działań realizowanych w ramach projektu należą:

- zakup nowoczesnego wyposażenia sal przedszkolnych wspierającego edukację i rozwój dzieci;
- doposażenie placów zabaw poprzez zakup i montaż nowoczesnych urządzeń wspomagających aktywność fizyczną i rozwój motoryczny dzieci;
- rozwój kluczowych kompetencji dzieci poprzez innowacyjne zajęcia edukacyjne;
- prowadzenie zajęć terapeutycznych dla dzieci wymagających wsparcia;
- wspieranie dzieci uzdolnionych poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające ich talenty;
- organizacja zajęć ekologicznych kształtujących świadomość odpowiedzialności za środowisko naturalne;
- podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej w zakresie pedagogiki małego dziecka.

Wartość całkowita projektu: 2.102.629,79 zł. Wartość dofinansowania dla Gminy Miejskiej Dzierżoniów na zadania realizowane w ramach projektu: 887.600,69 zł.

„Podróże z klasą” - Gmina Miejska Dzierżoniów otrzymała dwie dotacje celowe z budżetu Państwa na realizację przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki pn. „Podróże z klasą”. Przyznawane przez Ministra w formie dotacji celowej środki finansowe przeznaczone są na finansowanie wycieczek szkolnych. Celem przedsięwzięcia jest uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania tradycji, kultury oraz osiągnięć polskiej nauki.

Przedsięwzięcie ma wspomóc realizację podstaw programowych kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, a także urozmaicić zajęcia edukacyjne, dzięki czemu nauka nabierze praktycznego wymiaru. Uczenie się oparte na praktycznym odkrywaniu kultury, czy też eksperymentowaniu w centrach nauki, stworzy uczniom warunki do zdobywania nowych umiejętności w niepowtarzalnym środowisku edukacyjnym.

Koszt przedsięwzięcia łącznie: pozyskano 110 000,00 zł, wydatkowano 109 875,00 zł w tym:

- dotacja celowa z Ministerstwa Edukacji Narodowej dla Szkoły Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte – pozyskano 80 000,00 zł, wydatkowano: 79 875,00 zł;
- dotacja celowa z Ministerstwa Edukacji Narodowej dla Szkoły Podstawowej nr 1 im. Noblistów Polskich – pozyskano 30 000,00 zł, wydatkowano: 30 000 zł. - wkład własny: 125 zł.

W ramach przedsięwzięcia uczniowie dwóch dzierżoniowskich szkół podstawowych pojechali na cztery wycieczki szkolne:

- Szkoła Podstawowa nr 1. Wykaz punktów edukacyjnych: Zamek Ogrodzieniec z Parkiem Miniatur - 02.10.2024 r., Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”, Planetarium - 03.10.2024 r., Sztolnia Królowa Luiza 04.10.2024 r. Liczba uczestników wycieczki - 45.

- Szkoła Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte: Muzeum Oscypka w Zakopanym (22.10.2024r.), Muzeum Tatrzańskie w Zakopanym - (23.10.2024 r.). Wawel w Krakowie – (24.10.2024 r.), Liczba uczestników wycieczki – 41. Muzeum Oscypka w Zakopanym – (17.10.2024 r.), Muzeum Tatrzańskie w Zakopanym - (16.10.2024 r.), Wawel w Krakowie – (18.10.2024r.) Liczba uczestników wycieczki – 41. Park Nauki i Rozrywki Krasiejów - (08.10.2024 r.), Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu - (09.10.2024 r.). Liczba uczestników wycieczki – 49.

„Zdrową postawę mam i ja! Zajęcia sportowe z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej”

- Gmina Miejska Dzierżoniów otrzymała z Ministerstwa Sportu i Turystyki z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów dofinansowanie w kwocie 13.650 zł na realizację zadania pn: „Zdrową postawę mam i ja! Zajęcia sportowe z elementami gimnastyki korekcyjno - kompensacyjnej”. Wykorzystano środki w wysokości 13.407,41 zł. Wkład własny Gminy wyniósł - 13.407,40 zł. Łącznie na realizację zajęć wydatkowano 26.814,81 zł. Zajęcia były realizowane w czterech szkołach podstawowych, dla których Gmina Miejska Dzierżoniów jest organem prowadzącym: Szkole Podstawowej nr 1 w Dzierżoniowie, Szkole Podstawowej nr 3 w Dzierżoniowie, Szkole Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Dzierżoniowie oraz Szkole Podstawowej nr 9 w Dzierżoniowie. Wykorzystywany był sprzęt dostępny w szkołach m.in. : piłki lekarskie, piłeczki miękkie, piłeczki z wypustkami, woreczki, drabinki, szarfy, tyczki, pachołki, ławeczki gimnastyczne, karimaty. Zajęcia prowadzone były przez nauczycieli szkół, którzy posiadają uprawnienia do prowadzenia gimnastyki korekcyjnej. Uczniowie wykonywali ćwiczenia ogólnorozwojowe, korygujące wady postawy oraz zapobiegające pogłębianiu się tych wad. Ponadto dzieci poznawały zasady zdrowego stylu życia i aktywnego spędzania czasu wolnego. Łączna liczba uczestników objętych zadaniem - 273 uczniów, liczba grup - 13, liczba prowadzących zajęcia – 14. Realizacja zajęć odbywała się od maja do grudnia 2024 r.

Dofinansowanie zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów z niepełnosprawnościami

- Gmina Miejska Dzierżoniów pozyskała dotację celową na dofinansowanie zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023 -2025. Z dofinansowania w łącznej wysokości 33 282,46 zł skorzystało 92 uczniów ze szkół: I Liceum Ogólnokształcące im. Jędrzeja Śniadeckiego, II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II, Zespół Szkół Nr 1 im. prof. Wilhelma Rotkiewicza, Zespół Szkół Nr 2 im. prof. Tadeusza Kotarbińskiego, Zespół Szkół Nr 3 im. Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Dzierżoniowie.

1.6 Stypendia i wsparcie w edukacji

19 czerwca 2024 r. odbyło się w Kinoteatrze „Zbyszek” w Dzierżoniowie uroczyste zakończenie roku szkolnego. Burmistrz Dzierżoniowa podziękował uczniom, nauczycielom oraz rodzicom za ciężką i owocną pracę w roku szkolnym 2023/2024.

Fot: Najlepsi uczniowie kończący szkołę podstawową otrzymują od miasta stypendia za wyjątkowe osiągnięcia.

W związku z zakończeniem roku szkolnego 2023/2024 w Dzierżoniowie zostały przyznane - stypendia za osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe:

- stypendia dyrektora szkoły za wyniki w nauce dla 407 uczniów kl. IV-VIII w tym 29 z klas ósmych (kwoty stypendiów: śr. 5,0 - 5,25 - 200 zł, śr. 5,26 - 5,59 - 250 zł, śr. 5,6 - 6,0 - 300 zł);
- stypendia dyrektora szkoły za osiągnięcia sportowe dla 76 uczniów kl. IV-VIII (kwoty stypendiów: za osiągnięcia indywidualne - 200 zł, za osiągnięcia zespołowe - 150 zł);
- stypendia burmistrza Dzierżoniowa za wyniki w nauce i osiągnięcia naukowe pn. „Dzierżoniowski Smoki Edukacji” w wysokości 1200 zł brutto oraz statuetki „Dzierżoniowskiego Smoka Edukacji” + listy gratulacyjne otrzymało 5 uczniów klas ósmych szkół podstawowych;
- stypendia w dziedzinie twórczości artystycznej Burmistrza Dzierżoniowa przyznał w wysokości 250 zł - 20 uczniom z dzierżoniowskich szkół podstawowych.

1.7 Dzień Edukacji Narodowej

14 października, co roku w rocznicę powołania Komisji Edukacji Narodowej, świętujemy Dzień Nauczycieli. Burmistrz Dzierżoniowa w 2024 r. przyznał indywidualne nagrody pieniężne dla 15 wyróżniających się nauczycieli z dzierżoniowskich placówek oświatowych na łączną kwotę 40 500,00 zł. Uroczyste Obchody Dnia Edukacji Narodowej w Dzierżoniowie, odbyły się 15 października 2024 r. w Restauracji Provence w Dzierżoniowie. W uroczystości wzięli m.in. udział dyrektorzy żłobków, przedszkoli i szkół publicznych i niepublicznych.

1.8 Pomoc zdrowotna dla nauczycieli

Pomoc zdrowotna dla nauczycieli w 2024 r. była przyznawana po raz drugi przez Burmistrza Dzierżoniowa. Działając na podstawie uchwały Nr XLVII/428/22 Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 28 listopada 2022 r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunków i sposobów ich przyznawania, Burmistrz Dzierżoniowa przyznał pomoc 51 nauczycielom, 1 wniosek został złożony po terminie. Łącznie na pomoc zdrowotną wydatkowano 34.500 zł.

1.9 Awans zawodowy na nauczycieli mianowanych

28 sierpnia 2024 r. Burmistrz Dzierżoniowa wręczył akty nadania awansu zawodowego. Trafiły one do 8 nauczycielek, które zdały egzamin i zostały nauczycielkami mianowanymi. Ten szczególny moment poprzedziła wielomiesięczna praca pedagogiczna i zdany egzamin. Egzaminy odbywały się w Urzędzie Miasta w Dzierżoniowie dniach 19-20 sierpnia 2024 r. Zgodnie z Kartą Nauczyciela przy nadawaniu stopnia nauczyciela mianowanego nauczycielki ślubowały rzetelnie pełnić powinność nauczyciela wychowawcy i opiekuna młodzieży, dążyć do pełni rozwoju osobowości ucznia i własnej, kształcić i wychowywać młode pokolenie w duchu umiłowania Ojczyzny, tradycji narodowych, poszanowania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Fot: Osiem dzierżoniowskich nauczycielek otrzymało w 2024 roku tytuł nauczyciela mianowanego.

1.10 Dofinansowanie młodocianych pracowników

W ramach zadań związanych z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników zawarto i zrealizowano umowę z Wojewodą Dolnośląskim na środki z Funduszu Pracy w ramach której wykorzystano 195 538,63 zł. W ramach tych środków prowadzono postępowania administracyjne w sprawie przyznania dofinansowania, wydawano decyzje administracyjne oraz zaświadczenia o pomocy de minimis. Dofinansowanie wypłacono 25 pracodawcom za wyszkolenie 19 młodocianych pracowników (mieszkańców Dzierżoniowa) w takich zawodach jak fryzjer, kucharz, mechanik pojazdów samochodowych, tapicer, elektromechanik pojazdów samochodowych, ślusarz, elektryk, pracownik obsługi hotelowej.

1.11 Dowożenie uczniów z niepełnosprawnościami

Dzierżoniów zapewnia dowóz uczniów z niepełnosprawnościami z terenu miasta do najbliższej placówki zgodnie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Dowóz jest realizowany poprzez firmy zewnętrzne wyłonione w drodze konkursu ofert oraz przez rodziców dzieci niepełnosprawnych. W 2024 r. dzieci niepełnosprawne były dowożone do: Szkoły Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Dzierżoniowie (1), Szkoły Podstawowej nr 9 w Dzierżoniowie (1), Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Dzierżoniowie (10), Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Piławie Górnej (13), Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dzierżoniowie (7), Niepublicznej Szkoły Przysposabiającej do Pracy w Piławie Dolnej (2), Zespołu Szkół Specjalnych w Świdnicy (3), Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Nowym Siodle (2) Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Bajeczne Wzgórza” w Dobrocinie (2). Łącznie dowożonych było 41 uczniów w 2024 r. Łącznie na dowóz uczniów niepełnosprawnych wydatkowano 212 036,44 zł.

2. Polityka Społeczna

2.1 Ośrodek Pomocy Społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać własnymi siłami. Siedziba dzierżoniowskiego OPS-u znajduje się przy ul. Szkolnej 24.

[Ośrodek Pomocy Społecznej](#) realizuje własne i zlecone gminie zadania z zakresu pomocy społecznej, polegające w szczególności na prowadzeniu diagnostyki jednostkowej i środowiskowej, świadczeniu pracy socjalnej na rzecz rodzin wymagających wsparcia, ustalaniu uprawnień, przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej, realizacji rządowych programów pomocy społecznej i gminnych programów osłonowych, aktywizowaniu środowiska lokalnego w zakresie działań dotyczących zaspokajania potrzeb pomocy społecznej, przyznawaniu i wypłacaniu dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych, wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w ramach prowadzenia zespołu interdyscyplinarnego.

Fot: Piknik Rodzinny zorganizowany przez OPS i RC Monkeys.

Na ogólną liczbę klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie składają się osoby i rodziny uzyskujące wsparcie między innymi z tytułu:

- Ustawy o pomocy społecznej – 469 rodzin (tj. 842 osób w rodzinach) otrzymało świadczenia w ramach zadań zleconych i własnych, a 443 rodzin otrzymało pomoc w postaci pracy socjalnej. Liczba klientów otrzymujących świadczenia pieniężne z pomocy społecznej utrzymuje się na porównywalnym poziomie z rokiem poprzednim;
- Ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - liczba rodzin uzyskujących pomoc w 2024 r. wyniosła 1326, co oznacza, że zmalała w porównaniu do roku ubiegłego o 108 rodzin. Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - liczba rodzin uzyskujących pomoc wyniosła w 2024 r. 180 (utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu do roku ubiegłego);
- Ustawy o dodatkach mieszkaniowych – liczba rodzin w 2024 r. wyniosła 683 i tym samym wzrosła w stosunku do 2023 r. o 62 rodziny.

Ponadto wydano 165 zaświadczeń ogólnych z zakresu potwierdzenia pobierania świadczeń z pomocy społecznej oraz dodatkowo 203 zaświadczenia z programu „Czyste powietrze”.

Charakter działalności OPS-u ciągle podlega zmianom, w wyniku konieczności dostosowywania się do sytuacji podopiecznych i potrzebujących. W OPS-ie można więc skorzystać z porady psychologa, prawnika, wsparcia asystentów rodziny, pracowników socjalnych.

Od czerwca 2024 r. OPS prowadzi punkt konsultacyjny, w którym co drugi wtorek można skorzystać z porad psychologa, prawnika i pracownika socjalnego.

Fot: Z uwagi na zdiagnozowane potrzeby, sytuację epidemiczną, gospodarczą, wojnę na Ukrainie, powódź we wrześniu 2024 r., ośrodek realizował szereg nowych świadczeń oraz programy osłonowe dofinansowane ze środków ministerialnych.

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie wydał łącznie 8 250 decyzji oraz 3 700 informacji, tj.:

- 1.396 decyzji ws. świadczeń rodzinnych, w tym 82 odmowne;
- 1.185 decyzji ws. dodatków mieszkaniowych, w tym 41 odmownych;
- 270 decyzji ws. świadczeń alimentacyjnych, w tym 5 odmownych;
- 32 decyzje w sprawach dłużników alimentacyjnych;
- 4519 decyzji ws. pomocy społecznej, w tym 130 odmowne;
- 187 decyzji ws. prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym 9 odmownych;
- 155 decyzji ws. stypendiów szkolnych, w tym 8 odmownych;
- 8 informacji i decyzji ws. świadczeń wychowawczych, w tym 2 odmowne;
- 1462 informacji ws. dodatku osłonowego;
- 1 decyzja odmowna ws. dodatku węglowego;
- 193 informacje oraz 50 decyzji odmownych w sprawie refundacji podatku VAT za 2023 i 2024 rok;
- 175 informacji ws. świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy;
- 1864 informacje oraz 191 decyzji odmownych w sprawie bonu energetycznego;
- 50 decyzji ws. "Dzierżoniowskiego bonu żłobkowego";
- 77 decyzji ws. zasiłku powodziowego;
- 120 decyzji ws. powiększonego zasiłku powodziowego na osuszanie lokalu;
- 15 decyzji ws. zasiłków losowych na cele edukacyjne.

Na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa objęto pomocą w formie:

- jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł – 20 osób;
- zasiłku okresowego – 1 osoba;
- zapewnienia jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i przedszkolach – 1 osoba;

- zasiłku stałego i składek zdrowotnych – 3 osoby;
- zasiłku celowego – 1 osoba.

Ponadto OPS realizuje także inne świadczenia, np. zasiłki i stypendia szkolne, potwierdzanie prawa do bezpłatnych świadczeń z opieki zdrowotnej, programy osłonowe, projekty socjalne.

W 2024 r. z uwagi na realizację rządowej tarczy energetycznej do ośrodka wpłynęły wnioski o przyznanie świadczeń na podstawie:

- ustawy o dodatku osłonowym dla 1462 gospodarstw domowych;
- ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 i 2024 r. dla 359 gospodarstw domowych;
- ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego dla 2140 gospodarstw domowych

W związku z powodzią we wrześniu 2024 r. przyznano:

- 77 zasiłków powodziowych;
- 120 zasiłków powodziowych powiększonych na osuszanie;
- 15 zasiłków losowych na cele edukacyjne;
- 138 zasiłków celowych na pomoc doraźną;
- 2 zasiłki celowe na remont budynku gospodarczego;
- 34 zasiłków na remont budynku mieszkaniowego.

2.2 Środowiskowy Dom Samopomocy

Podstawowym zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy w Dzierżoniowie jest zapewnienie osobom przewlekle psychicznie chorym oraz osobom z niepełnosprawnością intelektualną oparcia społecznego pozwalającego na zaspokojenie potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną, rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia powszechnie dostępnych w danej społeczności ról społecznych.

Fot: Główne cele funkcjonowania domu to podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia osób w nim przebywających, podnoszenie poziomu zaradności życiowej, podnoszenie poziomu sprawności psychofizycznej i przystosowania do funkcjonowania w otoczeniu społecznym, pomoc w przystosowaniu osób do poszukiwania odpowiedniego zatrudnienia i podjęcia pracy.

Dom będąc jednostką wsparcia dziennego ma za zadanie poprawić funkcjonowanie uczestników poprzez indywidualne, grupowe i środowiskowe oddziaływania terapeutyczne – aktywizujące z uwzględnieniem ich indywidualnych możliwości przy jednoczesnym zachowaniu prawa do wolności, godności, suwerenności i samodzielności. Placówka mieści się przy ul. Nowowiejskiej 88 i 88a.

Na koniec 2024 r. placówka opiekowała się 59 osobami, podzielonymi według trzech typów domów:

- Dom typu A – dla osób przewlekle psychicznie chorych (35 uczestników), z dominującymi przypadkami schizofrenii (40%), organicznych zaburzeń psychicznych (29%) oraz innych schorzeń, takich jak psychoza schizoafektywna czy depresja (31%);
- Dom typu B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (5 uczestników), głównie w stopniu lekkim i umiarkowanym;
- Dom typu C – dla osób z innymi przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi (19 uczestników), wśród których dominują przypadki otępienia w chorobie Alzheimera.

Skierowanie do jednostki odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie na wniosek osoby zainteresowanej lub opiekuna prawnego. Placówka czynna jest w dni robocze od godz. 7.00 do 15.00 i zapewnia do 8 godzin zajęć z uczestnikami. Prowadzone są tu zajęcia terapeutyczne w małych grupach (po ok. 5-7 osób), jak i zespołowe (ze wszystkimi domownikami) oraz zajęcia indywidualne. Są to zajęcia i programy terapeutyczne, treningi funkcjonowania w codziennym życiu, treningi umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej, wsparcia psychicznego, treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych, prowadzone głównie przez psychologa klinicznego, jak również przez terapeutów/opiekunów w formie indywidualnych rozmów oraz zajęć zespołowych (socjoterapia), a także terapie ruchowe i poradnictwo socjalne (prowadzone przez pracownika socjalnego).

Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy.

Plan dotacji na prowadzenie ośrodka w 2024 r. wyniósł:

- dotacja na prowadzenie ośrodka: 1.633.790,00 zł
- dotacja na wsparcie rodzin "Za życiem": 16.901,28 zł
- dotacja na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027”: 94.243,00 zł
- razem: 1.744.934,28 zł

2.3 Dzienny Dom Senior +

Dzienny Dom Senior+ jest ośrodkiem wsparcia zajmującym się osobami starszymi. Jego podopieczni korzystają z zajęć sportowych, rehabilitacyjnych, fizjoterapeutycznych, ogólnie pojętej terapii zajęciowej, posiłku obiadowego w porze popołudniowej.

Mogą również skorzystać z prania, z prasowania oraz brać udział w imprezach kulturalno-oświatowych, wycieczkach turystyczno-krajoznawczych, wziąć udział w wykładach,

spotkaniach edukacyjnych, seansów w kinie oraz zajęć na basenie, wyjazdów. Byli też gospodarzami akcji „Obudź się z Dziennym Domem-zajęcia z kijami”.

Fot: Uczestnicy Dziennego Domu Senior+ podczas zabiegów pielęgnacji twarzy.

[Dzienny Dom Senior +](#) świadczy pomoc podopiecznym przy załatwianiu urzędowych spraw indywidualnych, takich jak np. rejestracja do lekarza, wypełnienie książeczek opłat itp. Organizowane są prelekcje z zakresu edukacji i profilaktyki zdrowotnej, aktywizacji osób starszych, przepisów prawnych, literatury. Dzienny Dom zapewnia miejsce dla 100 osób, jednak z roku na rok potrzeby są większe, stąd corocznie pozyskiwane są środki zewnętrzne na działania związane z funkcjonowaniem placówki.

W 2024 r. w ramach wieloletniego programu rządowego „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2024, pozyskano środki w wysokości 412 800 zł. Dofinansowanie przyczyniło się do poszerzenia oferty DDS+, intensyfikując prace z uczestnikami przedmiotowego programu.

Dzięki dofinansowaniu możliwe było podjęcie działań terapeutycznych z zakresu terapii zajęciowej, rehabilitacji, organizacji spotkań okolicznościowych, a także obszaru kulturalno-rekreacyjnego. Zainicjowano również grupy wsparcia, spotkania z psychologiem, zajęcia jogi oraz warsztaty teatralne i wycieczki krajoznawcze.

2.4 Klub Senior +

Klub Senior+ jest ośrodkiem wsparcia dla seniorów prowadzonym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie.

Celem działalności klubu jest udzielenie wsparcia 20 seniorom w godzinach popołudniowych (w dni robocze od godz. 14.00 do 18.00) poprzez zorganizowanie form aktywności ruchowej i intelektualnej. W 2024 r. na działalność i utrzymanie klubu wydatkowano środki w wysokości 76 238,36 zł.

Fot: W ramach klubu organizowane były m.in. aktywizacyjne zajęcia terapeutyczne, ruchowe, edukacyjne, rekreacyjne, prozdrowotne, kulturalne oraz integracyjne.

2.5 Realizacja Strategii i Programów Społecznych

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030

Celem Strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywizację lokalnych społeczności, poprawę poziomu i jakości życia, co przekłada się na działania na rzecz włączenia społecznego, aktywizacji zawodowej, czy rozwoju usług społecznych.

Strategia realizowana jest w pięciu obszarach:

- Uzależnienia - system wsparcia osób z uzależnieniami i ich najbliższych - minimalizacja skali oraz skutków uzależnień;
- Dostępność i Niepełnosprawność - system wsparcia osób zależnych - wysoki poziom usług;
- Rodzina - system wsparcia dla rodzin - wzmacnianie rodziny w pełnieniu jej podstawowej funkcji;
- Młodzież - system wsparcia w edukację i wychowanie - zaktywizowanie młodzieży potencjałem społeczności lokalnej;
- Więzi Społeczne / Aktywność Społeczna - wzmacnianie aktywności obywatelskiej - aktywność obywatelska elementem stylu życia mieszkańców Dzierżoniowa.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Ukierunkowany przede wszystkim na podejmowanie działań z zakresu poprawy warunków do rozwoju rodziny, poprzez wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji związanych z opieką i wychowaniem oraz ochroną dziecka.

Do celów szczegółowych należą:

- tworzenie i doskonalenie systemu wsparcia rodziny;
- praca z rodziną;
- pomoc w opiece oraz wychowaniu dziecka.

Proponowane działania koncentrują się na wzmacnianiu potencjału opiekuńczo-wychowawczego rodzin, zapewnianiu wsparcia rodzinom doświadczających trudności i kryzysów oraz wzmacnianiu reintegracji rodzin. Spodziewanym efektem realizacji programu jest polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka, czyli stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Program działań na rzecz rodzin wielodzietnych pod nazwą „Dzierżoniowska Karta Dużej Rodziny”

Jego celem jest uzupełnienie systemu pomocy świadczonej dzierżoniowskim rodzinom i poprawa sytuacji demograficznej w mieście. W ramach programu wprowadzono system zniżkowych, bądź promocyjnych opłat dla rodzin wielodzietnych za korzystanie z kultury, sportu, rozrywki, usług publicznych oraz oferty zniżek na asortyment lub usługi świadczone przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, którzy wyrazili chęć przystąpienia do programu.

W 2024 r. złożono 104 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny i Dzierżoniowskiej Karty Dużej Rodziny, a wydano 237 kart. Od początku funkcjonowania programu tj. od czerwca 2014 r. 1054 rodzin zawnioskowało o kartę, z czego przyznano 3 710 kart.

W programie uczestniczy 9 gminnych jednostek organizacyjnych, które oferują zniżki na świadczone usługi. Ponadto do programu przystępują partnerzy zewnętrzni (przedsiębiorcy i sklepy), którzy zaoferowali zniżki na swój asortyment dla rodzin wielodzietnych. Łącznie w programie uczestniczy 46 partnerów z terenu Dzierżoniowa. Ponadto w ramach programu zorganizowano „Dzień dla rodziny - Mikołajki”, którego celem było wsparcie rodzin wielodzietnych. Za otrzymaną dotację w wysokości przeszło 1 500 zł takim dzieciom, a pochodzącym z rodzin najuboższych zakupiono asortyment szkolny i zabawki.

Dzierżoniowska Rada Seniorów i Program „Dzierżoniów przyjazny Seniorom”

W 2024 r. zakończyła kadencję Dzierżoniowska Rada Seniorów. Powołana została Rada na następną III kadencję w ramach ogłoszonego naboru na przedstawicieli Rady. Rada została wybrana spośród zgłaszanych kandydatur, podmiotów i osób działających na rzecz seniorów. W obecnym kształcie rada składa się z 15 członków, w tym również z przedstawicieli społeczeństwa, dzięki czemu zapewniona jest pełna partycypacja społeczna poprzez umożliwienie kandydowania do rady mieszkańcom Dzierżoniowa.

W 2024 r. realizowano następujące zadania i działania na rzecz dzierżoniowskich Seniorów:

1. W ramach współpracy Dziennego Domu Senior+ i Dzierżoniowskiej Rady Seniorów zorganizowano „Miejski Dzień Seniora i Senioralia”. Dzień Seniora rozpoczął się od działań międzypokoleniowych, które przybrały formułę wspólnego odtączenia Poloneza. Po uroczystościach odbyła się potańcówka na wolnym powietrzu, z poczęstunkiem, zabawami, występami seniorów. Na organizację senioraliów pozyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 10 000 zł.

2. Prowadzono punkty wymiany sprzętu rehabilitacyjnego - projekt „Seniorzy-seniorom”, który zorganizowany jest przy Dziennym Domu Senior+ w Dzierżoniowie. Akcja umożliwia bezpłatne wypożyczenie sprzętu seniorom, którzy z uwagi na swoje dysfunkcje potrzebują wsparcia w postaci wyposażenia w kule, wózki, balkoniki oraz inny niezbędny sprzęt. Wypożyczalnia sprzętu do rehabilitacji jest bezpłatna dla wszystkich osób po 60. roku życia. Punkt z możliwością bezpłatnego wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego zorganizowany jest także przy Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Szkolna 24 i funkcjonuje w godzinach 07:00-15:00.
3. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” realizowany był przez Dzienny Dom Senior+. W ramach modułu II – poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych zapewniono 122 seniorom dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Na ten cel pozyskano dofinansowanie w wysokości 34 400 zł.
4. Program „Opieka 75+” realizowany był przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Pozyskane w 2024 r. dofinansowanie w wysokości 650 201,00 zł pozwoliło na przyznanie usług opiekuńczych dla 209 osobom powyżej 75 roku życia.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027

Program został opracowany z myślą o stworzeniu jednolitych działań na rzecz przeciwdziałania i zapobiegania zjawisku przemocy. Jego zadaniem jest wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwolą na sprawne działanie służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy, jak również umożliwią pracę ze sprawcami przemocy.

Przemoc stanowi poważny problem społeczny, jest ściśle powiązana z innymi obszarami wymagającymi działań ze strony wielu specjalistów, instytucji i organizacji. Zintegrowanie działań i zasobów różnych jednostek daje szansę podniesienia skuteczności udzielonego wsparcia. Głównym realizatorem działań z zakresu przeciwdziałania przemocy jest Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Dodatkowo w 2024 r. Ośrodek pozyskał dofinansowanie w wysokości 21 867,00 zł z Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej” pn. „Wrażliwi na przemoc”. W ramach projektu zrealizowano działania mające na celu rozwój działań profilaktycznych z zakresu podniesienia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, w tym:

- „Kampania pomarańczowej wstążeczki”;
- „Program RESQL”;
- „Godzinki dla rodzin”.

2.6 Zespół ds. osób z niepełnosprawnościami

W 2024 r. ukończył kadencję powołany w 2019 r. przez burmistrza zespół ds. osób z niepełnosprawnościami. To ciało doradcze, którego zadaniem jest inspirowanie przedsięwzięć w zakresie integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami i realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ocena ich realizacji czy podejmowanie inicjatyw na rzecz tej grupy społecznej.

W skład zespołu weszło 12 osób, w tym przedstawiciele burmistrza, Rady Miejskiej Dzierżoniowa oraz przedstawiciele jednostek podległych i organizacji pozarządowych.

Fot: W 2024 r. zespół spotkał się dwukrotnie na posiedzeniach, na których zajmowano się m.in. monitoringiem programów rządowych dedykowanych na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz innymi działaniami na rzecz tej grupy mieszkańców.

Fundacja Dolnośląski Uniwersytet Niepełnosprawnych prowadził „Telefon Niepełnosprawnych” i punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób z niepełnosprawnościami przy Sowiogórskim Centrum Komunikacyjnym oraz był organizatorem „Dnia świadczenia wspierającego”, w ramach którego można było uzyskać informacje/porady oraz ofertę wsparcia z zakresu niepełnosprawności.

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował programy rządowe na rzecz osób z niepełnosprawnościami w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych:

- „Opieka wytchnieniowa” miał za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki, dysponować mogły czasem przeznaczonym na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. W programie wzięło udział 23 osoby, w tym 8 dzieci oraz 15 osób dorosłych. Łącznie świadczone 3 224 godzin usług opieki. Na realizację programu pozyskano 271 400 zł;
- „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” miał na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. W programie wzięło udział 61 osób (w tym 33 osoby z orzeczeniem znacznym, 14 osób – z umiarkowanym i 14 osób – z niepełnosprawnością sprzężoną). Łącznie świadczone 26 053 godzin usług opieki. Na realizację programu pozyskano dotację w wysokości 1 600 445,12 zł.

2.7 Profilaktyka uzależnień

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Dzierżoniów na lata 2023-2025 są realizowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W jej ramach w 2024 roku działały zespoły:

- ds. motywowania do leczenia odwykowego;
- ds. kontroli sprzedaży napojów alkoholowych;
- ds. uczestnictwa w rozprawach sądowych z wniosku komisji;
- ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz problemu uzależnienia od alkoholu osób bezdomnych.

W 2024 r. odbyły się 24 posiedzenia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których pozytywnie zaopiniowano 21 wniosków złożonych przez przedsiębiorców pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży. Odbyło się 11 posiedzeń zespołu ds. motywowania do podjęcia leczenia odwykowego, na które zaproszono 274 osoby. Członkowie komisji wzięli udział w 49 posiedzeniach Sądu Rejonowego (III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Dzierżoniowie) w sprawach o objęcie leczeniem odwykowym.

W ramach programu przekazano kwotę 622.681,95 zł na realizację 26 zadań oraz programów profilaktycznych przez szkoły podstawowe, jednostki podległe gminie, tj. Dzierżoniowski Ośrodek Kultury, Miejsko-Powiatową Bibliotekę Publiczną, Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Ośrodek Pomocy Społecznej. Zakupiono również kampanię profilaktyczną pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2024”, w której udział wzięli uczniowie ze szkół podstawowych. Ponadto przeprowadzono 29 kontroli z zakresu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Dzierżoniowa.

Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi w latach 2020-2024:

- rok 2020 – 668.971,42 zł;
- rok 2021 – 667.374,55 zł;
- rok 2022 – 1.243.069,54 zł;
- rok 2023 – 1.120.427,94 zł;
- rok 2024 - 1.062.340,67 zł.

W ramach przeciwdziałania narkomanii przekazano kwotę 5.400,00 zł. na realizację profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, szkoleniowej w zakresie wczesnej profilaktyki - w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Wydatki na przeciwdziałanie narkomanii w latach 2019-2024:

- rok 2020 – 24.330,00 zł;
- rok 2021 – 26.554,39 zł;
- rok 2022 – 24.800,00 zł;
- rok 2023 – 26.000,00 zł;
- rok 2024 – 5.400,00 zł.

3. Sport

Miasto wspiera rozwój kultury fizycznej poprzez dofinansowanie realizacji treningów przez kluby sportowe, organizowanie i współorganizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych. Finansuje również zajęcia pozalekcyjne w dzierżoniowskich szkołach oraz wypoczynek dzieci i młodzieży.

W Dzierżoniowie można trenować m.in. takie dyscypliny sportu, jak: karate kyokushin, kolarstwo szosowe, kolarstwo BMX, piłka nożna, ręczna i siatkowa, zapasy, sumo, jiu jitsu, pływanie, bule, taekwon-do, kick-boxing, tenis ziemny, stołowy, boks, koszykówka, capoeira, gimnastyka akrobatyczna i sportowa oraz badminton.

3.1 Organizacja sportu

Koordynacją działań związanych ze sportem zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dzierżoniowie (OSiR), którego jednym z kierunków działalności jest krzewienie kultury fizycznej wśród społeczności miasta Dzierżoniowa poprzez m.in:

- organizowane imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci i młodzieży;
- organizowanie imprez o charakterze masowym, w których czynny udział biorą mieszkańcy miasta;
- organizowanie zawodów sportowych o charakterze krajowym i międzynarodowym, dającym możliwość współzawodnictwa, jak również oglądania ich przez mieszkańców Dzierżoniowa;
- udostępniania bazy sportowo-rekreacyjnej oraz zapewnienia właściwej eksploatacji obiektów sportowych i rekreacyjnych,
- działalności noclegowo-gastronomicznej, działalności leczniczej (profilaktycznej i rehabilitacyjnej) oraz obsługi placów zabaw.

Fot: W 2024 roku Dzierżoniów było organizatorem XXX Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w sportach halowych Dolny Śląsk 2024.

W 2024 r. OSiR organizował lub był współorganizatorem 34 imprez rekreacyjno-sportowych, w których wzięło udział ok. 8 222 osób. Wśród nich znalazły się m.in.:

- Terenowy Rajd Amatorów Kolarstwa i Turystyki (TRAKT);
- Gala Dzierżoniowskiego Sportu;
- Wyścig Kolarski „Sowiogórski Tour”;
- Gala Boksu Zawodowego;
- Memoriał M. Oyamy Karate Kyokushin;
- Dzierżoniowska Liga BMX;
- Andrzejkowe Zawody Pływackie;
- Memoriał Romana Majby (tenis);
- Kryterium samochodowe;
- Dzierżoniowski Bieg Niepodległości;
- Pool Party.

3.2 Dzierżoniowska Gala Sportu

Maksymilian Palej, zawodnik klubu SKT Tiger – Taekwon-do i Kickboxing laureatem jubileuszowej, X Gali Dzierżoniowskiego Sportu i Sportowcem Dzierżoniowa X-lecia. Nagrody wręczono 14 marca.

Fot. Dzierżoniowska Gala Sportu odbyła się 14 marca.

Sportowiec Dzierżoniowa 2024

1. Maksymilian Palej (taekwondo) - zawodnik SKT TIGER Dzierżoniów oraz zdobywca pierwszego miejsca na Mistrzostwach Europy w taekwon-do ITF seniorów, pierwszego miejsca na Igrzyskach Europejskich EISA w taekwon-do seniorów oraz pierwszego miejsca na Mistrzostwach Polski w kickboxingu seniorów.

2. Zuzanna Szel (pływanie) - w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych w kategorii 14 lat zdobyła dwa złote medale: na 200 m i 100 m stylem motylkowym. Zajęła także drugie miejsca na 50 m stylem motylkowym oraz 50 m stylem dowolnym, zdobywając tytuły wicemistrzyni Polski. W XXXV Memoriale Marka Petruszewicza zajęła drugie miejsce na 100 m stylem motylkowym w juniorach i trzecie miejsce na 50 m tym samym stylem. W IX Memoriale Andrzeja Wernera zdobyła cztery medale: trzy złote na 50 m, 100 m stylem motylkowym oraz 50 m stylem dowolnym, a także srebrny na 100 m stylem grzbietowym, zostając wicemistrzynią Dolnego Śląska.
3. Paulina Martyka (zapasy) - medalistka mistrzostw Polski i międzynarodowych zawodów w zapasach i sumo. W zapasach zdobyła trzecie miejsce na Mistrzostwach Polski seniorek w Chełmie oraz trzecie miejsce na Międzynarodowych Mistrzostwach Polski seniorek w Dąbrowie Górniczej. W sumo wywalczyła pierwsze miejsce na Mistrzostwach Polski seniorek w Krotoszynie, trzecie miejsce na Pucharze Polski seniorek w sumo w Krotoszynie oraz trzecie miejsce na Pucharze Europy w sumo w Suwałkach.
4. Weronika Smaczyńska (zapasy) - zdobywczyni m.in. drugiego miejsca na Mistrzostwach Polski seniorek w zapasach, trzeciego miejsca na Mistrzostwach Polski juniorek w zapasach oraz sumo, trzeciego miejsca na Mistrzostwach Polski młodzieżowców i seniorek w sumo. Wywalczyła także drugie miejsce na Pucharze Polski seniorek w sumo w kategoriach 80 kg i 73 kg, drugie miejsce na Pucharze Polski juniorek w sumo kategoria +75 kg oraz trzecie miejsce na Turnieju Nadziei Olimpijskich Krajów Wyszehradzkich w zapasach.
5. Karolina Kozłowska (zapasy) - posiadaczka „mistrzowskiej” klasy sportowej w 2024 r., członkini Kadry Narodowej. Zdobywczyni trzeciego miejsca na Mistrzostwach Polski seniorek w kategorii 68 kg, trzeciego miejsca na Międzynarodowych Mistrzostwach Polski seniorek w kategorii 76 kg oraz siódmego miejsca w Międzynarodowych Mistrzostwach Polski seniorek 68 kg – indywidualnie. Zdobyła trzecie miejsce w klasyfikacji Mistrzostw Polski seniorek.
6. Mariusz Konieczny (sumo) - brązowy medalista Drużynowych Mistrzostw Europy. Zdobywca trzeciego miejsca na Mistrzostwach Polski kadetów w sumo, drugiego miejsca w Drużynowych Mistrzostwach Polski, pierwszego miejsca w Pucharze Polski kadetów w sumo, a także kilku medali w Pucharze Polski w kategoriach kadetów, juniorów i seniorów, m.in. w kategoriach +100 kg i open.
7. Maciej Kozłowski (piłka ręczna) - zajął czwarte miejsce w I lidze mężczyzn, grupa A, oraz pierwsze miejsce w II lidze mężczyzn. Otrzymał powołanie do kadry narodowej juniorów młodszych, biorąc udział w meczach międzygrupowych oraz Turnieju Olimpijskim w Szaflarach. Kolejne powołania do kadry miały miejsce w Zakopanem, Wałczu i Kielcach. Maciej jest uczniem Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Kwidzynie.
8. Szymon Jeżowski (piłka ręczna) - zajął czwarte miejsce w I lidze mężczyzn, grupa A, oraz pierwsze miejsce w II lidze mężczyzn. Otrzymał powołanie na zaproszenie do kadry narodowej juniorów, biorąc udział w meczach międzynarodowych Polska-Italia w Giżycku, a także w zgrupowaniach w Pruszkowie. Został powołany na Mistrzostwa Europy U18. Jest uczniem NLO SMS w Kwidzynie.
9. Mateusz Chmura (piłka ręczna) - zajął pierwsze miejsce w Turnieju Nadziei

Olimpijskiej oraz trzykrotnie otrzymał powołanie do kadry narodowej juniorów młodszych. Brał udział w Turnieju Olimpijskim w Szaflarach oraz w zgrupowaniu kadry narodowej juniorów w Zakopanem. W Zakopanem uczestniczył również w meczu międzypaństwowym „POL-PRO”. Dodatkowo został powołany do kadry narodowej juniorów młodszych w Wałczu. Jest uczniem NLO SMS ZPRP w Kielcach.

10. Adelheid Przybylak (zapasy) - posiadaczka „mistrzowskiej” klasy sportowej, medalistka Młodzieżowych Mistrzostw Polski (trzecie miejsce w kategorii 62 kg), Międzynarodowych Mistrzostw Polski Seniorek (drugie miejsce w kategorii 65 kg) oraz klasyfikacji klubowej Młodzieżowych Mistrzostw Polski (trzecie miejsce). Uplasowała się na piątym miejscu w klasyfikacji klubowej Międzynarodowych Mistrzostw Polski Seniorek.

Trener Sportowy Dzierżoniowa 2024

Norbert Warchoń (zapasy) - trener osiągnął szereg sukcesów poprzez pracę ze swoimi podopiecznymi. Jego zawodniczki brały udział w Mistrzostwach Europy w Sumo seniorów, a w klasyfikacji klubowej Polski seniorek w zapasach zajęły trzecie miejsce.

Pod jego okiem drużyna zdobyła trzecie miejsce w klasyfikacji klubowej Mistrzostw Polski, pierwsze miejsce w klasyfikacji klubowej LZS Młodziczek oraz pierwsze miejsce w drużynowych wojewódzkich mistrzostwach Polski Młodziczek. Zawodniczki jego klubu zajęły również czwarte miejsce w klasyfikacji klubowej Mistrzostw Polski Młodziczek oraz piąte miejsce w rankingu klubowym Polskiego Związku Zapaśniczego Kobiet.

Trener prowadził również klub uczestniczący w programie Ministerstwa Sportu i Turystyki „Klub PRO” (jako jedyny z Dzierżoniowa).

Za osiągnięcia swoich podopiecznych otrzymał Nagrodę Marszałka Wojewódzkiego.

Dodatkowo jego praca szkoleniowa przyczyniła się do powołania 11 reprezentantów do kadry narodowej.

Trener Sportowy Dzierżoniowa 2024 – wyróżnienia

- Agata Kukla-Pikus (piłka ręczna) - drużyna pod jej przewodnictwem zdobyła wicemistrzostwo Dolnego Śląska młodziczek w ramach rozgrywek Dolnośląskiego Związku Piłki Ręcznej oraz pierwsze miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Piłki Ręcznej młodziczek. Trenerka wytrenowała również Milenę Patryło, która została królową strzelczyń Dolnośląskiej Ligi Młodziczek, zdobywając 160 bramek.
- Tomasz Staściuk (karate kyokushin) - jego podopieczny zajął ósme miejsce w Mistrzostwach Świata, a w Pucharze Europy trenowali przez niego karatecy wywalczyli 2, 3, 4 i 8 miejsca. Dodatkowo na Mistrzostwach Austrii zdobyli dwa złote, dwa srebrne oraz trzy brązowe medale.

Talent Sportowy - Dziewczęta 2024

Zuzanna Szel (pływanie) - w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych w kategorii 14 lat zdobyła dwa złote medale: na 200 m i 100 m stylem motylkowym. Zajęła także drugie miejsca na 50 m stylem motylkowym oraz 50 m stylem dowolnym, zdobywając tytuły wicemistrzyni Polski. W XXXV Memoriale Marka Petruszewicza zajęła drugie miejsce na 100 m stylem motylkowym w kategorii Junior i trzecie miejsce na 50 m tym samym stylem. W

IX Memoriale Andrzeja Wernera zdobyła cztery medale: trzy złote na 50 m, 100 m stylem motylkowym oraz 50 m stylem dowolnym, a także srebrny na 100 m stylem grzbietowym, zostając wicemistrzynią Dolnego Śląska.

Talent Sportowy - Chłopcy 2024

Jakub Tyczyński (koszykówka) - zdobył tytuł najlepszego zawodnika Dolnośląskiej Amatorskiej Ligi Koszykówki w kategorii U15, trzykrotnie wybrany został najlepszym zawodnikiem całej kolejki rozgrywek, poprowadził swoją drużynę do finału ligi i wystąpił na pokazie wsadów podczas turnieju Jr.NBA. Zdobywca tytułu najlepszego zawodnika Dolnośląskiej Amatorskiej Ligi Koszykówki w kategorii U15. Trzykrotnie wyróżniony jako najlepszy zawodnik kolejki, poprowadził swoją drużynę do finału ligi. Wziął także udział w pokazie wsadów podczas turnieju Jr.NBA.

Osiągnięcie Sportowe 2024 – Indywidualnie

Maksymilian Palej (taekwondo) - zawodnik SKT TIGER Dzierżoniów to zdobywca pierwszego miejsca na Mistrzostwach Europy w taekwon-do ITF seniorów, pierwszego miejsca na Igrzyskach Europejskich EISA w taekwon-do seniorów oraz pierwszego miejsca na Mistrzostwach Polski w Kickboxingu Seniorów.

Osiągnięcie Sportowe 2024 – zespołowe

Młodziczki UKS Jedynka Dzierżoniów (piłka ręczna) - wicemistrzynię Dolnośląskiej Ligi Młodziczek w piłce ręcznej dziewcząt w ramach rozgrywek Dolnośląskiego Związku Piłki Ręcznej. Zwyciężczynie ogólnopolskiego Turnieju Piłki Ręcznej Młodziczek.

Sponsor Roku 2024

Browar Wielka Sowa sp. z o. o. - firma, która wspiera piłkę ręczną w każdym aspekcie, angażuje się w rozwój tego sportu na różnych płaszczyznach.

Sport Szkolny 2024

Szkoła Podstawowa nr 9 im. Mikołaja Kopernika w Dzierżoniowie - uczniowie szkoły zajęli szóste miejsce w Ogólnopolskim Finale Igrzysk Dzieci w minipiłce nożnej chłopców.

Całokształt działalności na rzecz kultury fizycznej i sportu

- Sylwia Ganowicz-Kotus (piłka nożna) - od ponad 25 lat związana z dzierżoniowskim sportem a konkretnie z dziecięcą i młodzieżową piłką nożną. Od 17 lat prezesuje Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu Lechii Dzierżoniów. Ten uczniowski klub prowadzi szkoły piłkarskie na bardzo wysokim i profesjonalnym poziomie o czym świadczy fakt, że za swoją działalność szkoła została wyróżniona przez Polski Związek Piłki Nożnej srebrnym certyfikatem. Warto zaznaczyć, że wychowankami UKS – są znani i wybitni piłkarze tacy jak: Krzysztof Piątek, Ernest Terpiłowski, Rafał Adamski oraz wielu innych piłkarzy występujących w znanych klubach

piłkarskich. Dzięki zaangażowaniu Pani Sylwii powstały w Dzierżoniowie piłkarskie drużyny kobiece.

- Ewa Juraszek (pływanie) - od 26 lat nieprzerwanie angażuje się w rozwój sportu w Dzierżoniowie, będąc sercem i duszą Międzyszkolnego Klubu Sportowego „Dziewiątka”. Jej przygoda z klubem rozpoczęła się w momencie, gdy jako mama przyprowadziła na basen swojego czteroletniego syna – Pawła Juraszka, który później, pod okiem trenera Andrzeja Wojtala, dwukrotnie reprezentował Polskę na igrzyskach olimpijskich. Przez lata Ewa Juraszek aktywnie wspierała działalność klubu angażując się w jego rozwój. Po śmierci Andrzeja Wojtala została wybrana prezesem zarządu, kontynuując jego dzieło i dbając o przyszłość młodych pływaków. Jest także rzecznikiem małych klubów sportowych, które często borykają się z problemem braku funduszy i trudnościami organizacyjnymi. Dzięki jej zaangażowaniu, rozmowom z władzami miasta i ciągłemu podkreśleniu znaczenia wsparcia dla sportu, wiele lokalnych organizacji zyskało szansę na rozwój.

Inicjatywa Sportowa 2024

B-Ball Dzierżoniów Maciej Woźniak (koszykówka) - organizacja koszykarskiego turnieju Jr. NBA pod oficjalną egidą NBA. W przerwach między rozgrywkami odbywały się pokazy oraz konkursy. To duże wydarzenie przyciągnęło ponad 300 kibiców. Kulminacyjnym elementem był pokaz wsadów oraz Mecz Superbohaterów.

Popularyzacja Sportu i Aktywności Fizycznej Osób z Niepełnosprawnościami 2024

Kacper Gębski (biegi) - razem ze swoim tatą wziął udział w Biegu Żołnierzy Wyklętych Wilczym Tropem w Dobrocinie, a także w III Sowim Biegu i IV Biegu 4 Łapy na 5 km. Wspólnie z pełnosprawnym biegaczem uczestniczył w V Biegu Para(mi) na 10 km oraz w 9. RST Półmaratonie Świdnickim. Razem z pełnosprawnym triathlonistą, brał zaś udział w V Follow Your Dreams Triathlon na dystansie 1/8. Uczestniczył także w biegu Uniwersytetu Medycznego BumWro na 10 km oraz w Dzierżoniowskim Biegu Niepodległości. Dodatkowo przez cały rok aktywnie brał udział w wyzwaniu 365 dni Triathlon.

Sportowiec Dzierżoniowa X-lecia

Maksymilian Palej (taekwondo) - Mistrz Europy Seniorów z Wielkiej Brytanii. Złoty medalista Igrzysk Europejskich w Kickboxingu na Węgrzech. Ma tytuł 2. Wicemistrza Świata w kickboxingu wywalczony we Włoszech. Wielokrotny Mistrz Polski Seniorów zarówno w Kickboxingu, jak i w Taekwon-do. Złoty medalista Pucharu Europy Seniorów w Serbii. Brązowy medalista Pucharu Świata seniorów w Austrii. Podczas Dzierżoniowskiej Gali Sportu trzykrotnie stawał na podium - na drugim oraz trzecim miejscu w 2019 r., 2021 r. oraz 2023 r.

4. Kultura

Działalność kulturalną miasta realizuje głównie ośrodek kultury, muzeum, biblioteka. Wzbogacają ją wydarzenia organizowane przez NGO-sy oraz indywidualnych mieszkańców przy współpracy z miastem.

4.1 Instytucje kultury i działalność kulturalna

Dzierżoniowski Ośrodek Kultury (DOK)

W 2024 roku DOK był organizatorem 35 koncertów i muzycznych wydarzeń plenerowych, 13 spektakli dla dorosłych, 7 wydarzeń/spektakli dla dzieci, 5 wystaw, 5 występów artystów kabaretowych i stand-upów, 2 konkursów dla dzieci i młodzieży oraz 3 wydarzeń tanecznych skierowanych do seniorów, w których wzięło udział 12 686 tys. widzów.

Fot: W 2024 roku Miejska Orkiestra Dęta obchodziła jubileusz 15-lecia działalności.

W ramach Amatorskiego Ruchu Artystycznego (ARA) organizowane były zajęcia w pracowniach i sekcjach m.in: tańca nowoczesnego, ceramiki artystycznej, plastycznej, nauki gry na instrumentach. W ośrodku działało też Koło Plastyków Amatorów, Chór Kanon, Miejska Orkiestra Dęta oraz Teatr Kątem. Ruch amatorski skupiał 300 osób.

Do najważniejszych wydarzeń kulturalnych realizowanych przez DOK należały imprezy cykliczne, takie jak: Teatralne Niedziele, Poezja na murach, XXXII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (współorganizacja), Dzień Dziecka, PUB – przegląd utworów Big-Beatowych, Dolnośląski Konkurs Recytatorski „Pegazik” czy Dolnośląski Przegląd Plastyki Nieprofesjonalnej – Wolor 2024, Wielka Moc Tradycji, Jarmark Pszczelarski Miodobranie oraz Jarmark Bożonarodzeniowy.

Muzeum Miejskie Dzierżoniowa (MMD)

Przedmiotem działalności Muzeum Miejskiego Dzierżoniowa jest przede wszystkim gromadzenie zabytków, zbiorów i materiałów dokumentacyjnych w zakresie: archeologii, historii i kultury miasta, etnografii przemysłu lokalnego

oraz detalu architektonicznego nabywanych w drodze zakupów, darowizn, przyjmowania depozytów i uzyskiwania obiektów w wyniku prowadzonych badań terenowych, a także współdziałanie z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami o podobnych celach.

Muzeum liczy 8 sal wystawienniczych, w których znalazły swoje miejsce stałe wystawy poświęcone patronowi i historii miasta, archeologii regionu, zbiory kartograficzne i etnograficzne oraz XIX-wieczny salonik mieszczański.

W 2024 r. zorganizowano 7 wystaw czasowych w tym m.in. „Zbrodnia Katyńska 1940, zagłada Polskich Elit”, „Falerystyka- historia zapisana w odznaczeniach ze zbiorów Marka Zatorskiego” czy „Początki turystyki na Ziemi Dzierżoniowskiej”, 4 bezpłatne lekcje muzealne dla dorosłych, okolicznościowe lekcje muzealne związane z upamiętnieniem ważnych wydarzeń historycznych. Wśród ponad 3 tys. eksponatów największym zainteresowaniem cieszyły się pamiątki związane z Zakładami Radiowymi Diora (głównie radioodbiorniki, dokumenty i archiwalia).

Fot: Wśród ponad 3 tys. eksponatów największym zainteresowaniem cieszą się pamiątki związane z Zakładami Radiowymi Diora (głównie radioodbiorniki, dokumenty i archiwalia).

Muzeum Miejskie Dzierżoniowa w 2024 r. odwiedziło 2.617 osób. Bilety zakupiło 1.752 osób, z wejścia bezpłatnego skorzystało 1.165 osób. W 2024 r. muzeum zarządzało Wieżą Ratuszową, którą odwiedziło 2 436 osób.

Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna (MPBP)

Biblioteka posiada bardzo bogaty księgozbiór (95 217 pozycji), swobodny dostęp do półek, komputery (23 do użytku czytelników) z dostępem do internetu, kącik zabaw dla najmłodszych, a także miejsce, w którym są przeprowadzane spotkania, warsztaty oraz lekcje biblioteczne.

W 2024 r. zarejestrowanych zostało 4016 czytelników aktywnie wypożyczających. Liczba czytelników zarejestrowanych tj. posiadających karty biblioteczne i uczestniczących w zorganizowanych przez bibliotekę zajęciach i imprezach wyniosła 4922. Liczba użytkowników odwiedzających bibliotekę w celu wzięcia udziału w spotkaniach autorskich, wykładach, wystawach lub zasięgnięcia informacji w 2024 r. wyniosła 76 926 osób.

W ciągu roku wypożyczono 170.347 pozycji. Biblioteka w swoich zbiorach posiada 88 407 wolumenów, 555 roczników- czasopism, 6.755 pozycji zbiorów audiowizualnych oraz 359 gier planszowych. Łącznie daje to 96 076 pozycji. Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna wykupiła dostęp do książek elektronicznych (e-booków) na platformie libra.ibuk.pl oraz Legimi. Dzięki temu czytelnicy mają bezpłatny, zdalny dostęp do 250.000 tytułów książek beletrystycznych, popularnonaukowych i naukowych, również w języku angielskim i niemieckim.

Fot: Biblioteka w Dzierżoniowie przykładą dużą wagę do pracy z młodymi mieszkańcami i promocji czytelnictwa.

Placówka prowadzi również działalność kulturalno-oświatową i edukacyjną, m.in. pogadanki dla dzieci z przedszkoli, uczniów szkół podstawowych i średnich, organizuje liczne konkursy dla dzieci i uczniów szkół z terenu powiatu dzierżoniowskiego, wystawy, wykłady, prelekcje, projekty, współpracuje także z wieloma instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi. Organizuje spotkania autorskie, akcje promujące książki i czytelnictwo, tj. „Biblioteka Malucha”, „Dyskusyjny Klub Książki”, „Biblioteka Seniora”, oraz „Klub Podróżnika”. Jest także organizatorem ogólnopolskiej akcji pn. Narodowe Czytanie.

5. Promocja Dzierżoniowa

Duży nacisk na różne kanały komunikowania się z mieszkańcami, nowe produkty promocyjne nawiązujące do przemysłowej historii miasta, bogata oferta wydarzeń, promocja poprzez dostrzeganie potencjału i wspieranie pasji mieszkańców.

To tylko kilka aspektów budowania Dzierżoniowa nowoczesnego i budowanie marki miasta, które nastroja pozytywnie - to przede wszystkim realizacja zaplanowanych i przemyślanych strategii oraz wykorzystywanie wielu zabiegów marketingowych.

5.1 Działania i kampanie promocyjne

Współpraca z mediami

W ramach umów z redakcjami portalu Doba.pl, Telewizji Sudeckiej i Tygodnika Dzierżoniowskiego („Moje informacje” - w sierpniu 2024 umowę rozwiązano, z powodu likwidacji tytułu) publikowane były materiały dostarczone przez rzecznika prasowego UM i/lub Biuro Promocji oraz realizowane materiały wideo – m.in. relacje z sesji RM oraz najważniejszych w mieście wydarzeń.

Druk i kolportaż Gońca Dzierżoniowskiego

W 2024 r. wydrukowano trzy wydania „Gońca”, w tym jedno 32-stronicowe – zawierające raport za kadencję oraz dwa szesnastostronicowe. Każde wydanie to nakład 14 600 sztuk. Materiały do „Gońca” w całości redagowali, makietowali i składali pracownicy Biura Promocji. Gmina ponosi koszty druku oraz kolportażu. [Wszystkie wydania „Gońca”](#).

Produkcja gadżetów

Zamawiane są materiały promocyjne i pamiątki, które później można kupić w Biurze Promocji, Muzeum Miejskim Dzierżoniowa lub Centrum Informacji Turystycznej. Służą też jako nagrody przy okazji podsumowania konkursów i wydarzeń miejskich, upominki podczas wizyt oficjalnych burmistrza i radnych, delegacji w miastach partnerskich itp. Niektóre z gadżetów dedykowane są akcjom promocyjnym, kampaniom tematycznym, takim jak np. Projekt Diora (gra Diora), TRAKT (bidony), Witajcie Maluszki (przewijaki turystyczne, kocyki, kolorowanki, kredki).

Fot: Na wielu gadżetach miasta znajduje się patron Dzierżoniowa - Św. Jerzy.

Mozaikowy szlak

Czy szare, betonowe donice mogą być wizytówką miasta? Tak, ale dopiero po tym, jak przyozdobią je niezwykle kolorowe, ręcznie wykonane mozaiki. Pierwsze powstały na zlecenie miasta na deptaku przy ul. Wrocławskiej. Kolejne oddaliśmy do dyspozycji mieszkańców Dzierżoniowa i przedsiębiorców, by razem stworzyć mozaikowy szlak. Z jednej strony daliśmy drugie życie starym donicom, z drugiej otworzyliśmy przestrzeń miejską na sztukę i daliśmy szansę mieszkańcom na jej wypełnienie. Osoby lub firmy, które chciały zostać mecenasami kolejnych mozaikowych donic w Dzierżoniowie, składają stosowny wniosek w dzierżoniowskim magistracie. Każdy projekt jest poddany weryfikacji i po pozytywnej ocenie jest zrealizowany, a następnie przekazany miastu. Zgłoszenia przyjmowane będą do wyczerpania wolnych donic.

Fot: Do końca 2024 powstało siedem takich donic, tworząc kolorowy szlak, który upiększy Dzierżoniów.

Okno Artystyczne

W witrynie Biura Promocji dzierżoniowskiego ratusza funkcjonuje Okno Artystyczne. Prezentowane są w nim dzieła lokalnych artystów. Wystawa zmienia się raz w miesiącu, często swoją tematyką nawiązuje do pory roku czy cyklicznych świąt, jak Boże Narodzenie, Wielkanoc czy Walentynki. Prezentują się w nim zarówno twórcy indywidualni, jak i grupy.

Fot: W 2024 r. zrealizowano 12 wystaw.

„Dzierżonów Pełen Pasji”

Konsekwentne opieranie kampanii promocyjnych na talencie i pasji mieszkańców miasta i skuteczne ich wykorzystanie niezmiennie przynosi dobre wyniki. Tak się stało w przypadku realizacji cyklu Dzierżonów Pełen Pasji – w 2024 r. Roman Mrozowski stworzył kolejny mural, tym razem przy ul. Rzeźniczej, który doskonale wpisuje się w hasło Dzierżonów nastroja pozytywnie.

Organizacja i współorganizacja wydarzeń, które kreują pozytywny wizerunek Dzierżoniowa

- Narodowe Święto Niepodległości;
- Festyn Łączymy Pokolenia;
- „Dzierżonów - 20 lat w UE”;
- Parada NGO;
- Witajcie Maluszki;
- Forum Kobiet;
- Różowa Wstążka;
- Walentynki na lodowisku.

Gmina podpisuje umowy na promocję miasta podczas wydarzeń sportowych rangi międzynarodowej. W 2024 r. takie umowy zawarte zostały z Mistrzem Europy Maksymilianem Palejem (taekwondo, kickboxing), Kamilem Bednarkiem (boks), Damianem Węgrzynem (carting) oraz Łukaszem Cioną (youtuber) - na łączną kwotę 22.779,80 zł.

Promocja w liczbach w 2024 r.

- ponad 740 informacji na stronie www.dzierzoniow.pl;
- ponad 1.000 wpisów na facebookowe profile Dzierżoniów, Dzierżoniów nastraja pozytywnie, Projekt Diora, Dorota Pieszczuch Samorządowiec, Dariusz Kucharski – burmistrz;
- ponad 380 projektów graficznych;
- ponad 1000 informacji opublikowanych w mediach lokalnych i regionalnych.

Kampanie promocyjne w social mediach i na billboardach

- Dzierżoniów nastraja pozytywnie na wakacje
- #DzierżoniówTuByłem
- Weź dotację – zmień piec
- Nie rób dymu – daj oddychać
- Tak się zmienia Dzierżoniów

5.2 Wydawnictwa – historia miasta szansą na promocję

Dzierżoniów, miasto o bogatej historii, wykorzystuje swoje dziedzictwo jako narzędzie promocji i budowania tożsamości lokalnej. Przykładem tego są dwa wydawnictwa wydane przez miasto, które służą zarówno edukacji, jak i promocji regionu.

„Szkola Sportowa im. Janusza Kusocińskiego – więcej niż zwycięstwo”

Wydawnictwo dokumentujące sportową historię miasta - jego autorem jest Konrad Schneider - uczeń, nauczyciel i późniejszy dyrektor nieistniejącej już Szkoły Sportowej im. Janusza Kusocińskiego. Książka, która powstała dzięki inspiracji dra Bartłomieja Perlaka, z wielką precyzją opisuje historię szkoły. Znajdziemy w niej interesujące wywiady z nauczycielami i absolwentami, którzy w późniejszych latach odnosili znaczące sukcesy sportowe, m.in. z Ireną Gryszko i Anną Jaworską - reprezentantkami Polski w piłce ręcznej, Sebastianem Maniakim - wielokrotnym mistrzem kraju w taekwondo, dwukrotnym mistrzem świata oraz czterokrotnym mistrzem Polski (jako trener), Jackiem Mickiewiczem - mistrzem polski w kolarstwie szosowym, olimpijczykiem i wielokrotnym uczestnikiem Mistrzostw Świata oraz z Sławomirem Chrzanowskim – kolarzem szosowym, Mistrzem Świata juniorów i późniejszym olimpijczykiem.

„Życie codzienne w dawnym Dzierżoniowie. Kawiarnie, hotele, restauracje”

Druga w 2024 roku książka wydana przez miasto to kulinarna podróż w czasie. O kulturotwórczej roli gastronomów w życiu mieszkańców Dzierżoniowa przed rokiem 1945 można było usłyszeć także podczas otwartego spotkania z autorem publikacji, Rafałem Brzezińskim. Wydawnictwo miasta to bogato ilustrowany zbiór ciekawostek nie tylko na temat lokalizacji restauracji, gospód, zajazdów, pensjonatów, stołówek, kawiarni, winiarni czy dworcowych barów. To kompendium wiedzy na temat tego, co jedli ówcześni mieszkańcy Dzierżoniowa, jak spędzali czas wolny, jak pracowali i żyli. Z publikacji

dowiemy się też co lubili jeść i pić, a nawet odnajdziemy przepisy na niektóre dania czy nalewki. W książce odnajdziemy czarno-białe i kolorowe ilustracje obrazujące dawne lokale gastronomiczne, ogródki piwne i budynki (często już nieistniejące), w których się mieściły. Książka to w sumie ponad 350 stron w twardej oprawie. Może stanowić interesujący przewodnik albo zbiór historycznych ciekawostek o Dzierżoniowie. Pozycja ciekawa zarówno dla mieszkańców miasta, jak i odwiedzających je turystów.

Turystyka kulinarna: Może stać się podstawą szlaku gastronomicznego śladami dawnych knajp (z oznaczeniami w przestrzeni miasta). Nostalgia i tożsamość: Przyciągnie dawnych mieszkańców i ich potomków (np. Niemców wysiedlonych po 1945 r.). Ożywienie lokalnego biznesu: Restauracje mogą inspirować się historycznym menu lub wystrojem.

6. Organizacje pozarządowe

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi realizowany był przez 62 organizacje pozarządowe. W 2024 r. na realizację zadań publicznych ogłoszono 30 konkursów, w wyniku czego podpisano 60 umów na łączną kwotę 2 218 800 zł.

W 2024 r. do realizacji przyjęto również 34 oferty, udzielając organizacjom dodatkowo wsparcia w wysokości 157 900 zł z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Fot: W 2024 roku w Dzierżoniowie zorganizowano paradę organizacji pozarządowych.

Działalność NGO

Na realizację zadań publicznych w 2024 r przekazano organizacjom pozarządowym 2 376 700 zł. Do tej kwoty NGO-sy wniosły środki własne w wysokości 550 454,45 zł z planowanych 429 118,42 zł. Z zadań skorzystało 10 880 mieszkańców Dzierżoniowa.

Tabela 1 - Realizacja zadań publicznych w 2024 roku

I.p.	Zakres zadania publicznego	Liczba zawartych umów w trybie otwartego konkursu ofert	Liczba zawartych umów w trybie art. 19a	Liczba zawartych umów razem	Liczba osób biorąca udział w realizacji zadań publicznych	Przyznana kwota dotacji / wsparcia finansowego	Planowane środki własne
1	Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób	2	0	2	550	72 000,00 zł	14 400,00 zł
2	Zadania na rzecz osób z niepełnosprawnościami	7	2	9	635	61 700,00 zł	19 291,96 zł
3	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	1	8	9	228	64 100,00 zł	21 400,00 zł
4	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	3	1	4	195	70 700,00 zł	8 800 zł
5	Kultura, ochrona dóbr kultury i podtrzymywania tradycji narodowej	8	14	22	5527	146 200 zł	35 632 zł
6	Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej	3	0	3	210	15 000 zł	1 500,00 zł
7	Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego	2	0	2	87	20 500 zł	2 050 zł
8	Integracja europejska oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami	2	3	5	230	34 500 zł	11 100 zł
9	Promocja i organizacja wolontariatu	0	1	1	110	8 000 zł	0,00 zł
10	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	28	5	33	2859	1 608 000 zł	304 017,46 zł
11	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	2	0	2	219	12 000,00 zł	4 450,00 zł
12	Ratownictwo i ochrona ludności	1	0	1	30	5 000,00 zł	548,00 zł
13	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	1	0	1	0	259 000,00 zł	5 929,00 zł
14	Razem	60	34	94	10 880	2 376 700,00 zł	429 118,42 zł

Szczegółowe sprawozdanie z wykonania poszczególnych działań w ramach Rocznej Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi zostało przedłożone na sesji Rady Miejskiej Dzierżoniowa 31 marca 2025 r.

W ramach podpisanej umowy partnerskiej z gminami powiatu dzierżoniowskiego oraz

Fundacją Merkury z Wałbrzycha, w 2024 r. Fundacja przeprowadziła ponad 21 dyżurów dla organizacji pozarządowych, co łącznie przełożyło się na ponad 100 godzin doradztwa.

Dodatkowo doradztwo obejmowało również konsultacje telefoniczne i mailowe w zakresie różnych aspektów funkcjonowania organizacji pozarządowych. Najczęstszymi tematami doradztwa były kwestie związane ze sporządzaniem ofert na realizację zadań publicznych, przygotowanie sprawozdań z realizacji zadań publicznych, zarządzaniem w organizacji, obowiązkami formalno-prawnymi, zakładaniem i kończeniem działalności organizacji, wpisem do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych oraz zagadnień dotyczących tzw. ustawy Kamilka.

7. Współpraca partnerska

Dzierżonów związany jest umową partnerską z dwoma miastami w Polsce: Kluczborkiem i Serockiem oraz czterema miastami poza granicami Polski: Lanškroun (Czechy), Bischofsheim (Niemcy), Hajdúszoboszló (Węgry), Nantwich (Wielka Brytania). W 2024 roku obchodzono dwa jubileusze - 25 lat współpracy z Lanškroun i 20 lat współpracy z Serockiem.

Zakres i efekty współpracy

Jubileusze obchodzono w Dzierżonowie. Uczestniczyli w nich burmistrzowie zaprzyjaźnionych miast.

Delegacja z [Serocka](#) odwiedziła Dzierżonów także podczas Dni Dzierżoniowa oraz we wrześniu podczas oficjalnych uroczystości z okazji jubileuszu. Również we wrześniu w Serocku odbył się turniej piłkarski Twin Cities Cup w Jadwisinie młodzieży z rocznika 2014 i młodsi, w którym uczestniczyli młodzi piłkarze z Dzierżoniowa. W ramach współpracy z [Kluczborkiem](#) odbyły się trzy wydarzenia. W maju delegacja z Kluczborka uczestniczyła w Dniach Dzierżoniowa. W sierpniu odwiedzili nas seniorzy z Kluczborka, którzy wzięli udział w Dzierżoniowskiej Paradzie Kapeluszy. Natomiast w październiku delegacja z Dzierżoniowa brała udział w Spotkaniu Miast Partnerskich w Kluczborku.

Współpraca z [Lanškroun](#) obfitowała w wiele wspólnych działań. W lutym delegacja z Czech uczestniczyła w Przeglądzie Utworów Big-Beatowych, w maju w imprezie „TRAKT”, we wrześniu w oficjalnych uroczystościach z okazji jubileuszu 25-lecia współpracy partnerskiej. Delegacja z Dzierżoniowa natomiast odwiedziła Lanškroun w lutym podczas konkursu Kalibr Cup oraz podczas corocznej imprezy Masopust. W maju miała miejsce wizyta dzierżoniowskiej delegacji złożona z nauczycieli oraz uczniów szkół podstawowych podczas konkursu techniczno-edukacyjnego Microtela. We wrześniu przedstawiciele Towarzystwa Miast Partnerskich Dzierżoniowa wraz z delegacją z Urzędu Miasta wzięli udział w 55. dorocznym pochodzie Lanškrounska Kopa, także we wrześniu odbyły się uroczystości z okazji 75-lecia powstania szkoły w Lanškroun.

Działania dotyczące współpracy z Hajdúszoboszló oraz Nantwich dotyczyły wizyty delegacji podczas Dni Dzierżoniowa.

8. Komunikacja publiczna

Od 1 stycznia 2024 roku operatorem systemu jest powołany przez gminy oraz Starostwo Powiatowe w Dzierżoniowie Związek Powiatowo-Gminny Sowiogórskie Autobusy

Do końca roku 2023 komunikacja publiczna realizowana była w ramach porozumienia międzygminnego zawartego 1 lipca 2009 roku pomiędzy gminami powiatu dzierżoniowskiego (z wyłączeniem Gminy Łagiewniki) i Gminy Stoszowice. Zgodnie z porozumieniem międzygminnym operatorem systemu była Gmina Bielawa.

Organizacja transportu zbiorowego

Współpraca w ramach związku umożliwia utrzymanie sieci komunikacyjnych, które pozwalają na przemieszczanie się mieszkańców pomiędzy gminami przy jednoczesnej optymalizacji liczby linii komunikacyjnych wraz z dostosowaniem liczby kursów oraz taboru, jednolitym systemem biletowym, jednolitych zasadach ulg i zwolnień.

Fot: Do końca roku 2023 komunikacja publiczna realizowana była w ramach porozumienia międzygminnego zawartego 1 lipca 2009 roku pomiędzy gminami powiatu dzierżoniowskiego (z wyłączeniem Gminy Łagiewniki) i Gminy Stoszowice. Zgodnie z porozumieniem międzygminnym operatorem systemu była Gmina Bielawa.

Organizowana w ramach Związku komunikacja publiczna umożliwia przemieszczanie się mieszkańców Dzierżoniowa na kierunkach: Dzierżoniów-Bielawa, Dzierżoniów-Jodłownik, Dzierżoniów-Grodziszczce, Dzierżoniów-Rościszów, Dzierżoniów-Kamionki, Dzierżoniów-Bratoszów, Dzierżoniów-Niemcza, Dzierżoniów-Przerzeczyn Zdrój, Dzierżoniów-Kietlin, Dzierżoniów-Piława Górna. Od roku 2023r. mieszkańcy mogą przemieszczać się także na kierunkach do Uciechowa, Kiełczyzna, Tuszyňa, Książnicy oraz Nowizny i Mościska.

W 2024r. łączna długość przejechanych kilometrów przez autobusy w ramach związku powiatowo-gminnego wyniosła 2 462 089 km, z tego na terenie Dzierżoniowa 852 517 km.

Uzupełnieniem gminnej komunikacji autobusowej jest komunikacja publiczna organizowana przez podmioty prywatne, na kierunkach Dzierżoniów-Wrocław, Dzierżoniów-Świdnica, Dzierżoniów-Ząbkowice Śląskie. Poza komunikacją autobusową mieszkańcy mają dostęp także do komunikacji kolejowej organizowanej przez Województwo Dolnośląskie, która pozwala przemieszczać się na kierunkach Dzierżoniów-Wrocław (przez Jaworzynę lub przez Sobótkę), Dzierżoniów-Legnica, Dzierżoniów-Kłodzko/Kudowa Zdrój.

Istotnym elementem systemu komunikacyjnego powiatu dzierzoniowskiego jest Sowiogórskie Centrum Komunikacyjne, które skupia w jednym miejscu wszystkie dostępne dla mieszkańców formy transportu tj. komunikację autobusową powiatową, krajową, międzykrajową oraz komunikację kolejową. Dzięki takiemu rozwiązaniu transport publiczny staje się bardziej przyjazny dla pasażerów, a tym samym realizowane są cele związane z równoważonym transportem.

II Rozwój

W 2024 r. Dzierżoniów, tak jak większość polskich miast, zmagał się z wyzwaniami wynikającymi z globalnych trendów gospodarczych, takimi jak inflacja, zmienność cen surowców oraz niepewność na rynkach międzynarodowych.

Największym problemem dla lokalnych przedsiębiorców był wzrost kosztów operacyjnych, zwłaszcza wynagrodzeń pracowników, cen energii oraz materiałów. Mimo tych trudności gospodarka Dzierżoniowa utrzymała pozytywny trend wzrostowy.

Od 2018 r. liczba nowo rejestrowanych firm w mieście systematycznie rośnie. Dzierżoniów wyróżnia się wysokim poziomem przedsiębiorczości – co czwarty dorosły mieszkaniec naszego miasta prowadzi własną firmę. Istotnym czynnikiem wspierającym lokalną gospodarkę jest ścisła współpraca samorządu z sektorem prywatnym oraz realizacja inicjatyw promujących przedsiębiorczość i edukację ekonomiczną. Przykładem takich działań są zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz wsparcie w ramach pomocy de minimis.

W 2024 r. z inicjatywy Dzierżoniowskiej Rady Przedsiębiorców powołano Wielką Koalicję na rzecz Edukacji Ekonomicznej, której celem jest połączenie sił szkół, samorządu, instytucji okołobiznesowych i lokalnych firm w celu tworzenia lepszych perspektyw dla młodzieży. Dzierżoniów konsekwentnie inwestuje również w rozwój infrastruktury drogowej, transportowej i komunikacyjnej, co znacząco poprawia dostępność miasta oraz jego połączenia z resztą kraju, otwierając tym samym nowe możliwości dla biznesu.

1. Gospodarka, przemysł i działalność gospodarcza

1.1 Podstrefa Dzierżoniów – Wałbrzyska Specjalna Strefa "Invest-Park"

Podstrefa Dzierżoniów obejmuje tereny o powierzchni ponad 115 ha. Działają w niej firmy z branży: chemicznej, poligraficznej, ceramicznej, wyrobów z tworzyw sztucznych, obróbki metali, elektronicznej, motoryzacyjnej i elektromobilności.

Fot: Podstrefa Dzierżonów jest największym pracodawcą w powiecie dzierzoniowskim.

Na koniec 2024 r. na terenie dzierzoniowskiej podstrefy w oparciu o zezwolenia strefowe funkcjonowało 17 firm (w porównaniu do 2023 r. liczba ta zmniejszyła się o jedną firmę, której zezwolenie wygasło, ale nadal funkcjonuje na obszarze dzierzoniowskiej podstrefy i zatrudnia pracowników). Podmioty te zainwestowały łącznie ponad 563,16 mln zł i zatrudniały 2 198 osób.

Od 2018 r. zezwolenia strefowe zostały zastąpione decyzjami o wsparciu w ramach Polskiej Strefy Inwestycji. Na koniec 2024 r. cztery firmy posiadały aktywne decyzje o wsparciu w związku z realizacją nowej inwestycji: trzy z nich posiadały jednocześnie zezwolenia strefowe, a jedna firma nie rozpoczęła realizacji inwestycji. Wszystkie cztery otrzymały decyzje na realizację inwestycji na obszarze podstrefy Dzierżonów. Planowana wartość tych inwestycji to blisko 323 mln zł.

Na obszarze podstrefy Dzierżonów działają też dwie firmy, których zezwolenia wygasły (przedsiębiorca traci prawo do korzystania z ulg podatkowych związanych z działalnością w tej strefie) oraz jedno przedsiębiorstwo, które nie wystąpiło o takie wsparcie.

Firmy funkcjonujące na terenie dzierzoniowskiej podstrefy w oparciu o zezwolenia strefowe i decyzje o wsparciu:

- Cooper Standard Polska Sp. z o.o. - działalność: produkcja uszczelek i uszczelnaczy do drzwi i szyb samochodowych (główny kapitał: USA);
- Aalberts Surface Technologies Sp. z o.o. - działalność: obróbka metali i nakładanie powłok na metale (główny kapitał: Niemcy);
- Beewatec Sp. z o.o. - działalność: produkcja konstrukcji z systemów rurowych (główny kapitał: Szwajcaria);
- Selena Industrial Technologies sp. z o.o. - oddział 1 w Dzierżonowie (dawniej Orion PU Sp. z o.o.) - działalność: produkcja piany budowlanej, główny kapitał: Polska, oddział 2 w Dzierżonowie (dawniej Libra Sp. z o.o.) - działalność: produkcja klejów i uszczelnaczy oraz chemii budowlanej, główny kapitał: Polska, oddział 3 w Dzierżonowie (dawniej Selena Labs - Centralne Laboratorium Badawczo-Rozwojowe) - działalność: wdrażanie nowych, innowacyjnych produktów (główny kapitał: Polska);

- Conectors Poland Sp. z o.o. - działalność: produkcja złączy konwektorowych dla przemysłu motoryzacyjnego (główny kapitał: Polska);
- CW Lundberg Sp. z o.o. - działalność: produkcja akcesoriów dachowych - drabinki, płotki i inne wyposażenie (główny kapitał: Szwecja);
- Domex Sp. z o.o. - działalność: produkcja i sprzedaż armatury wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej oraz części do maszyn dla przemysłu włókienniczego, rolniczego oraz automotive (główny kapitał: Polska);
- Harris Calorific International Sp. z o.o. - działalność: produkcja wyrobów do spawania i cięcia, produkcja elektrod (główny kapitał: USA);
- Aalberts Surface Technologies Heat Sp. z o.o. - działalność: usługi obróbki cieplnej metali (główny kapitał: Holandia);
- Hoffman Schroff Poland Sp. z o. o. - działalność: produkcja, montaż i dystrybucja urządzeń do uzdatniania, oczyszczania i filtrowania wody oraz metalowych i plastikowych komponentów do technologicznie zaawansowanych produktów (główny kapitał: USA);
- LS Cable & System Poland Sp. z o.o. - działalność: produkcja kabli światłowodowych, główny kapitał: Korea Południowa,
- LS EV Poland Sp. z o.o. - działalność: produkcja podzespołów do baterii zasilających samochody elektryczne (główny kapitał: Korea Południowa);
- SK Pucore Europe Sp. z o.o. (dawniej MCNS Polyurethanes Europe Sp. z o.o.) - działalność: produkcja wyrobów poliuretanowych (główny kapitał: Korea Południowa);
- Mecamen Sp. z o.o. - działalność: obróbka metali i nakładanie powłok na metale (główny kapitał: Francja);
- MecFil Poland Sp. z o.o. - działalność: produkcja ceramicznych elementów do urządzeń przemysłowych (główny kapitał: Włochy);
- Metalis Polska Sp. z o.o. - działalność: produkcja części metalowych dla przemysłu elektrotechnicznego, motoryzacyjnego i RTV (główny kapitał: Francja);
- RUPF Industries Poland Sp. z o.o. - działalność: produkcja elementów metalowych oraz metalowych połączonych z gumą dla branży motoryzacyjnej (główny kapitał: Niemcy);
- Galwanizer Sp. z o.o. - działalność: wykonywanie powłok galwanicznych dla branży motoryzacyjnej, budownictwa, armatury sanitarnej, przemysłu elektrotechnicznego i energetycznego oraz AGD (główny kapitał: Polska – posiada decyzję o wsparciu, ale nie jest na etapie realizacji inwestycji).

Firmy funkcjonujące na terenie dzierzoniowskiej podstrefy bez zezwolenia strefowego lub decyzji o wsparciu:

- Enan Sp. z o.o./Manokino Sp. z o.o. - działalność: produkcja i dystrybucja akcesoriów dla różnych branż, w tym IT, audio-video, telekom oraz AGD/sprzedaż internetowa, usługi z zakresu logistyki i magazynowania towarów (główny kapitał: Polska);
- Henkel Polska Operations Sp. z o.o. - działalność: produkcja zapraw murarskich (główny kapitał: Austria);
- Broen Poland Sp. z o.o - działalność: produkcja zaworów, kurków do instalacji przemysłowych (główny kapitał: Dania);

Firmy funkcjonujące w bezpośrednim sąsiedztwie dzierzoniowskiej podstrefy:

- PPHU Adatech - działalność: produkcja sprężyn oraz usługi frezowania CNC elementów aluminiowych, stalowych oraz plastiku (główny kapitał: Polska);
- PPHU Adam Kor - działalność: usługi budowlane, w tym budowa obiektów produkcyjnych w postaci hal przemysłowych, biur, usługi z zakresu ogrodnictwa (główny kapitał: Polska);
- PPHU Maxpol - działalność: produkcja szerokiej gamy plecaków, torebek damskich, toreb podróżnych produkowanych ze skóry, a także z materiałów powlekanych (główny kapitał: Polska);
- Invers Sp. z o.o. - działalność: usługi z zakresu pośrednictwa pracy (główny kapitał: Polska).

1.2 Dzierżoniowski Park Przemysłowy

W bliskim sąsiedztwie strefy funkcjonuje Dzierżoniowski Park Przemysłowy, który zajmuje powierzchnię 7,5 ha. W ramach Paku Przemysłowego spółka „INVEST-PARK DEVELOPMENT” wybudowała trzy hale produkcyjno-magazynowe z zapleczem sanitarno-biurowym.

Pierwszą, o pow. 2890 m², oddano do użytku w 2011 r., a drugą, o pow. 4018 m², oddano do użytku w 2014 r. W 2017 r. pierwsza hala została rozbudowana o 950 m².

W tych halach funkcjonują trzy firmy:

- Edytor Drukarnia-Wydawnictwo - działalność: usługi poligraficzne i wydawnicze (główny kapitał: Polska);
- Broen Poland Sp. z o.o. - działalność: produkcja zaworów, kurków do instalacji przemysłowych (główny kapitał: Dania);
- Franklin Produkts Sp. z o.o. - działalność: produkcja poduch i pokrowców tapicerskich (główny kapitał: USA).

W maju 2024 r. spółka „INVEST-PARK DEVELOPMENT” oddała do użytku trzecią halę o łącznej powierzchni ponad 5 000 m² oraz ponad 500 m² przestrzeni biurowej. Tego typu rozwiązanie przynosi miastu nowe miejsca pracy oraz wpływy podatkowe. Jeden z modułów tej nowoczesnej hali został już wynajęty, natomiast trzy pozostają dostępne dla inwestorów.

Fot: Obiekt składa się z czterech niezależnych modułów, co umożliwia przedsiębiorcom rozwój bez konieczności budowy własnej infrastruktury.

1.3 Największe firmy strefowe ze względu na wielkość zatrudnienia

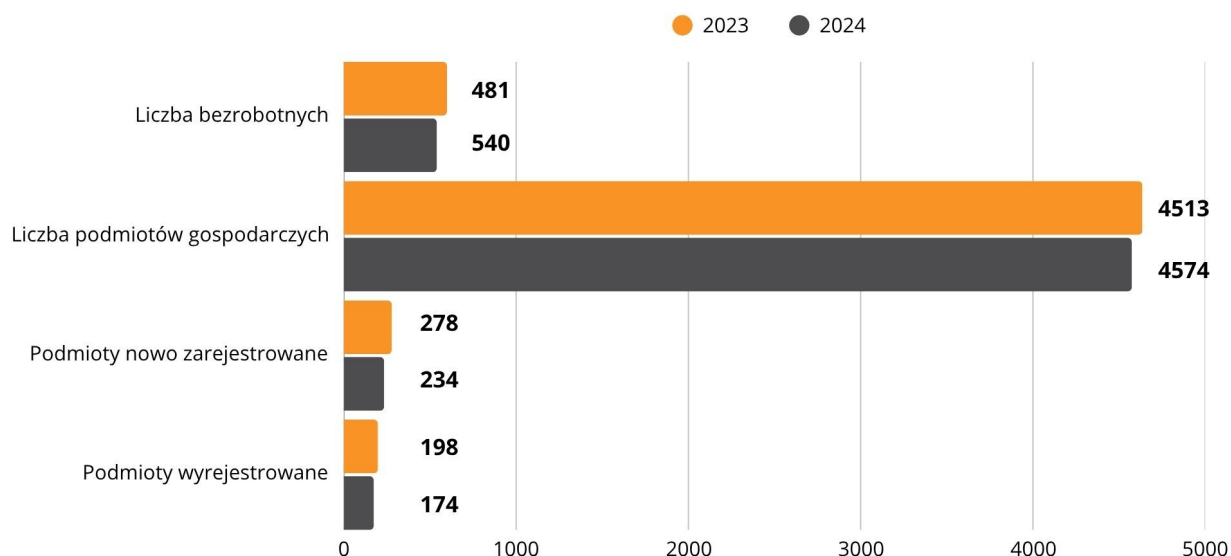
- GE Aviation Dzierżoniów - działalność: produkcja części i komponentów do silników lotniczych, główny kapitał: USA
- Zebra Sp. z o.o. - działalność: produkcja mebli do wnętrz, główny kapitał: Belgia;
- PCE Sp. z o.o. - działalność: produkcja osprzętu siłowego (główny kapitał: Austria);
- Frankonia Poland Sp. z o.o. - działalność: produkcja wyrobów metalowych i elektrotechnicznych, komór EMC, drzwi do sal operacyjnych (główny kapitał: Polska);
- Galwanizer Sp. z o.o. - działalność: wykonywanie powłok galwanicznych dla branży motoryzacyjnej, budownictwa, armatury sanitarnej, przemysłu elektrotechnicznego i energetycznego oraz AGD (główny kapitał: Polska);
- Elektromet Spółdzielnia Inwalidów - działalność: produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej (główny kapitał: Polska);
- Globgranit Logistic S.A. - działalność: międzynarodowy transport ciężarowy, transport autobusowy (główny kapitał: Polska);
- Rulmeca Poland Sp. z o.o. - działalność: produkcja elektrobębnów napędowych i rolek do taśmociągów o szerokim zakresie zastosowań (główny kapitał: Włochy);
- Venti J.Turczyński SP. k. - działalność: produkcja luster (główny kapitał: Polska);
- Edytor Drukarnia-Wydawnictwo - działalność: usługi poligraficzne, produkcja opakowań i działalność wydawnicza (główny kapitał: Polska).

1.4 Rynek pracy i gospodarcze dane statystyczne

W 2024 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Dzierżoniowie zwiększyła się o 59 osób w stosunku do 2023 r. i wynosiła 540 osób. Wyższa jest również

stopa bezrobocia liczona dla powiatu dzierzoniowskiego, która na koniec 2024 r. wynosiła 6,1% .

Pomimo trudnych warunków do prowadzenia biznesu możemy zauważyć w Dzierżoniowie wzrost liczby przedsiębiorstw. Na koniec 2024 roku w naszym mieście zarejestrowane były 4 574 podmioty gospodarcze. W porównaniu do końca 2023 roku liczba ta wzrosła o 61 podmiotów (na koniec 2023 roku liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw wynosiła 4513).

Opis infografiki:

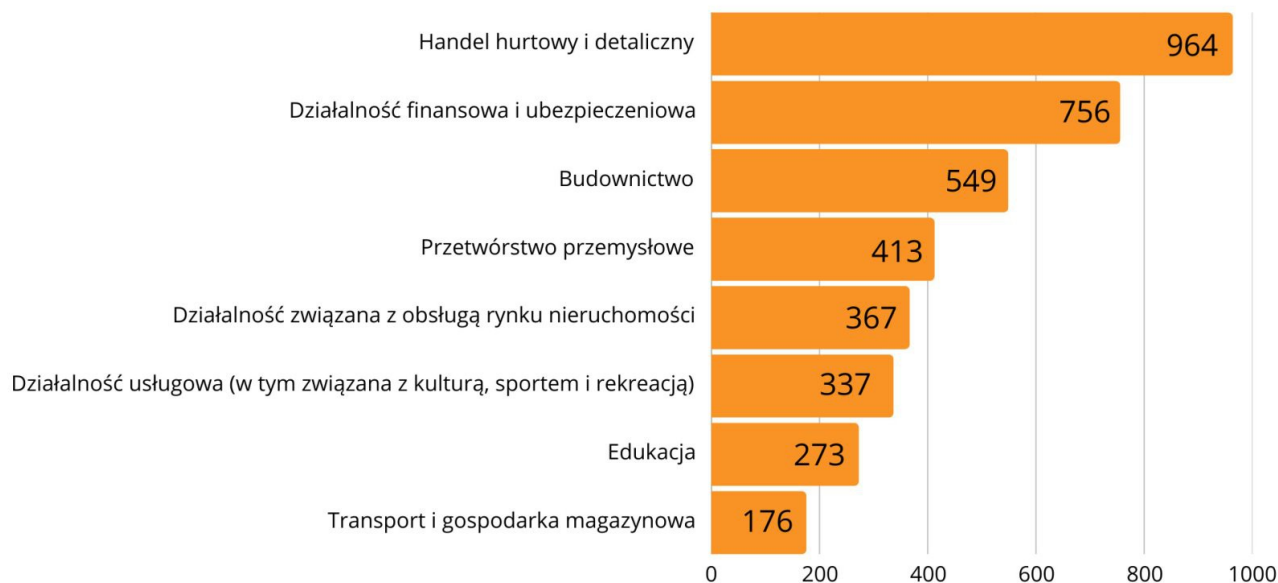
Liczba bezrobotnych w roku 2023 – 481, w roku 2024 – 540.

Liczba podmiotów gospodarczych w roku 2023 – 4513, w roku 2024 – 4574,

Podmioty nowo zarejestrowane w roku 2023 – 278, w roku 2024 – 234,

Podmioty wyrejestrowane w roku 2023 – 198, w roku 2024 – 174.

Na koniec 2024 roku 174 podmioty dokonały wyrejestrowania swojej działalności i zakończyło funkcjonowanie. W tożsamym okresie na dzierzoniowskim rynku pojawiły się 234 nowe firmy, które rozpoczęły swoją działalność. Ponad 96% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w naszym mieście to mikroprzedsiębiorcy i osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą (4411 podmiotów na koniec 2024 roku). Na terenie miasta na koniec 2024 roku funkcjonowało: 129 małych przedsiębiorstw, 32 średnie przedsiębiorstwa i 2 duże zakłady.

Opis infografiki:

Zgodnie z PKD w Dzierżoniowie do najliczniejszych branż należy zaliczyć:

Handel hurtowy i detaliczny – 964 firm

Działalność finansowa i ubezpieczeniowa - 756 firm

Budownictwo - 549 firm

Przetwórstwo przemysłowe - 413 firmy

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 367 firmy

Działalność usługowa (w tym związana z kulturą, sportem i rekreacją) - 337 firm

Edukacja - 273 firm

Transport i gospodarka magazynowa - 176 firm

1.5 Wspieranie lokalnego biznesu

Pomoc De Minimis

Przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą w Dzierżoniowie w 2024 r. mogły ubiegać się o okresowe zwolnienia z podatku od nieruchomości w formie Pomocy De Minimis z następujących tytułów:

- prowadzenia działalności gastronomicznej w centrum miasta dotyczącej ogródków gastronomicznych, kawiarnianych i piwnych oraz restauracji i innych stałych placówek gastronomicznych, tj.: restauracje typu fast food, kawiarnie, bary mleczne, bary szybkiej obsługi, lodziarnie, pizzerie, miejsca z żywnością na wynos, a także bary, tawerny, koktajlbary, piwiarnie, puby, pijalnie soków owocowych;
- budowy lub przebudowy ogólnodostępnych parkingów;
- trwałej likwidacji barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami;
- zmiany sposobu ogrzewania – trwałej wymiany istniejącego nieekologicznego źródła ciepła na źródło ekologiczne.

W 2024 r. z programu Pomocy De Minimis z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości skorzystało pięć przedsiębiorstw. Przyznana pomoc obejmuje zwolnienia przyznane w 2024 r. oraz zwolnienia udzielone w latach poprzednich (zwolnienie może być przyznane na maksymalny okres trzech lat). Okres zwolnienia z podatku od nieruchomości uzależniony jest od kryteriów spełnionych przez przedsiębiorstwo.

W 2024 r. Pomocy De Minimis udzielono pięciu przedsiębiorstwom (o 1 mniej niż w 2023 r.) na łączną kwotę 34 540 zł (o 13 435 zł mniej niż w 2023 r.). Przedsiębiorstwa korzystające z Pomocy De Minimis utworzyły/ utrzymały 14 miejsc pracy (o trzy mniej niż w 2023 r.).

Spadek wartości udzielonej w 2024 r. Pomocy De Minimis oraz liczby firm korzystających ze wsparcia wynika przede wszystkim z wygaśnięcia zwolnień z podatku od nieruchomości przyznanych w poprzednich latach. Większość firm, które mogły skorzystać z preferencji podatkowych związanych z działalnością w centrum miasta, już to uczyniła. Dodatkowo na zmniejszoną liczbę udzielonych zwolnień wpływa spowolnienie gospodarcze, które prowadzi do osłabienia aktywności gospodarczej i ograniczenia inwestycji. W obliczu niepewności ekonomicznej przedsiębiorcy wstrzymują plany inwestycyjne i ostrożniej zarządzają środkami, koncentrując się na utrzymaniu bieżącej działalności. W efekcie maleje zainteresowanie wsparciem powiązanym z realizacją nowych inwestycji.

Regionalna Pomoc Inwestycyjna

O zwolnienie z podatku od nieruchomości w ramach Regionalnej Pomocy Inwestycyjnej mogli ubiegać się przedsiębiorcy, którzy zamierzali zrealizować na terenie Dzierżoniowa inwestycję początkową rozumianą jako:

- utworzenie nowego zakładu;
- rozbudowę istniejącego przedsiębiorstwa;
- zasadniczą zmianę dotyczącą całościowego procesu produkcyjnego istniejącego przedsiębiorstwa;
- dywersyfikację produkcji przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie produktów lub usług dotąd niewytwarzanych lub nieświadczonych przez to przedsiębiorstwo;
- nabycie aktywów należących do przedsiębiorstwa, które jest w likwidacji albo zostałyby zlikwidowane, gdyby nie zostało nabyte.

W 2024 r. z Regionalnej Pomocy Inwestycyjnej w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości korzystało 23 przedsiębiorstwa (o dwa więcej niż w 2023 r.). Łączna wartość udzielonej pomocy wyniosła 1 451 420 zł (o 167 264 zł więcej niż w 2023 r.).

Przedsiębiorstwa, które w 2024 r. otrzymały pomoc publiczną, utworzyły oraz utrzymały 376 miejsc pracy (to o 19 miejsc pracy mniej w porównaniu do 2023 r.).

Wśród 23 firm, którym udzielono pomocy publicznej, znajduje się sześć z terenu dzierżoniowskiej podstrefy. Wartość pomocy przyznanej firmom „strefowym” wynosi 1 122 227 zł (902 248 zł - przedsiębiorstwa posiadające zezwolenie, 219 979 zł - przedsiębiorstwa nieposiadające zezwoleń), co przekłada się na łączne zatrudnienie 221 osób.

Wpływy do budżetu miasta z podatku od nieruchomości za 2024 r. od firm działających na terenie WSSE „INVEST– PARK” Podstrefa Dzierżoniów wyniosły 8 151 518,36 zł.

W 2024 r. w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej wśród firm „pozastrefowych” nowe inwestycje realizowały trzy przedsiębiorstwa, których wartość nakładów wyniosła ponad 3 mln zł.

W 2023 r. wartość udzielonych przez miasto zwolnień w ramach pomocy De Minimis i Regionalnej Pomocy Inwestycyjnej wyniosła 1 320 000 zł. W 2024 r. wartość tych zwolnień zwiększyła się do 1 485 000 zł.

1.6 Działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości

Punkt Obsługi Inwestora

Punkt Obsługi Inwestora w Urzędzie Miasta funkcjonuje od 2021 r., oferując kompleksowe wsparcie przedsiębiorcom oraz inwestorom, zarówno krajowym, jak i zagranicznym. W ramach jego działania przedsiębiorcy mogą liczyć na profesjonalną obsługę, która obejmuje m.in.:

- ofertę terenów inwestycyjnych, powierzchni biurowych, hal, magazynów oraz zachęt inwestycyjnych w Gminie Miejskiej Dzierżoniów;
- pomoc w wejściu na polski rynek, w tym organizację wizyt inwestorów;
- wsparcie w prowadzeniu biznesu, np. poprzez organizowanie wydarzeń takich jak targi, misje, spotkania informacyjne i konferencje;
- możliwość udziału w spotkaniach biznesowych z ekspertami, np. z Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej czy Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej;
- informacje na temat instytucji wspierających biznes;
- pomoc w procedurach administracyjnych i prawnych związanych z realizacją projektów;
- opiekę poinwestycyjną dla firm już działających na terenie gminy;
- informacje o zachętach inwestycyjnych oferowanych przez miasto oraz Wałbrzyską Specjalną Strefę Ekonomiczną w ramach Polskiej Strefy Inwestycji.

W 2024 r. Punkt Obsługi Inwestora obsłużył 10 inwestorów. Odpowiedział na cztery zapytania dotyczące nabycia terenów inwestycyjnych, trzy zapytania dotyczące zakupu lub wynajmu lokali usługowych oraz trzy zapytania dotyczące wynajmu hal produkcyjno-magazynowych.

Dzierżoniowska Strefa Inwestycji

Dzierżoniów rozszerzył swoją ofertę inwestycyjną, włączając prywatne nieruchomości zabudowane i niezabudowane w ramach Dzierżoniowskiej Strefy Inwestycji.

Właściciele terenów inwestycyjnych, hal magazynowo-produkcyjnych, lokali użytkowych oraz powierzchni biurowych w Dzierżoniowie, którzy chcą sprzedać lub wynająć swoje nieruchomości, mają możliwość bezpłatnego zgłoszenia ich do bazy ofert inwestycyjnych gminy. Baza znajduje się na stronie [Invest in Dzierżoniów](#), w zakładce „Oferta Inwestycyjna”.

W 2024 r. w ofercie inwestycyjnej miasta znalazło się pięć ofert, w tym dwie dotyczące sprzedaży nieruchomości zabudowanych, jedna dotycząca wynajmu pomieszczeń biurowych, jedna sprzedaży terenu inwestycyjnego o powierzchni 5,63 ha oraz jedna wynajmu hal produkcyjnych. Dzierżoniowska Strefa Inwestycji (DSI) jest częścią kampanii „Kupuj Lokalnie!” prowadzonej przez miasto.

Współpraca z firmami poszkodowanymi w powodzi

Powódź, która miała miejsce we wrześniu 2024 r., dotknęła także dzierzoniowskie firmy, szczególnie te zlokalizowane przy ulicach Staszica i Kilińskiego oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie. W odpowiedzi na sytuację miasto stworzyło bazę poszkodowanych firm, do której zgłosiły się 22 przedsiębiorstwa.

Oszacowane straty przez przedsiębiorców wyniosły ponad 5 mln zł, a dotyczyły głównie zalania pomieszczeń biurowych, hal magazynowych oraz uszkodzenia maszyn, urządzeń i sprzętu biurowego. Stworzenie bazy pozwalało na monitorowanie sytuacji u konkretnych przedsiębiorców, co umożliwiło lepsze dopasowanie pomocy do ich potrzeb.

Pomoc udzielona przez urząd obejmowała m.in. pozyskiwanie informacji na temat dostępnych form wsparcia, w tym z Karkonoskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w Jeleniej Górze, ZUS-u i Urzędu Skarbowego. Urząd przekazywał także bieżące informacje o możliwościach skorzystania z pomocy i współpracował z instytucjami udzielającymi wsparcia. Przedsiębiorcom poszkodowanym w powodzi wydawane były zaświadczenia potwierdzające poniesione straty, które były niezbędne m.in. do ubiegania się o pożyczki na usuwanie szkód (do 50 tys. zł) z Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. W 2024 r. wydano sześć takich zaświadczeń.

Rewitalizacja rynku - współpraca z przedsiębiorcami

W ramach inwestycji „Zagospodarowanie rynku i terenów w obrębie staromiejского centrum Dzierżoniowa” podjęto szereg działań, mających na celu minimalizowanie uciążliwości dla przedsiębiorców i mieszkańców miasta.

Współpraca rozpoczęła się już na etapie planowania inwestycji - przedsiębiorcy uczestniczyli w konsultacjach dotyczących opracowania dokumentacji projektowej, w wyniku czego uwzględniono ich sugestie. Ponadto prace prowadzone były etapami, aby jak najmniej wpływały na działalność lokalnych firm.

Wszystkie istotne informacje o kolejnych etapach remontu rynku są udostępniane na stronie internetowej Invest in Dzierżoniów oraz na Facebooku @InvestInDzierżoniów. Zamieszczane są tam także szczegóły dotyczące planowanych zmian wraz z mapkami poglądowymi pokazującymi obszar robót i aktualny kierunek ruchu. Te informacje trafiają również do blisko 2.000 przedsiębiorców za pośrednictwem newslettera oraz publikowane są na stronie i profilach facebookowych miasta.

W 2024 r. przygotowanych zostało 11 informacji o planowanych zmianach w zakresie zagospodarowania rynku i terenów w obrębie staromiejского centrum Dzierżoniowa.

Dzień Przedsiębiorcy 2024

18 czerwca w Dzierżoniowie odbył się Dzień Przedsiębiorcy, który miasto zorganizowało we współpracy z Instytucjami Otoczenia Biznesu. Wydarzenie pod hasłem „Integrujemy Usługi dla Biznesu” miało na celu zaprezentowanie możliwości współpracy oraz ofert instytucji wspierających przedsiębiorców.

W sali koncertowej Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury spotkali się lokalni przedsiębiorcy

oraz przedstawiciele różnych instytucji. Była to doskonała okazja, by zdobyć wiedzę na temat rozwoju działalności gospodarczej oraz nawiązać współpracę z organizacjami wspierającymi biznes.

Fot: Uczestnicy mieli także możliwość wymiany doświadczeń i poszerzenia swojej sieci kontaktów.

Spotkanie miało charakter otwarty, co pozwoliło na udział zarówno obecnym, jak i przyszłym przedsiębiorcom z naszej gminy. W organizację wydarzenia zaangażowane były m.in. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich we Wrocławiu, Agencja Rozwoju Biznesu oraz Kancelaria Pro-3R.

Współpraca z Polską Fundacją Przedsiębiorczości

W marcu 2024 r. Dzierżoniów podpisał porozumienie z Polską Fundacją Przedsiębiorczości, którego celem jest wspieranie lokalnych przedsiębiorców, wzmacnianie ich konkurencyjności oraz zapewnienie dostępu do wiedzy.

W ramach współpracy zorganizowano 40 bezpłatnych szkoleń online dla przedsiębiorców z Dzierżoniowa za pośrednictwem platformy szkoleniowej Polskiej Fundacji Przedsiębiorczości. Tematyka szkoleń była zróżnicowana i obejmowała zagadnienia związane ze zmianami w prawie, finansami i księgowością, marketingiem i sprzedażą oraz rozwojem osobistym. Informacje o szkoleniach zamieszczane są na stronie internetowej investin.dzierzonow.pl oraz Facebooku @Invest in Dzierżoniów.

Działalność Dzierżoniowskiej Rady Przedsiębiorców

Dzierżoniowska Rada Przedsiębiorców (DRP) działa od 2019 r., realizując liczne inicjatywy na rzecz przedsiębiorców i rozwoju gospodarczego miasta.

Wśród najważniejszych działań rady znalazły się kampania „Kupuj lokalnie w Dzierżoniowie”, utworzenie zespołów tematycznych Rady, zmiana godzin płatnego parkowania, obniżenie opłat za zajęcie pasa drogowego, a także powstanie Lilakowej Alei Przedsiębiorców. DRP angażowała się również w edukację ekonomiczną mieszkańców, współpracowała z Towarzystwem Miłośników Dzierżoniowa oraz opiniowała programy wsparcia dla firm. Rada I kadencji zakończyła się wraz z upływem kadencji burmistrza Dzierżoniowa, tj. 30 kwietnia 2024 r.

31 lipca 2024 r. burmistrz powołał Dzierżoniowską Radę Przedsiębiorców II Kadencji (2024-2029), w skład której weszli lokalni przedsiębiorcy, przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu i radni miejscy. Jej celem jest dalsze wspieranie rozwoju gospodarczego miasta, zgłaszanie potrzeb przedsiębiorców oraz inicjowanie działań poprawiających warunki prowadzenia działalności. Rada kontynuuje m.in. kampanię „Kupuj lokalnie w Dzierżoniowie”, opiniowanie programów wsparcia oraz współpracę z Towarzystwem Miłośników Dzierżoniowa. Ważnym projektem nowej kadencji jest także Wielka Koalicja na rzecz Edukacji Ekonomicznej.

Od początku działalności do końca 2024 r. DRP odbyła 38 spotkań, odgrywając istotną rolę w budowaniu relacji między samorządem a sektorem prywatnym oraz wspierając rozwój lokalnej gospodarki.

Wielka Koalicja na rzecz Edukacji Ekonomicznej

18 listopada 2024 r. w Sali Rycerskiej Urzędu Miasta w Dzierżoniowie odbyło się spotkanie przedstawicieli szkół podstawowych i średnich, instytucji okołobiznesowych, radnych, Młodzieżowej Rady Miasta, samorządu, organizacji pozarządowych oraz lokalnych przedsiębiorców.

Uczestnicy jednomyślnie podkreślili potrzebę zwiększenia świadomości i znaczenia wiedzy ekonomicznej w codziennym życiu. W odpowiedzi na to wyzwanie zawiązano Wielką Koalicję na rzecz Edukacji Ekonomicznej, której inicjatorem była Dzierżoniowska Rada Przedsiębiorców.

Inicjatywa ta łączy wysiłki szkół, samorządu, instytucji okołobiznesowych oraz lokalnych firm, tworząc solidne podstawy dla lepszej przyszłości młodego pokolenia.

W ramach Wielkiej Koalicji na rzecz Edukacji Ekonomicznej planowane są działania rozwijające wiedzę i umiejętności z zakresu przedsiębiorczości i ekonomii wśród młodzieży. Organizowane będą warsztaty, spotkania, gry terenowe oraz konkursy, takie jak Międzyszkolny Turniej Przedsiębiorczości. Uczniowie zdobędą praktyczne umiejętności w zarządzaniu finansami, budżetowaniu i zakładaniu działalności gospodarczej. W ramach koalicji zapewniono także wsparcie nauczycielom poprzez dostarczenie materiałów dydaktycznych. Istotnym elementem programu będą wizyty studyjne w firmach, umożliwiające młodzieży poznanie funkcjonowania biznesu i zdobycie pierwszych doświadczeń zawodowych.

Dzięki współpracy szkół, samorządu, instytucji okołobiznesowych i lokalnych firm, działania te stworzą przestrzeń do zdobywania praktycznej wiedzy i kształtowania postaw przedsiębiorczych, przygotowując młodych ludzi do świadomego i odpowiedzialnego zarządzania własną przyszłością zawodową i finansową.

Wyróżnienie dla Invest in Dzierżoniów

Dzierżoniów został wyróżniony w plebiscycie Sudeckie Kryształ 2024 w kategorii "Najlepszy produkt lub usługa" za obsługę przedsiębiorców w ramach Invest in Dzierżoniów.

Kapituła konkursu doceniła działania miasta w zakresie obsługi inwestorów i przedsiębiorców oraz skutecznej komunikacji za pośrednictwem strony internetowej i fanpage'a Invest in Dzierżoniów.

Fot: Nagrodę odebrał burmistrz Dariusz Kucharski podczas gali Dolnośląskie i Sudeckie Kryształ 2024, która odbyła się 15 listopada.

Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

19 marca 2024 r. w Urzędzie Miejskim w Dzierżoniowie uruchomiono punkt informacyjny Funduszy Europejskich, w którym ekspertka udzielała indywidualnych konsultacji.

Wysoka frekwencja spotkań pozwoliła wielu obecnym i przyszłym przedsiębiorcom uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące możliwości dofinansowania ich przedsięwzięć ze środków unijnych. Najczęściej poruszane tematy dotyczyły dotacji i pożyczek na rozpoczęcie działalności, inwestycji, poprawy efektywności energetycznej firm oraz szkoleń.

Stanowisko Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich (PIFE) było również dostępne 18 czerwca 2024 r. podczas Dnia Przedsiębiorcy, organizowanego przez Urząd Miasta w Dzierżoniowskim Ośrodku Kultury.

1.7 Komunikacja z przedsiębiorcami

Strona na Facebook-u Invest In Dzierżoniów

Facebook @Invest in Dzierżoniów działa od grudnia 2020 r. jako ogólnodostępny i bezpłatny serwis informacyjny skierowany do dzierżoniowskich przedsiębiorców. Jego głównym celem jest dostarczanie informacji o kluczowych zagadnieniach biznesowych, możliwościach rozwoju, szkoleniach oraz lokalnych inicjatywach wspierających przedsiębiorczość. W 2024 r. opublikowano 227 postów, z czego 19 dotyczyło kampanii "Kupuj lokalnie w Dzierżoniowie".

Strona internetowa Invest In Dzierżoniów

Investin.dzierzonow.pl to oficjalna strona Dzierżoniowa poświęcona gospodarce i rozwojowi. Zawiera najważniejsze informacje o mieście, aktualności biznesowe, inicjatywy lokalne, wsparcie dla inwestora, ofertę inwestycyjną zawierającą informacje dotyczące wolnych terenów inwestycyjnych, jak również możliwość zamieszczania ofert przez prywatnych właścicieli nieruchomości w ramach Dzierżoniowskiej Strefy Inwestycji (DSI). Strona jest zgodna z ustawą o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Informacje przygotowane są w polskiej i angielskiej wersji językowej. Strona posiada Certyfikat zgodności z wzorcem witryny przyjaznej dla inwestora Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A.

W 2024 r. na stronie www.investin.dzierzonow.pl zamieszczono łącznie 255 artykułów.

1.8 Spółki z udziałem kapitałowym Gminy Miejskiej Dzierżoniów

Miasto część zadań własnych realizuje poprzez spółki komunalne, które są powoływane do świadczenia usług publicznych na rzecz mieszkańców.

Działają one w takich obszarach, jak dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków, zarządzanie nieruchomościami, budownictwa społecznego czy dostarczania energii:

- Dzierżoniowski Zarząd Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o.(DZBM Sp. z o.o.) - udziały 100%. Główna działalność: zarządzanie nieruchomościami oraz administrowanie lokalami mieszkalnymi i użytkowymi. Prezes zarządu: Maciej Adamowicz;
- Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.(WiK Sp. z o.o.) - udziały 69,61 %. Główna działalność: zaspakajanie potrzeb mieszkańców, zakładów przemysłowych i innych instytucji miasta oraz gminy Dzierżoniów, miast: Bielawy, Niemczy, Pieszyc i Piławy Górnej w zakresie zaopatrzenia i dystrybucji wody oraz odbioru i oczyszczania ścieków. Prezes zarządu: Andrzej Bronowicki;
- Dzierżoniowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (DTBS Sp. z o.o.) - udziały 72,88%. Główna działalność: zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców w formule budownictwa społecznego. Prezes zarządu: Lech Nowak;
- Energia Komunalna Sp. z o.o. - udziały 44,78%. Główna działalność: zaspakajanie zbiorowych potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło. Prezes zarządu: Tomasz Smolarz.

2. Gospodarka mieszkaniowa

Mieszkanie jest zarówno dobrem społecznym, jak i dobrem rynkowym. Jako dobro społeczne służy zaspokojeniu podstawowej potrzeby ludzkiej – potrzeby schronienia, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i determinuje warunki życia człowieka. Dlatego też na władze publiczne nałożony jest obowiązek prowadzenia polityki sprzyjającej zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli.

Na mieszkalnictwo mają przede wszystkim wpływ czynniki o charakterze lokalnym, dlatego też - oprócz polityki mieszkaniowej państwa - istotne są lokalne polityki mieszkaniowe samorządów. To właśnie zadaniem samorządu gminnego jest właściwa ocena lokalnej sytuacji mieszkaniowej i wdrażanie dostosowanych do występujących trudności instrumentów wsparcia w tym zakresie.

Gmina zajmuje się przede wszystkim zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych mieszkańców o niskich i średnich dochodach. Równocześnie poprzez zakres swoich działań ma realny wpływ na rozwój sektora prywatnego, a także kompetencje do współpracy z innymi sektorami w celu rozwoju mieszkalnictwa.

Fot: W 2024 r. z tzw. ruchu ludności pozyskano łącznie 28 lokali, w tym 23 lokale mieszkalne i 5 z najmem socjalnym.

2.1 Mieszkaniowy zasób gminy

Mieszkania komunalne stanowią zasób gminy, który z założenia jest udostępniany osobom nieposiadającym własnego lokalu mieszkalnego i wykazują niskie dochody.

Dzierżonów jest właścicielem 1 067 lokali mieszkalnych mieszczących się w 68 budynkach komunalnych (391 mieszkań) i 249 budynkach wspólnot mieszkaniowych (676 mieszkań). Zarządcą lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy jest Dzierżonowski Zarząd Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o. Sposób przyznawania lokali reguluje Uchwała w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Dzierżonów, a wynikają one z zobowiązań ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie

gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Dlatego każdy przypadek osoby starającej się o uzyskanie lokalu jest analizowany pod kątem przyjętych zasad. W okresie od 1 kwietnia 2023 r. do 31 marca 2024 r. do Społecznej Komisji Mieszkaniowej wpłynęło 125 wniosków o przyznanie lokalu gminnego (o ponad 30 wniosków więcej niż w roku poprzednim). Znaczna liczba ubiegających się o lokal gminny nie spełniała kryteriów dochodowych i majątkowych. Ostatecznie w wyniku prac komisji utworzono nową listę 34 osób/rodzin, którym przysługuje prawo do najmu komunalnego lokalu mieszkalnego (lokale z najmem socjalnym, mieszkalne i do remontu we własnym zakresie). Liczba przyjętych wniosków do realizacji od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

2.2 Budownictwo i remonty zasobu gminy

Podejmowane są działania związane z utrzymaniem prawidłowego stanu zasobu mieszkaniowego, w tym remonty budynków i lokali mieszkalnych. Potrzeby w zakresie remontów budynków i lokali mieszkalnych określono na podstawie stanu technicznego, w oparciu o wyniki rocznych przeglądów technicznych wykonywanych zgodnie z art. 62 ustawy Prawo budowlane.

Poprawa stanu technicznego nieruchomości komunalnych następowała poprzez realizację planów remontowych oraz prac wykonywanych w trybie awaryjnym. Remonty bieżące lokali i budynków komunalnych dotyczyły m.in. prac ogólnobudowlanych, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, wykonania wentylacji, odgrzybiania, wymiany instalacji gazowej, sanitarnej, elektrycznej, zmiany sposobu ogrzewania, montażu wyłączników przeciwpożarowych. Koszt tych prac wyniósł ponad 1 mln 206 tys. zł.

Na uwagę zasługują działania w zakresie sukcesywnych remontów posiadanych zasobów również przy udziale najemców. Jednym ze sposobów poradzenia sobie z problemem jakości zamieszkiwania była propozycja częściowej refundacji kosztów wykonywanych remontów przez najemców na poczet przyszłych opłat czynszowych. W kilku przypadkach wyrażono zgodę na częściową refundację kosztów związanych ze zmianą sposobu ogrzewania, wymianą stolarki okiennej.

Uwzględniając wymogi uchwały antysmogowej dla Dolnego Śląska przeprowadzano inwestycje polegające na zmianie ogrzewania na ekologiczne. Na koszt miasta w dziewięciu lokalach mieszkalnych o łącznej powierzchni 501,99 m² dokonano zmiany sposobu ogrzewania, wykonano ogrzewanie elektryczne. Dotychczas zużywano w tych lokalach w ciągu sezonu grzewczego 18 073 kg opału. Koszt prac wyniósł 143 627,83 zł.

2.3 Czynsze i sprzedaż

Miasto prowadzi politykę czynszową, która ma na celu utrzymanie mieszkaniowego zasobu na odpowiednim poziomie technicznym i użytkowym. Bez aktywnej polityki czynszowej wpływy uzyskiwane z najmu lokali nie zrekompensują kosztów utrzymania zasobów, a tym samym ograniczą prowadzenie prac remontowych i konserwacyjnych.

Za podwyżką czynszu przemawiała inflacja oraz ponoszenie przez gminę większych wydatków związanych z eksploatacją i remontami budynków. Od 1 stycznia 2024 r. stawka bazowa czynszu wynosiła 10,73 zł/m² (podwyżka o 10%,), za lokal w ramach najmu socjalnego i pomieszczenia tymczasowe – 1,90 zł/m². Wysokość stawki czynszu z tytułu

najmu lokalu gminnego, zależna od stanu technicznego i wyposażenia lokalu kształtowała się od 4,83 zł do 10,75 zł (średnio 8,58 zł).

Ponadto w drugim półroczu 2024 r. dla nowo wybudowanego mieszkaniowego zasobu gminy przy ul. Bolesława Prusa 11 a,b i 15 a,b (48 mieszkań) ustalono stawkę bazową czynszu za 1m² powierzchni użytkowej w wysokości 13 zł.

W stosunku do najemców lokali mieszkalnych osiągających niskie dochody istnieje możliwość obniżenia stawki czynszu. Ponadto jako pomoc osobom znajdującym się w przejściowo trudnej sytuacji finansowej przychylnie się do próśb o rozłożenie na raty zobowiązań wobec miasta z tytułu czynszu najmu za lokale mieszkalne. Zawarto 13 umów na rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnych na łączną kwotę 328 597 zł.

Kontrolowana sprzedaż lokali mieszkalnych wynika z racjonalnego gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta i prowadzi do prywatyzacji lokali. Dzięki niej pozyskujemy dodatkowe środki finansowe na rzecz mieszkalnictwa. W 2024 r. na rzecz dotychczasowych najemców sprzedano 22 lokale na łączną kwotę 458 034 zł.

2.4 Oferta zamieszkania dla osób o średnich dochodach

W związku z dużym zainteresowaniem zakupem działek pod budownictwo mieszkaniowe przygotowano kolejne działki do sprzedaży. W 2024 r. sprzedano w trybie przetargu cztery działki pod zabudowę mieszkaniową: dwie przy ul. Sowiołórskiej oraz dwie przy ul. Przedwioñnie.

Znaczący procent oddanych do użytku mieszkań stanowiło budownictwo deweloperskie oraz inwestycje realizowane przez osoby fizyczne. Zgodnie z danymi Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Dzierżoniovie w 2024 r. zakończono budowę 23 budynków: trzech wielorodzinnych (jeden budynek spółdzielczy z 43 mieszkaniami, dwóch budynków prywatnych z 95 lokalami na sprzedaż) oraz 20 domów jednorodzinnych, w tym 10 na użytek własny. Ponadto rozpoczęto budowę kolejnego budynku [Dzierżoniovskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o](#) z 32 mieszkaniami i 21 domów jednorodzinnych, w tym 12 na własny użytek.

Uwolnione lokale, w zależności od stanu technicznego oraz planów miasta, były przeznaczane do dalszego najmu lub do sprzedaży. W 2024 r. w przetargu sprzedano 17 lokali mieszkalnych za łączną kwotę 1 879 620 zł oraz jeden lokal bezprzetargowo, na poprawę warunków mieszkaniowych, za kwotę 25 610 zł. Sprzedaż była o ponad 50% wyższa w stosunku do roku poprzedniego. Dzięki sprzedażom miasto przestało być współwłaścicielem 13 budynków.

31 grudnia 2024 r. Dzierżoniovskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. posiadało w swoim zasobie 388 mieszkań, Spółdzielnia Mieszkaniowa 4 785 mieszkań, a miasto 1 067 lokali.

Fot: W czerwcu 2024 r. rozpoczęła się budowa kolejnego budynku wielorodzinnego DTBS-u, przy ul. Sowiogórskiej.

2.5 Wsparcie osób z trudnościami mieszkaniowymi

Gmina wspiera zamiany mieszkań w zasobie komunalnym. Najemcy borykający się z trudnościami mieszkaniowymi mogą ubiegać się o zamiany lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy. W 2024 r. złożono 16 wniosków o zamianę, z czego pięć zostało rozpatrzonych pozytywnie.

Ośrodek Pomocy Społecznej dysponuje 11 lokalami przeznaczonymi na pomoc w formie mieszkania wspomagającego lub treningowego. Mieszkania te są rotacyjnie przyznawane osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom bezdomnym, osobom opuszczającym pieczę zastępczą.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził w użyczonej przez miasto nieruchomości lokalowej przy ul. Nowowiejskiej 91 ogrzewalnię dla bezdomnych. Oprócz udzielonego schronienia zapewniono także bezdomnym i osobom w trudnej sytuacji materialnej posiłki w jadłodajni przy ul. J. Kilińskiego 8. Jadłodajnię prowadzi dzierzoniowski Caritas.

2.6 Nieruchomości gminne

Gminny zasób nieruchomości jest podstawowym składnikiem mienia gminnego. Wykorzystywany jest na cele rozwojowe gminy i zorganizowanej działalności inwestycyjnej, w szczególności na realizację budownictwa mieszkaniowego, usługowego oraz produkcyjnego. Związany jest z budową urządzeń infrastruktury technicznej, budową i modernizacją dróg gminnych, a także realizacją innych celów publicznych.

Zestawienie powierzchni nieruchomości gminnych:

- grunty orne - 393;
- łąki trwałe - 26;
- pastwiska trwałe - 8;
- grunty rolne zabudowane - 4;
- rowy - 11;
- grunty leśne - 3;
- grunty zadrzewione i zakrzewione - 2;
- tereny mieszkaniowe - 60;
- tereny przemysłowe - 12;
- inne tereny zabudowane - 46;
- tereny zurbanizowane niezabudowane - 14;
- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - 51;
- tereny komunikacyjne - 142;
- nieużytki - 1;
- grunty pod wodami - 1.

Gospodarowanie nieruchomościami gminnymi

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami na lata 2023-2025 opracowany został „Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Dzierżoniów”. Gospodarka gminnym zasobem nieruchomości polega na wykonywaniu różnych czynności o charakterze faktycznym i prawnym względem nieruchomości, prowadzących do optymalnego ich wykorzystania oraz uzyskiwania dochodów z tego tytułu. Kolejny plan przygotowany zostanie w 2026 r. i obowiązywać będzie przez lata 2026-2028.

Udostępnianie nieruchomości następuje poprzez sprzedaż, zamianę, oddanie w trwały zarząd, dzierżawę, najem, użyczenie, przekazania aportem. Natomiast nabywanie nieruchomości na rzecz miasta w drodze kupna, spadku, darowizny, zamiany lub w innych formach przewidzianych prawem w związku z koniecznością realizacji zadań własnych, obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych oraz realizacją innych celów publicznych.

Powiększenie zasobu nieruchomości

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U.2024.1145 z póź. zm.) Gmina Miejska Dzierżoniów przejęła działkę nr 499/7 obręb Centrum o powierzchni 437 m² przeznaczoną w miejscowym planie

zagospodarowania przestrzennego pod poszerzenie drogi.

W 2024 r. gmina nabyła na podstawie zezwoleń na realizację inwestycji drogowych prawo własności działek:

- działki 565/71 i 565/65 obręb Przedmieście o łącznej powierzchni 2 369 m²;
- działka 565/67 obręb Przedmieście o powierzchni 358 m²;
- działka 565/69 obręb Przedmieście o powierzchni 257 m²;
- działka 566/7 obręb Przedmieście o powierzchni 656 m²;
- działka 2/17 obręb Zatorze o powierzchni 200 m²;
- działka 2/20 obręb Zatorze o powierzchni 1 028 m²;
- działka 168/3 obręb Zachód o powierzchni 691 m²;
- działka 169/1 obręb Zachód o powierzchni 342 m²;
- działka 160/4 obręb Zachód o powierzchni 31 m²;
- działka 173/3 obręb Zachód o powierzchni 76 m²;
- działka 174/9 obręb Zachód o powierzchni 115 m²;
- działka 34/7 obręb Zatorze o powierzchni 32 m²;
- działka 2/22 obręb Zatorze o powierzchni 93 m².

Uchwałą nr LVII/519/23 Rady Miejskiej Dzierżoniowa z 25 września 2023 r. w sprawie zaliczenia drogi na odcinku od Ronda Solidarności do Ronda Kresów II Rzeczypospolitej do kategorii dróg gminnych oraz uchwałą LV/349/23 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie pozbawienia kategorii drogi powiatowej, miasto nabyło działki, na których położona jest droga, tj. działki: nr 483/1 obręb Dolny o powierzchni 0,0400 ha, nr 484/1 obręb Dolny o powierzchni 0,0193 ha, nr 457 obręb Dolny o powierzchni 1,7091 ha, nr 580 obręb Dolny o powierzchni 0,6389 ha, nr 627 obręb Dolny o powierzchni 0,7904 ha, nr 624 obręb Dolny o powierzchni 0,8651 oraz nr 1 obręb Centrum o powierzchni 1,5508 ha i nr 57 obręb Centrum o powierzchni 1,2708 ha. Ich łączna powierzchnia wynosi 6,8844 ha.

Wyłączenie zasobu nieruchomości:

- sprzedaż 4 działek budowlanych w drodze przetargowej,
- sprzedaż 23 lokali mieszkalnych w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców,
- sprzedaż 17 lokali mieszkalnych i użytkowych w drodze przetargowej.

Przekazanie w trwały zarząd nieruchomości jednostkom organizacyjnym gminy

W 2024 r. miasto przekazało w trwały zarząd:

- na rzecz Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie udział w nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym o pow. użytkowej 561,75 m² przy ul. Kilińskiego 8 w Dzierżoniowie, tj. lokal niemieszkalny C o pow. użytkowej 87,53 m² położony na parterze budynku, co stanowi 15,58 % udziału w działce nr 636/15 o pow. 368 m² obręb Centrum, (powierzchnia udziału 57,33 m²) oraz 15,58 % udziału w działce nr 636/49 o pow. 54 m² (powierzchnia udziału 8,41 m²), KW nr SW1D/00028255/6, z przeznaczeniem na prowadzenie świetlicy dla osób w kryzysie bezdomności w ramach programu „Aktywne Wsparcie”.
- na rzecz Ośrodka Sportu i Rekreacji w Dzierżoniowie nieruchomość z przeznaczeniem na cele rekreacyjno-sportowe stanowiącą część działki nr 589/2 o pow. 7563 m² w udziale 28,28% (pow. udziału 2139 m²) położoną przy ul. 11

Listopada w Dzierżoniowie w obrębie Centrum, KW nr SW1D/00041678/4, na której zrealizowany został plac zabaw, boisko, mała architektura oraz siłownia plenerowa. Wygaszony zaś został z dniem 30.06.2024 r. na wniosek OSiR-u trwały zarząd ustanowiony na jego rzecz do nieruchomości stanowiącej część działki nr 171/5 o pow. 7818 m² obręb Nowe Miasto w udziale wynoszącym 36,48% (pow. udziału 2852 m²) położonej w Dzierżoniowie (KW SW1D/00047834/8), ze względu na zmianę lokalizacji lodowiska.

Zarządzanie nieruchomościami gminnymi

Lokalowym zasobem gminy na podstawie umowy o zarządzanie i administrowanie zajmuje się Dzierżoniowski Zarząd Budynków Mieszkalnych sp. z o. o. Ma w swych zasobach 1067 lokali mieszkalnych, 74 lokale użytkowe, 68 budynków w 100% komunalnych i 126 garaży.

Oddawanie nieruchomości w najem, dzierżawę, użyczenie

W 2024 r. obowiązywało łącznie 166 umów, w tym:

- 66 umów dzierżawy gruntów rolnych;
- 35 umów dzierżawy terenu na cele handlowo-usługowe, tereny przyległe, miejsca postojowe;
- 8 umów na reklamy;
- 21 umów użyczenia;
- 7 umów dzierżawy na cele oświatowo-kulturalne;
- 9 umów dzierżawy gruntów na cele infrastruktury technicznej;
- 20 umów na pozostałe nieruchomości.

Pozostałe nieruchomości należące do miasta są oddane w dzierżawę przez Dzierżoniowski Zarząd Budynków Mieszkalnych, który działa w imieniu gminy.

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

W 2024 r. złożono 93 wniosków o zastosowanie bonifikaty od jednorazowej opłaty przekształceniowej. Jednocześnie wydano cztery zaświadczenia o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, sprzedano jedną działkę na rzecz użytkownika wieczystego oraz wydano 115 zaświadczeń do ksiąg wieczystych o wykreślenie roszczenia wynikającego z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego we własność.

2.7 Zagospodarowanie przestrzenne

Jednym z zadań własnych gminy jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy. Celem nadrzędnym polityki przestrzennej jest ład przestrzenny i zrównoważony rozwój.

W aktualnym stanie prawnym polityka przestrzenna Dzierżoniowa zawarta jest przede wszystkim w [Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego](#), natomiast realizowana głównie poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Studium jest dokumentem strategicznym o wieloletniej perspektywie,

określającym pożądany rozwój miasta. Studium, mimo iż nie jest aktem prawa miejscowego, posiada jednak szczególne znaczenie i rolę, ponieważ uchwalane miejscowe plany, stanowiące prawo miejscowe, nie mogą naruszać jego ustaleń.

Obecnie dla obszaru miasta obowiązuje Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Dzierżoniowa uchwalone przez Radę Miejską Dzierżoniowa uchwałą nr XXXIX/355/22 z dnia 28 lutego 2022r. Zastąpiło ono Studium z 2001 roku.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są głównymi instrumentami kształtowania i ochrony ładu przestrzennego. Plany są narzędziami do ustalania przeznaczenia terenów, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz określania sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenów.

Plany miejscowe wspierają rozwój miasta i zapobiegają niepożądanemu zagospodarowaniu. Plany stanowią podstawę do wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę; dają potencjalnym inwestorom pewność realizacji zamierzonej inwestycji na określonych warunkach.

Działania planistyczne gminy umożliwiły m.in. lokalizację i poszerzenie Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, zabezpieczenie przed zabudową korytarza terenowego pod obwodnicę miasta, zabezpieczenie terenu pod budowę zbiornika przeciwpowodziowego w dolinie rzeki Piławy w południowej części miasta a także zapewnienie rezerw terenu pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Obecnie na obszarze Dzierżoniowa obowiązuje 68 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Łącznie obejmują one powierzchnię 981 ha, co stanowi około 49% powierzchni miasta.

III Inwestycje

Remont staromiejskiego rynku, przebudowa osiedla Kolorowego, rozbudowa cmentarza komunalnego, przebudowa ul. Słowiańskiej, remont Szkoły Podstawowej nr 9 - to inwestycje prowadzone w 2024 roku, które zakończą się w roku 2025. Wiele zadań inwestycyjnych udało się jednak w 2024 r. zakończyć. Wśród nich są drogi, chodniki czy elementy miejskiej architektury.

1. Przebudowa ulicy Prochowej

Po przebudowie ulica Prochowa nabrała staromiejskiego charakteru i wpisuje się w liczne zmiany, jakie w ostatnim czasie zaszły w obrębie centrum Dzierżoniowa.

Inwestycja rozpoczęła się od odbudowy muru oporowego. To zadanie wykonał prywatny inwestor, na terenie którego stoi mur. Później swoją inwestycję rozpoczęło miasto. Zmiany polegały na wymianie nawierzchni jezdni i chodników.

Wcześniejszy asfalt zastąpiono kamienną kostką. Przed jego ułożeniem powstała nowa warstwa konstrukcyjna drogi. Wyremontowano także murki oporowe wzdłuż ulicy, kanalizację deszczową, zamontowano nowe oświetlenie uliczne.

Przy okazji przebudowy powstała także specjalna platforma umożliwiająca komunikację osobom z niepełnosprawnościami i rowerzystom. Koszt robót budowlanych to kwota 6 mln 609 tys. 799 zł.

2. Remont "Orlika" przy Szkole Podstawowej nr 3

Odnowiona nawierzchnia boiska ze sztuczną trawą i nawierzchnia boiska wielofunkcyjnego, nowe bramki, piłkochwyty, kosze i oprawy ledowe - to efekt kapitalnego remontu boiska.

Inwestycja zrealizowana przez Dzierżoniów kosztowała 1 mln 285 tys. zł, ale z budżetu miasta wydamy niewiele ponad połowę tej kwoty. Było to możliwe dzięki dofinansowaniu w wysokości 624 tys. zł, które miasto otrzymało z Ministerstwa Sportu i Turystyki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

3. Remont ulicy Żeromskiego

Prace budowlane na liczącym ponad 600 m długości odcinku ul. Żeromskiego polegały na wymianie krawężników, ułożeniu nowej nawierzchni asfaltowej i zamontowaniu spowalniaczy.

Koszt inwestycji - 755 tys. zł. 560 tys. zł dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

4. Remont ulicy Wieniawskiego

Droga wewnątrzosiedlowa ma nowy wodociąg, kanalizację deszczową i nawierzchnię z kostki betonowej. Powstały też chodniki. Są wąskie, ze względu na ograniczony teren, ale o takie rozwiązanie wnioskowali mieszkańcy.

Przy okazji tego zadania odnowiono pobliskie boisko do koszykówki. Wykonane roboty budowlane kosztowały 3 mln 543 tys. zł.

5. Plac zabaw przy ulicy 11 Listopada

Na ogrodzonym terenie przy Ośrodku Pomocy Społecznej powstały plac zabaw, mała siłownia plenerowa i trawiaste boisko. Dokoła ustawiono nowe ławki, kosze na śmieci, stojak na rowery. Nasadzono także drzewa i rośliny niskopienne. Teren jest monitorowany.

Koszt prac budowlanych zamknął się kwotą 412 tys. zł. Realizację inwestycji dofinansował Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna”. Wysokość dofinansowania to 391 tys. zł.

6. Budowa ulicy Diamentowej

Budowa ul. Diamentowej zakończyła prace, jakie realizowało miasto na terenie domków jednorodzinnych pomiędzy osiedlem Tęczowym a os. Zielonym. Na przestrzeni ostatnich lat w tym miejscu powstała ul. Srebrna, Szafirowa, Rubinowa, Bursztynowa i najkrótsza z nich ul. Diamentowa.

Prace na ul. Diamentowej zrealizowano w dwóch etapach. W pierwszym w 2021 r. spółka Wodociągi i Kanalizacja wybudowała sieć sanitarną i wodociągową, a miasto kanalizację deszczową. Realizowane w 2024 r. prace polegały na budowie drogi o nawierzchni z kostki betonowej i budowę oświetlenia. ich koszt zamknął się kwotą 298 tys. zł.

7. Budowa ulicy Kamiennej

Droga położona jest w północnej części Dzierżoniowa i łączy ul. Wrocławską (przy wyjeździe z miasta) z ul. Armii Krajowej.

W ramach inwestycji wybudowana została kanalizacja deszczowa, kanał techniczny, konstrukcja drogi, którą wyłożono kostką betonową. Przy ul. Kamiennej jest chodnik, ścieżka rowerowa i ledowe oświetlenie. Koszt zadania to 2 506 414,11 zł.

8. Budowa ulicy Wojciecha Kilara

Niewielka inwestycja drogowa polegająca na budowie 150 m drogi z nawierzchnią asfaltową, 250 metrów kanalizacji deszczowej i montażu nowe oświetlenia ledowego. Koszt prac budowlanych zamknął się kwotą 865 tys. zł.

9. Nakładka na ulicy Świdnickiej

Sfrezowano starą nawierzchnię jezdni, wykonano nową nakładkę bitumiczną, pobocza z kruszywa kamiennego; oznakowanie poziome. Zamontowano też radarowy wyświetlacz prędkości.

Koszt nadzoru budowlanego i robót budowlanych realizowanych na odcinku od ul. Kasztanowej do ul. Jesionowej zamknął się kwotą 237 tys. zł. Inwestycję sfinansowało Starostwo Powiatowe w Dzierżoniowie na podstawie umowy zawartej z miastem.

10. Pochylnia dla osób z niepełnosprawnościami w żłobku

Pochylnia służy osobom z niepełnosprawnościami i ułatwia wjazd wózkiem dziecięcym do dzierżoniowskiego żłobka.

Kosztujące 60.810 zł prace budowlane zostały dofinansowane kwotą 41.138,24 zł ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna”.

11. Bariierka ochronna na wieży ratusza

W trosce o bezpieczeństwo odwiedzających wieżę dzierżoniowskiego ratusza na jej balustradzie zamontowano ochronną barierkę ze stali nierdzewnej ze stalowymi linkami. Koszt robót budowlanych to kwota 26 tys. 445 zł.

12. Droga nie tylko dla transportu rolnego

Inwestycja polegała na przebudowie drogi dojazdowej do gruntów rolnych od dzierzoniowskiego OSiR-u do obwodnicy Dzierżoniowa.

Wykonanie jezdni asfaltowej na prawie kilometrowym odcinku kosztowało 815 tys. zł. Droga służy rolnikom jako dojazd do ich pól, ale to także świetna ścieżka rowerowa, z której możemy korzystać jadąc w kierunku Gór Sowich.

13. Chodnik wzdłuż ogrodów działkowych

Budowa 60 m chodnika wzdłuż ul. Złotej poprawia bezpieczeństwo pieszych i ułatwia dojście do ogrodów działkowych „Jar”.

Zadanie kosztowało 41 tys. zł. Inwestycję zrealizował lokalny wykonawca wyłoniony w drodze przetargu.

14. Schody przy ulicy Świdnickiej

Schody, których budowa kosztowała 12 tys. zł, łączą istniejącą alejkę na skwerze z wjazdem na posesję nr 31 przy ul. Świdnickiej.

15 Remont Szkoły Podstawowej nr 9

Wymiana instalacji centralnego ogrzewania oraz grzejników w korytarzach i klasach, remont kotłowni, wymiana instalacji elektrycznej, oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego, remont łazienek na pierwszym i drugim piętrze oraz pomieszczeń sekretariatu, pokoju nauczycielskiego i pokoju lekarskiego - takie prace wykonano w Szkole Podstawowej nr 9.

Koszt robót budowlanych zamknął się kwotą 4 mln 902 tys. 961 zł. Pozyskane przez miasto dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych to 3 mln 778 tys. 250 zł.

IV Ochrona środowiska i usługi komunalne

Do priorytetowych obszarów działań realizowanych na terenie Dzierżoniowa z zakresu ochrony środowiska i usług komunalnych należą przedsięwzięcia w obszarze gospodarki wodno-ściekowej, zanieczyszczenia powietrza, gospodarki odpadami komunalnymi, utrzymania czystości i porządku na terenach miejskich, w tym zieleni i miejsc aktywnego wypoczynku.

Działania realizowane w tych obszarach mają na celu tworzenie przyjaznych dla mieszkańców terenów, dostarczenie mieszkańcom dobrych usług komunalnych przy jednoczesnym eliminowaniu lub ograniczaniu negatywnego wpływu funkcjonowania miasta na otoczenie.

1. Gospodarka odpadami komunalnymi

Sprawy gospodarowania odpadami komunalnymi wytwarzanymi przez mieszkańców rozwiązywane są wspólnie z innymi gminami w ramach Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7. Oprócz Dzierżoniowa do ZGPD-7 należą również gmina Dzierżoniów, Niemcza, Bielawa, Pieszyce i Piława Górna.

Zgodnie z przyjętym statutem ZGPD-7 odpowiedzialny jest m.in. za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zlokalizowanych na terenie gmin członkowskich, podejmowanie uchwał związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, określanie stawek opłat dla mieszkańców oraz sprawozdawczość. System odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oparty jest na przepisach określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz uchwałach Zgromadzenia Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7.

Na koniec grudnia 2024 r. w systemie odbioru odpadów znajdowało się 68 556 osób:

- miasto Dzierżoniów: 24 080 osób;
- gmina Bielawa: 22 630 osób;
- gmina Dzierżoniów: 7 023 osoby;
- miasto i Gmina Pieszyce: 6 729 osób;
- miasto Piława Górna: 4 391 osób;
- miasto i Gmina Niemcza: 3 703 osób.

Odpady komunalne wytwarzane na terenie Związku ZGPD-7 przekazywane są do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), tj. Ekologicznego Centrum Odzysku przy ul. Ceglanej w Bielawie. RIPOK posiada instalację do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, w tym instalację do prowadzenia kompostowania

bioodpadów oraz instalację do doczyszczania selektywnie zbieranych odpadów.

Podobnie jak w latach poprzednich, w ramach systemu odbioru odpadów komunalnych selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest dwoma metodami: metodą workową i metodą pojemnikową.

Metoda workowa prowadzona jest w zwartej zabudowie jednorodzinnej i oparta jest na gromadzeniu w plastikowych workach szkła, makulatury, metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych oraz bioodpadów w gniazdach segregacyjnych (w systemie dopuszczone jest także przydomowe kompostowanie).

Posegregowane odpady odbierane były przez cały rok w pierwszy poniedziałek, wtorek i środę miesiąca (dzień zależy od lokalizacji nieruchomości), a dodatkowo w okresie od kwietnia do października 2024 r. opakowania z metali, tworzyw sztucznych i wielomateriałowe odbierane były w trzeci poniedziałek, wtorek i środę miesiąca.

Na pozostałych terenach miasta obowiązuje metoda pojemnikowa oparta na gniazdach segregacyjnych, które wyposażone są w pojemniki do gromadzenia szkła, tworzyw sztucznych, papieru oraz bioodpadów.

Uzupełnieniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) przy ul. Bielawskiej 15b w Dzierżoniowie oraz objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych.

PSZOK czynny jest 6 dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty. Do punktu można dostarczyć bez dodatkowych opłat odpady komunalne z gospodarstw domowych, takie jak meble oraz inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlano-remontowe (gruz bez zanieczyszczeń, płyty kartonowo-gipsowe, zużyty sprzęt elektryczny, odpady zielone (trawa, liście), przeterminowane leki, igły i strzykawki z iniekcji wykonywanych w gospodarstwie domowym, chemikalia i odpady niebezpieczne z gospodarstwa domowego (resztki farb, lakierów, klejów, rozpuszczalników, świetlóвки i inne odpady zawierające rtęć, itp.), zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony z pojazdów użytkowanych w gospodarstwie domowym oraz posegregowane odpady z papieru, szkła, metali, tworzyw sztucznych i wielomateriałowe, a także tekstylia i odzież.

W celu ułatwienia mieszkańcom pozbycia się odpadów wielkogabarytowych prowadzona jest objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych. W 2024 r. mieszkańcy w ramach systemu mieli możliwość 6 razy w roku przekazać w ten sposób odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz opony z pojazdów osobowych.

Łączna masa odebranych od mieszkańców odpadów wielkogabarytowych wyniosła 962,66 tony, w tym w ramach zbiórek objazdowych 340,32 ton.

Od lipca 2022 r. na terenie Dzierżoniowa prowadzona jest także pojemnikowa zbiórka elektroodpadów – pojemniki ustawione są na parkingu przy Sowiogórskim Centrum Komunikacyjnym, os. Różane 22 A – parking, ul. Piłsudskiego 18 – parking przy Biedronce.

Pojemniki stanowią uzupełnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w zakresie elektroodpadów, poza możliwością dostarczenia zużytego sprzętu do PSZOK lub oddania do sklepu przy zakupie takiego samego urządzenia (w ramach gminnego systemu zostało odebranych od mieszkańców 40,7 tony elektroodpadów).

Za 2024 r. gminy/związki międzygminne były zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, rozumiany jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi

do masy wytworzonych odpadów komunalnych, w wysokości 45% (w 2023 r. wartość ta była znacznie niższa i wynosiła 35%).

W przypadku związków międzygminnych poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów wylicza się łącznie dla całego związku międzygminnego. Dla ZGPD-7 łączny poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów w 2024 r. wyniósł 34,73%.

Tabela 2 - Informacje dotyczące systemu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2024

I.p.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1	Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych z terenu Dzierżoniowa	Mg/rok	8 718,05
2	Masa wysegregowanych odpadów komunalnych: papier i tektura	Mg/rok	875,8
3	Masa wysegregowanych odpadów komunalnych: opakowania z metali, tworzyw sztucznych i wielomateriałowe	Mg/rok	720,11
4	Masa wysegregowanych odpadów komunalnych: opakowania ze szkła	Mg/rok	449,24
5	Masa odebranych odpadów wielkogabarytowych	Mg/rok	1 014,14
6	Masa odebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Mg/rok	40,7
7	Masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Mg/rok	2 090,22
8	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	[%]	34,73
9	Informacja o osiągniętym poziomie składowania odpadów komunalnych	[%]	17,38
10	Liczba mieszkańców Dzierżoniowa objętych miejskim systemem gospodarki odpadami	liczba	24 080
11	Liczba gniazd do selektywnej zbiórki	sztuk	98

Tabela 3 - Zestawienie zbieranych odpadów komunalnych w latach 2015-2024

Rok	Niesegregowane odpady komunalne 20 03 01	Papier i tektura (15 01 01, 20 01 01)	Opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	Opakowania z metali (15 01 04)	Opakowania ze szkła (15 01 07)	Razem (tony)
2024	8 718,05	875,8	odpady z metalu włączone do kodu 150106	720,1	odpady z metalu włączone do kodu 150106	449,2	2045,1
2023	8 531,4	797,2	odpady z metalu włączone do kodu 150106	670,8	odpady z metalu włączone do kodu 150106	421,3	1889,3
2022	9 084,6	1008,5	114,6	484,3	73,2	464,1	2144,5
2021	9 427,3	966,5	93,3	447,3	80,8	486,3	2074,2
2020	9 190,8	872,1	51,9	369,8	84,3	420,2	1798,3

Rok	Niesegregowane odpady komunalne 20 03 01	Papier i tektura (15 01 01, 20 01 01)	Opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	Opakowania z metali (15 01 04)	Opakowania ze szkła (15 01 07)	Razem (tony)
2019	10 878,9	1442,4	39,5	478,9	57,6	352,7	2371,1
2018	11 344,7	1060,9	46,6	277,8	57,2	256,9	1699,4
2017	11 293,1	414,8	273,2	-	-	270	958
2016	11 039,6	346	264,2	-	-	285,5	895,7
2015	10 493,4	331,6	252	-	-	205,3	788,9

W celu wykonania obowiązku odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych ZGPD7 cyklicznie przeprowadza przetargi na świadczenie usług w tym zakresie. W 2024 r., podobnie jak w latach ubiegłych, usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych realizowało konsorcjum składające się z dwóch lokalnych firm: Przedsiębiorstwa Komunalnego z Dzierżoniowa i ECO Ekologiczne Centrum Odzysku z siedzibą w Pieszycach.

Wysokość opłaty ponoszonej przez mieszkańców w 2024 r. wynosiła 41 zł (stawka opłaty podwyższonej, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wynosiła 82 zł). Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Dzierżoniowa w roku 2024 wyniósł 12 234 094,05 zł.

Podobnie jak w latach poprzednich największym wyzwaniem dla gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi jest uzyskiwanie coraz wyższych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, zmniejszająca się liczba osób zgłaszanych w systemie oraz rosnące ceny usług w obszarze gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, należy do zadań własnych gmin. W przypadku Dzierżoniowa zadanie dostarczania wody, odprowadzania ścieków i ich oczyszczania zostało powierzone spółce komunalnej Wodociągi i Kanalizacja (WiK Sp. z o.o.).

Fot: Jedno z wielu specjalistycznych aut, które spółka WiK posiada w swojej flocie.

[WiK Sp. z o.o.](#) jest spółką międzygminną, w której udziały oprócz miasta Dzierżoniów posiadają także gminy: Dzierżoniów, Bielawa, Pieszyce, Niemca, Piława Górna. Sprawne funkcjonowanie systemu wodno-kanalizacyjnego i dostęp właścicieli nieruchomości do sieci wodno-kanalizacyjnych wymaga budowy nowych instalacji na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz prowadzenia stałych prac modernizacyjnych i remontowych.

Po zakończonym w 2016 r. pierwszym etapie międzygminnego projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego” (wartość całego projektu to ponad 104 mln zł, a poziom dofinansowywania z Funduszu Spójności wynosił 46,5 mln zł.) od 2017 r. do końca 2023 r. realizowany był drugi etap projektu, którego wartość wyniosła ponad 53 mln zł (poziom dofinansowania 27,2 mln. zł). W 2024 r. wodociągi rozpoczęły przygotowania do realizacji trzeciego etapu projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego”, którego głównym celem jest rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie.

Ważnym zadaniem jest także budowa tranzytowej magistrali wodociągowej łączącej ucięcie wody na Jeziorze Bystrzyckim (zakład uzdatniania wody w Lubachowie) z siecią na terenie Dzierżoniowa i innych gmin będących w zasięgu sieci wodociągowej WiK Sp. z o.o.

Spółka poza zadaniami realizowanymi w ramach ww. projektu realizowała także inne zadania inwestycyjne z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Były to:

- rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych i kanalizacyjnych (w szczególności przy ul. Marii Dąbrowskiej, ul. Przedwiośnie, ul. Słowiańskiej, ul. Wieniawskiego, na os. Kolorowym),
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie,
- kontynuacja zadania związanego z budową instalacji fotowoltaicznych na obiektach WiK Sp. z o.o.

Głównymi elementami systemu gospodarki ściekowej na terenie Dzierżoniowa są sieć kanalizacji sanitarnej i oczyszczalnia ścieków zlokalizowana przy ul. Brzegowej w Dzierżoniowie.

Sieć kanalizacji sanitarnej w Dzierżoniowie obejmuje swoim zasięgiem większość terenów zamieszkałych z wyjątkiem ul. Wiejskiej (obszar ten ze względu na ukształtowanie terenu oraz bardzo rozproszoną zabudowę wyłączony jest z obszaru aglomeracji) oraz część ul. Podwalnej (tereny zabudowy usługowej i przemysłowej). Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej na koniec 2024 r. wyniosła 78,72 km. Dzięki tak rozbudowanej sieci kanalizacji sanitarnej liczba mieszkańców Dzierżoniowa korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej przekracza 99%. Na terenie Dzierżoniowa występują nieliczne nieruchomości, które mimo funkcjonowania w pobliżu sieci kanalizacji sanitarnej dalej posiadają zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Ścieki sanitarne z terenu Dzierżoniowa odprowadzane są do oczyszczalni ścieków przy ul. Brzegowej 144 w Dzierżoniowie, gdzie trafiają także ścieki z terenu Pieszyc i Bratoszowa oraz od połowy 2024 r. ścieki z terenu gminy Dzierżoniów. Średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 7 500 m³/dobę, maksymalna przepustowość 18 000 m³/dobę.

W 2024 r. łączna ilość ścieków dopływających i oczyszczonych na oczyszczalni w Dzierżoniowie wyniosła 2 435,95 tys m³ (w roku 2023 - 2 131,92 tys m³ , w roku 2022 - 2 387,1 tys m³). Zastosowana w oczyszczalni ścieków technologia oczyszczania umożliwia znaczącą redukcję zanieczyszczeń ścieków w zakresie BZT₅, zawiesiny ogólnej, ChZT, a także redukcję biogenów, tj. zanieczyszczeń azotu i fosforu.

Oczyszczalnia ścieków spełnia wymogi prawne określone w pozwoleniu wodnoprawnym. Spółka Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. jest też podmiotem odpowiedzialnym za dostarczanie wody dla mieszkańców Dzierżoniowa.

Ilość wody dostarczonej w 2024 r. na teren miasta kształtowała się na podobnym jak w latach poprzednich poziomie i wyniosła 1 352 874,91 m³, w tym dla gospodarstw domowych 1 053 159,09 m³, przemysłu 110 168,80 m³, pozostałych 18 189 516,09 m³, na cele przeciwpożarowe 30,92 m³.

Tabela 4 - Ilość dostarczonej wody w m3 - w latach 2018-2024

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zużycie wody ogółem, w tym:	1.315.367,7	1.310.690,92	1.295.893,47	1.301.246,51	1.291.154,55	1.264.967,50	1.352.74,91
Gospodarstwa domowe	997.068,05	981.882,85	1.026.821,66	1.000.241,27	973.933,68	96.7191,86	1.053.159,09
Przemysł	136.463,68	138.500,62	108.848,15	118.466,26	115.746,46	109.174,12	110.168,80
Pozostali	181.731,34	190.177,85	160.135,85	182.511,47	201.377,01	188.590,34	189.516,09
P. poź	106,63	129,6	87,81	27,51	97,4	11,18	30,92

Woda pitna dostarczana siecią wodociągową do mieszkańców Dzierżoniowa, jak i innych gmin, tj.: Bielawa, Piława Górna, Pieszyce, Niemcza, Gmina Dzierżoniów, spełnia wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia dotyczącego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z obowiązującym prawem w celu monitorowania jakości wody zostały wyznaczone, w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dzierżoniowie (PPIS), stałe punkty czerpalne. WiK Sp. z o.o. co roku opracowuje harmonogram pobierania próbek wody do badań, który zatwierdzany jest przez PPIS w Dzierżoniowie. Z przeprowadzonych badań wody realizowanych według ustalonego harmonogramu, sporządzane jest sprawozdanie, które następnie jest przekazywane do PPIS w Dzierżoniowie. PPIS prowadzi bezpośredni nadzór nad jakością wody do spożycia. Badania wody dla PPIS w Dzierżoniowie są wykonywane w laboratoriach Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłodzku oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu.

W celu pełnej kontroli jakości wody punkty poboru próbek do badań zlokalizowane są w ujęciach wody surowej (ujęcia głębinowe, infiltracyjne i powierzchniowe), na stacjach uzdatniania wody, w miejscach wprowadzania wody do sieci wodociągowej po uzdatnianiu, a także w różnych punktach sieci dystrybucyjnej. Sieć wodociągowa zarządzana przez WiK sp. z o.o. - wodociąg publiczny Dzierżoniów - oparty jest na wodzie mieszanej powierzchniowo-wgłębnej (9 szt. ujęć głębinowych oraz 2 ujęcia powierzchniowe (jezioro Bystrzyckie w Zagórzcu Śląskim oraz strumienie górskie zlokalizowane w Górach Sowich).

W 2024 r. PPIS w Dzierżoniowie pobrał do badania laboratoryjnego 16 próbek do analizy fizykochemicznej i mikrobiologicznej wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi. Nie zakwestionowano żadnej próby. Jakość wody dostarczanej do sieci wodociągowej kontrolowana jest na bieżąco także przez Laboratorium Badania Wody i Ścieków WiK Sp. z o.o. w Dzierżoniowie oraz zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez PPIS w Dzierżoniowie.

Z przedstawionych do PPIS pięćdziesięciu sprawozdań w trzech przypadkach wykazano przekroczenia parametrów. W przypadku każdego przekroczenia zostały podjęte przez WiK sp.z o.o. działania naprawcze, w wyniku których ponowne badania wykazały poprawne parametry. Wodociąg Dzierżoniów ze względu na jakość dostarczanej wody oraz stan

sanitarno-techniczny ujęć i urządzeń wodociągowych został oceniony przez PPIS w Dzierżoniowie jako dobry.

Polityka jakości przyjęta przez WiK Sp. z o.o. i realizowana w laboratorium ma na celu zapewnienie wiarygodności i obiektywności wyników badań (laboratorium posiada certyfikat akredytacji laboratorium badawczego). Woda dostarczana mieszkańcom Dzierżoniowa spełnia wszystkie wymagania jakościowe nałożone przez przepisy prawne. Informacja na temat jakości wody zamieszczona jest na stronie internetowej WiK Sp. z o.o. w zakładce „jakość wody”.

Ścieki deszczowe i roztopowe z terenu Dzierżoniowa odprowadzane są siecią kanalizacji deszczowej do wód powierzchniowych. Ich łączna długość na terenie Dzierżoniowa na koniec 2024 r. wynosiła 67,10 km. W celu prawidłowego funkcjonowania sieci deszczowej w 2024 r. wykonano czyszczenie wpustów deszczowych, przeprowadzono czyszczenie separatorów substancji ropopochodnych i wykonano czyszczenie kanalizacji deszczowej (wytypowane odcinki kanalizacji deszczowej, w których zaobserwowano utrudnienia w odprowadzeniu wód opadowych i roztopowych).

Na bieżąco usuwane były awarie kanalizacji deszczowej. Ponadto wykonane zostały prace konserwacyjne na rowach odprowadzających wody opadowe o łącznej długości 505 m, oczyszczono piaskownik wód opadowych w rowie przy ul. Ząbkowickiej oraz oczyszczono 320-metrowy odcinek potoku Słocina przy ul. Wesołej.

W celu ograniczenia zagrożenia powodziowego w 2024 r., w ramach porozumienia z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, zostały oczyszczone trzy odcinki koryta rzeki Piława (przy ujściu Potoku Brzęczek, przy moście przy ul. Kościuszki oraz przy ujściu Potoku Pieszckiego) o łącznej długości 710 m.

3. Jakość powietrza

Monitoring zanieczyszczenia powietrza w Dzierżoniowie prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Pomiar dokonywany jest automatycznie w stacji pomiarowej na terenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej przy ul. Piłsudskiego w Dzierżoniowie.

Na stacji pomiarowej do 2019 r. były mierzone następujące zanieczyszczenia powietrza: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM₁₀. W chwili obecnej na stacji pomiarowej mierzone są wyłącznie wartości pyłu zawieszonego PM₁₀. Wyniki dostępne są na stronie internetowej www.air.wroclaw.pios.gov.pl.

Średnioroczna wartość zanieczyszczenia pyłu zawieszonego PM₁₀ w 2024 r. wyniosła 17,7 µg/m³ (dopuszczalna wartość 40 µg/m³) i była niższa niż w roku 2023 (18,1 µg/m³). Mimo nieprzekroczenia średniorocznej wartości w 2024 r. zostały zanotowane przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ (powyżej 50 µg/m³).

Dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego było 14 (przy wartości dopuszczalnej 35 dni). To o 3 dni więcej niż w 2023 r. i jednocześnie o 9 dni mniej niż w roku 2022. Najwyższa zanotowana wartość 24-godzinnej stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ w 2024 r. wyniosła 144,55 µg/m³ (10 stycznia). Najwięcej dni w jednym miesiącu z przekroczeniami wartości dopuszczalnych 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ odnotowano w grudniu (26 do 30).

Liczba dni z przekroczeniami w miesiącu: styczeń: 3 dni, luty: 1 dzień, marzec: 3 dni, kwiecień: 1 dzień, od maja do listopada: 0 dni, listopad: 1 dzień, grudzień: 5 dni. Ponadnormatywny poziom 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ występował w okresie grzewczym, co świadczy o dużym wpływie emisji z indywidualnych instalacji grzewczych na stężenia zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym.

Obok emisji z instalacji wpływ na notowane wartości zanieczyszczeń mają także warunki meteorologiczne panujące w danym okresie na określonym obszarze. Istotne znaczenie dla możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu ma pionowy rozkład temperatury.

Występowanie zjawiska inwersji termicznej (temperatura powietrza rośnie wraz z wysokością) wpływa na utrudnienie pionowego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, a tym samym kumulowania się ich w przy powierzchniowej warstwie.

Tego typu zjawiska występowały na terenie Dzierżoniowa, czego skutkiem były wysokie stężenia zanieczyszczeń pyłowych w dniach od 26 do 30 grudnia 2024 r.

Innym czynnikiem meteorologicznym wpływającym na jakość powietrza jest prędkość wiatru. Brak wiatru lub jego niewielka prędkość sprzyjają zwiększeniu poziomu stężeń zanieczyszczeń.

Tabela 5 - Przekroczenia 24-godzinnego pyłu PM 10 w latach 2015-2024

L.p.	Rok	Liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej (średnia wartość dobową 50µg/m ³)	Dopuszczalna liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej
1.	2015	67	35
2.	2016	64	35
3.	2017	50	35
4.	2018	45	35
5.	2019	34	35
6.	2020	26	35
7.	2021	35	35
8.	2022	23	35
9.	2023	11	35
10.	2024	14	35

Ograniczenie niskiej emisji było i jest jednym z głównych celów ochrony środowiska w Dzierżoniowie. Do najważniejszych działań w tym obszarze należy zaliczyć przedsięwzięcia związane z likwidacją starych pieców opalanych paliwem stałym i montaż źródeł ciepła o niskiej emisji lub bezemisyjnych.

W 2024 r. na terenie Dzierżoniowa funkcjonowały programy umożliwiające dofinansowanie zmiany sposobu ogrzewania, tj. „Ciepłe mieszkanie”, „Czyste powietrze”, miejski program dotyczący mieszkań komunalnych (zwolnienie z czynszu w przypadku zmiany sposobu

ogrzewania) oraz program wspierający przedsiębiorców realizujących zmianę sposobu ogrzewania. Ekologiczne źródła ciepła montowano też w ramach inwestycji i remontów prowadzonych w mieszkaniach komunalnych (DZBM Sp. z o.o.).

W wyniku tych działań w mieście ubyło 78 "kopciuchów". Łączna powierzchnia budynków i lokali, w których nastąpiła zmiana sposobu ogrzewania, wyniosła 7 163 m². Najwięcej zadań dotyczyło zmiany sposobu ogrzewania z węglowego na ogrzewanie gazowe. Szacuje się, że redukcja pyłów PM₁₀ wyniosła dzięki temu około 5,37 Mg/rok, pyłów PM_{2,5} około 4,03 Mg/rok.

Inne działania sprzyjające ograniczeniu niskiej emisji realizowane w 2024 r.:

- Modernizacje i remonty dróg gminnych - oprócz zwiększenia bezpieczeństwa i płynności ruchu prace te ograniczają uciążliwości związane z transportem, tj. zanieczyszczenie powietrza oraz hałas.
- Sadzenie drzew i krzewów - w 2024 r. były kontynuowane działania mające na celu zwiększenie liczby drzew i krzewów na terenie Dzierżoniowa. Nowe nasadzenia były wykonywane przez miasto w ramach utrzymania zieleni miejskiej, a także przez inne podmioty w ramach działań promocyjnych oraz w ramach kompensacji przyrodniczych. Łącznie w 2024 r. zostały posadzone 322 drzewa i 1 380 szt. krzewów. W ostatnich pięciu latach na terenie Dzierżoniowa przybyło 2 407 drzew.
- Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej i podłączanie do niej nowych obiektów oraz modernizacja ciepłowni przy ul. Złotej w Dzierżoniowie - zadanie realizowane przez podmiot prywatny ZEC Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
- Kontrole nieruchomości w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej prowadzone przez Straż Miejską (w 2024 r. były 82 takie kontrole).

V Samorząd

Od 2018 r. kadencje radnych, wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w samorządach lokalnych trwają 5 lat. Rok 2024 był szczególny, ponieważ wybraliśmy w nim nowych radnych i burmistrza Dzierżoniowa. Pierwsza sesja Rady Miejskiej Dzierżoniowa IX kadencji odbyła się 7 maja.

Podczas tych obrad wybrano prezydium rady, w którym zgodnie z tradycją dzierżoniowskiego samorządu każdy klub ma swojego przedstawiciela. Przewodniczącą Rady Miejskiej Dzierżoniowa została Agnieszka Denysiak (Nowoczesny Dzierżoniów Dariusza Kucharskiego).

Wiceprzewodniczącymi zostali: Ireneusz Żygadło (Koalicja Obywatelska), Jarosław Kresa (PiS) i Jarosław Rudnicki (Dzierżoniów 2023).

Fot: Burmistrz Dzierżoniowa Dariusz Kucharski składa Agnieszce Denysiak gratulacje po wyborze na Przewodniczącą Rady Miejskiej Dzierżoniowa IX kadencji.

Do zadań samorządu należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Rada miejska jest organem stanowiącym lokalne prawo w formie uchwał i kontrolującym działalność burmistrza.

Burmistrz wykonuje uchwały rady, wydaje zarządzenia, które składają się na szeroko pojęte prawo lokalne Dzierżoniowa i zadania określone w ustawie o samorządzie gminnym.

Zadaniem burmistrza jest również przedkładanie radzie miejskiej sprawozdania z pracy w okresie między planowanymi sesjami i kwartalnych sprawozdań z realizacji uchwał.

1. Burmistrz Dzierżoniowa

Do zakresu zadań burmistrza należy:

- kierowanie bieżącymi sprawami gminy i reprezentowanie jej na zewnątrz,
- wykonywanie uprawnień zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu i kierowników jednostek organizacyjnych,
- koordynowanie działalności komórek i jednostek organizacyjnych oraz organizowanie ich współpracy,
- rozstrzyganie sporów pomiędzy poszczególnymi komórkami i jednostkami organizacyjnymi, w szczególności dotyczącymi podziału zadań,
- udzielanie odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych, przyjmowanie ustnych oświadczeń woli spadkodawcy,
- upoważnianie zastępców burmistrza i pracowników urzędu do wydawania w jego imieniu decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej,
- zatwierdzanie zakresów czynności i odpowiedzialności pracowników urzędu oraz prowadzenie oceny kadry kierowniczej urzędu,
- udzielanie pełnomocnictw procesowych, wydawanie zarządzeń dotyczących przepisów porządkowych w sprawach związanych z bezpośrednim zagrożeniem bezpieczeństwa publicznego, które podlegają zatwierdzeniu przez radę na najbliższym posiedzeniu,
- składanie oświadczeń woli w sprawach związanych z bieżącym funkcjonowaniem miasta i udzielanie upoważnień w tym zakresie,
- składanie sprawozdań z wykonywania uchwał rady, koordynowanie spraw dotyczących gospodarki finansowej miasta,
- formułowanie i realizacja polityki i strategii miasta, monitorowanie usług świadczonych przez urząd, określanie standardów jakości usług świadczonych przez urząd,
- nadzór i realizacja celów dotyczących BHP,
- wykonywanie innych zadań zastrzeżonych dla burmistrza przez przepisy prawa, regulamin oraz uchwały rady.

W 2024 r. burmistrz Dzierżoniowa wydał 629 zarządzeń dotyczących różnych dziedzin gospodarki miasta:

- w zakresie Wydziału Finansowo-Budżetowego - 64 zarządzenia,
- w zakresie Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Architektury - 285 zarządzeń,
- w zakresie Wydziału Edukacji, Promocji i Spraw Społecznych - 136 zarządzeń,
- w zakresie Wydziału Rozwoju Miasta - 9 zarządzeń,
- w zakresie Wydziału Inżynierii Miejskiej - 5 zarządzeń,
- w zakresie Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych - 2 zarządzenia,
- w zakresie Wydziału Organizacyjnego - 40 zarządzeń,
- w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego - 6 zarządzeń,
- w sprawie przyjęcia projektów uchwał Rady Miejskiej Dzierżoniowa - 82 zarządzenia.

Dodatkowe istotne działania burmistrza

11 stycznia w Kinoteatrze "Zbyszek" odbyło się noworoczne spotkanie Burmistrza z

przedsiębiorcami, przedstawicielami instytucji kultury, sportu, oświaty oraz organizacji pozarządowych współpracujących z samorządem. Celem spotkania była integracja lokalnych środowisk. Podczas wydarzenia składano życzenia, podsumowano miniony rok oraz omówiono plany na nadchodzące miesiące. Spotkanie uświetnił występ Artura Andrusa.

Burmistrz Dzierżoniowa Dariusz Kucharski został wyróżniony Odznaką Honorową za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego. Wręczył ją Maciej Awizeń, Wojewoda Dolnośląski podczas sesji Rady Miejskiej Dzierżoniowa.

Fot. - Jestem bardzo zobowiązany, dedykuję to wyróżnienie mieszkańcom Dzierżoniowa. To jeszcze bardziej zmotywuje mnie do pracy, do twórczego myślenia i kreowania przyszłości naszego miasta – mówił odbierając odznakę Dariusz Kucharski, burmistrz Dzierżoniowa.

Odznaka nadawana przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Tomasza Siemoniaka jest wyrazem uznania dla osób, które poprzez swoją działalność przyczyniają się do rozwoju i wzmocnienia struktur samorządowych, a także do podnoszenia jakości życia mieszkańców swoich regionów. To również docenienie pracy samorządowców, którzy codziennie angażują się w rozwiązywanie problemów lokalnych społeczności i realizację projektów poprawiających komfort życia obywateli.

Odznaka to metalowy okrągły medal o średnicy 35 mm. Na stronie licowej, w otoku z majuskułowym wypukłym napisem dolnym "Za zasługi dla Samorządu Terytorialnego", widnieje na fakturowanym tle wypukły wizerunek orła białego trzymającego w szponach dwa klucze obrócone piórami do góry, skierowanymi na zewnątrz. Na stronie odwrotnej jest umieszczony trójkwierszowy wypukły majuskułowy napis "Labor Omnia Vincit" okolony wypukłym wieńcem z dwóch stylizowanych, niezwiązanych gałązek wawrzynu.

2. Plany i zamierzenia burmistrza na IX kadencję samorządu

Partnerska współpraca - pierwsze wystąpienie Dariusza Kucharskiego ogłoszone po objęciu mandatu burmistrza Dzierżoniowa

Szanowna Pani Przewodnicząca, Panie Radne, Panowie Radni. Zaproszeni goście, Pracownicy UM Dzierżoniów i Jednostek Organizacyjnych, Wielce Szanowni Mieszkańcy Dzierżoniowa. Rozpoczęła się IX kadencja odrodzonego samorządu, w tym moja trzecia jako burmistrza naszego Dzierżoniowa. Bardzo dziękuję wszystkim wyborcom, którzy po raz trzeci powierzyli mi pełnienie tej zaszczytnej funkcji. Zdobyte 56% głosów mieszkańców w pierwszej turze w wyborach na burmistrza jest wielkim osiągnięciem, ale również bardzo dużą odpowiedzialnością i motywacją, aby pracować tak, by nie zawieść Państwa zaufania.

Dziękuję i gratuluję wyniku moim konkurentom w tych wyborach - Panu Radnemu Jarosławowi Kresie i Panu Radnemu Jarosławowi Rudnickiemu. Mam nadzieję, że tak dobra atmosfera, która wytworzyła się w kampanii wyborczej utrzyma się również w tej 5-letniej kadencji RM i będziemy wspólnie wprowadzali nowe rozwiązania dla Dzierżoniowa. Gratuluję radnym, którzy zwyciężyli w tych wyborach i poprzez ślubowanie objęli tak zaszczytne, ale i odpowiedzialne funkcje radnych Rady Miejskiej Dzierżoniowa. Dziękuję kandydatom na radnych ze wszystkich komitetów wyborczych, którym nie udało się zdobyć mandatu. To ważne, że zdecydowaliście się Państwo uczestniczyć w święcie demokracji, jakim są wybory.

Po wyborach stworzyła się koalicja, która w najbliższym okresie będzie kreowała najważniejsze działania w naszym mieście. W skład koalicji wchodzi dwa ugrupowania: Stowarzyszenie Nowoczesny Dzierżoniów Dariusz Kucharskiego z ośmioma mandatami i Koalicja Obywatelska z czterema mandatami. Niewątpliwie Nowoczesny Dzierżoniów i Koalicja Obywatelska są zwycięzcami tych wyborów. Obejmujemy władzę wykonawczą – czyli burmistrza, ale też mamy świadomość odpowiedzialności za organ uchwałodawczy – dobrą pracę Rady Miejskiej, gdzie również nasi radni obejmują najwięcej stanowisk w prezydium rady i komisjach. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do tak dobrego wyniku wyborczego i gratuluję radnym, którzy objęli mandaty. Liczę na Waszą lojalność, odpowiedzialność, doświadczenie, chęć służenia mieszkańcom naszego Dzierżoniowa.

Gratuluję radnym Prawa i Sprawiedliwości oraz Dzierżoniowa 2023 i proponuję dobrą współpracę, czego wyrazem jest m.in. uczestnictwo przedstawicieli wszystkich ugrupowań w prezydium Rady Miejskiej i, co nastąpi na kolejnej sesji, w prezydiach stałych komisji Rady Miejskiej Dzierżoniowa. Chciałbym również korzystać z Państwa propozycji dobrych rozwiązań dla Dzierżoniowa.

Dzierżoniów zasługuje na dobre władze. Również w tej kadencji nie możemy stracić ani jednego cennego dnia w pracy na rzecz pomyślnego rozwoju naszej małej ojczyzny. Tak, jak do tej pory, deklaruję współpracę ze wszystkimi organizacjami politycznymi, społecznymi, organizacjami pozarządowymi. Chcę współpracować na zasadach partnerskich ze wspólnotami religijnymi. Jestem gotowy wsłuchiwać się w głosy wszystkich tych grup i każdego mieszkańca z osobna zawsze, kiedy taka potrzeba będzie artykułowana. Zrobię wszystko, aby Dzierżoniów był postrzegany jako miasto bezpieczne, dobre do życia, tolerancyjne, proeuropejskie, dbające o swoją tożsamość i pamiętające o historii. Będę burmistrzem skutecznym i pełniącym służbę wobec wszystkich mieszkańców.

Podsumowanie ostatnich ponad 5 lat pracy burmistrza i Rady Miejskiej zostało przedstawione mieszkańcom w Raporcie o stanie miasta za lata 2019-2024. Była to niejako forma rozliczenia się z pracy. Również na ostatniej uroczystej sesji Rady Miejskiej poprzedniej kadencji w wystąpieniu omówiłem rozwój Dzierżoniowa w różnych dziedzinach naszej działalności.

Naprawdę mamy się czym szczycić i możemy być dumni z osiągnięć miasta i dzierżoniowian. Za te ponad 5 lat bardzo dziękuję radnym poprzedniej kadencji oraz pracownikom urzędu, jednostek organizacyjnych i spółek naszego miasta. Jest to niemalże 800 osób, które z oddaniem wprowadzają w życie założenia rozwojowe władz Dzierżoniowa. Bez was nie byłoby to możliwe.

Przed nami kolejne 5 lat ciężkiej pracy i nowe wyzwania. Słowa te kieruję do Wysokiej Rady w kontekście konieczności stanowienia prawa lokalnego i do podejmowania kluczowych decyzji, do moich współpracowników, zastępców, których w obecnej kadencji zamierzam powołać dwóch, do kierownictwa urzędu i wszystkich pracowników samorządowych.

Moją dewizą w pracy samorządowej jest partnerstwo i współpraca. Dzięki temu udało nam się stworzyć szereg projektów realizowanych w partnerstwie samorządów. Tworzeniem takich partnerstw oraz pozyskiwaniem środków zewnętrznych zajmuje się stowarzyszenie „Ziemia Dzierżoniowska”, którego jestem współzałożycielem. Będę chciał przekonać włodarzy gmin naszego powiatu do dalszego jego utrzymywania i rozwoju. Kolejny obszarem współpracy międzygminnej w IX kadencji będzie realizacja strategii ZIT POF. To nowy instrument organizacyjny do rozdziału środków unijnych w 28 samorządach 3 powiatów. Tutaj również Dzierżoniów jako największy z tych samorządów jest liderem, mającym duże kompetencje, ale również odpowiedzialność za prawidłowe pozyskiwanie, realizowanie oraz rozliczanie wielomilionowych inwestycji na południu Dolnego Śląska.

Będę dążył do dalszej współpracy z sąsiednimi samorządami gminnymi z naszego i sąsiednich powiatów, ale również kontynuował bliską współpracę z samorządem powiatowym. Chcę powrócić do dobrej, opartej na partnerstwie współpracy z samorządem województwa.

Po okresie obniżania rangi samorządów liczę na zapowiadane zmiany sposobu finansowania gmin, i - co z tym się wiąże - decentralizacji podejmowania decyzji, również tych finansowych przez organy centralnej administracji publicznej.

Ważnym aspektem do osiągnięcia w dzisiejszych trudnych czasach jest dążenie do samowystarczalności energetycznej. Stąd powołanie spółki Energia Komunalna sp. z o.o., która to spółka ma nas doprowadzić do tego celu. Ważne jest również, aby do 2030 roku osiągnąć cel dekarbonizacji, czyli ograniczyć do minimum węglowych źródeł energii. Poprawi to nasze bezpieczeństwo zdrowotne, stan środowiska naturalnego w mieście i regionie. Osiągniemy to dzięki prowadzonym programom termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej ale również mieszkań, domów, wspólnot mieszkaniowych. Skorzystamy tutaj z Unijnego Funduszy Sprawiedliwej Transformacji.

Musimy dążyć do dalszego rozwoju i poprawy usług komunalnych w naszym mieście. Myślę tu m.in. o zarządzaniu nieruchomościami, modernizacji i remontach substancji mieszkaniowej, komunalnym i społecznym budownictwie mieszkaniowym, zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków, gospodarce odpadami, zaopatrzeniu w paliwa gazowe, energię elektryczną czy ciepłą, planowaniu przestrzennym i transporcie publicznym.

Zrealizuję te zamierzenia poprzez spółki prawa handlowego, w których udziałowcem jest Dzierżoniów, ale również poprzez partnerów prywatnych, działających w naszym mieście w tych branżach oraz związki międzygminne.

Chcę dalej ściśle współpracować z najważniejszymi instytucjami naszego miasta i powiatu, w szczególności strefy ekonomicznej, firmami i przedsiębiorcami, służbami mundurowymi oraz z Dzierżoniowską Spółdzielnią Mieszkaniową.

Dzierżoniów jest ważnym miejscem dla wielu korporacji samorządowych, stowarzyszeń i związków powiatowo-gminnych. Dalej będziemy aktywnymi członkami wielu z nich, między innymi Związku Miast Polskich, Euroregionu Glacensis, Stowarzyszenia Turystycznego Gmin Gór Sowich, Związku Komunikacyjnego Sowiogórskie Autobusy czy Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego. Również bardzo cenię sobie współpracę z miastami partnerskimi. Dowodem tego jest obecność na dzisiejszej sesji RM naszych przyjaciół z Serocka - burmistrza Artura Borkowskiego oraz zastępcy burmistrza Marka Bąbolskiego. Polscy i zagraniczni partnerzy wiele wnoszą w gospodarczy, edukacyjny, kulturalny i sportowy rozwój Dzierżoniowa. Liczę na dalszą owocną współpracę.

Tym razem w kampanii wyborczej swój program rozwoju miasta oparłem na 3 filarach:

- Dzierżoniów przyjazny mieszkańcom,
- Dzierżoniów bezpieczny dla środowiska,
- Inwestycje dla Dzierżoniowa.

Dzierżoniów przyjazny mieszkańcom

Ten filar to oferta usług, wydarzeń i propozycji kierowanych do mieszkańców Dzierżoniowa w każdym wieku i z każdej grupy społecznej. Zawiera się w nim oferta opiekuńczo-wychowawcza dla dzieci i młodzieży. Nasze żłobki, przedszkola i szkoły muszą być przystosowane do bieżących i zmieniających się potrzeb wychowania i kształcenia. Chcę wprowadzić dodatkowe zajęcia podnoszące kompetencje uczniów z najważniejszych przedmiotów i lekcje pierwszej pomocy ratującej życie. W Dzierżoniowie musi być miejsce dla każdego dziecka w żłobku, przedszkolu czy szkole. Czy to publicznej, czy niepublicznej, na tych samych zasadach organizacyjnych, finansowych i oferty edukacyjnej. Dzięki działaniom inwestycyjnym obiekty oświatowe muszą być wygodne, estetyczne i bezpieczne, a pracować w nich mają za godne wynagrodzenia najlepsi wychowawcy i nauczyciele.

Aktywni zawodowo Dzierżoniowianie powinni mieć możliwość wyboru pracy adekwatnej do swojego wykształcenia i możliwości zawodowych. Będę dalej duży nacisk kładł na działanie „Dzierżoniów miastem przyjaznym dla Przedsiębiorców i przedsiębiorczości”. Każdy przedsiębiorca będzie traktowany w naszym mieście wyjątkowo. Dla osób młodych zamierzam wprowadzić nową ofertę budowy i wynajmu mieszkań na preferencyjnych zasadach w pierwszym okresie ich dorosłości. Już pracujemy nad takim rozwiązaniem.

Dla wszystkich mieszkańców będzie przygotowana jak najlepsza i jak najciekawsza oferta spędzania wolnego czasu. Działanie dotyczące rekreacji, uprawiania sportu, korzystania z zajęć i spotkań związanych z kulturą będą dalej priorytetem w naszym mieście. Zapewnię to dalsze zmiany organizacyjne w naszych jednostkach oraz inwestycje w obiekty kultury, sportu i turystyki. Tymi tematami zajmują się w naszym mieście Ośrodek Sportu i Rekreacji, Dzierżoniowski Ośrodek Kultury, Miejsko Powiatowa Biblioteka Publiczna, Muzeum Miejskie. Zamierzam rozszerzać i wzmacniać ich działalność w przyszłości.

Nie zapominamy o seniorach. Stowarzyszenia, organizacje pozarządowe działające w tej grupie wiekowej mogą liczyć na wsparcie organizacyjne i finansowe, a miejscem łączącym te działania jest pięknie zmodernizowany Dom Seniora przy ul. Świdnickiej 35. W niedalekim czasie rozpoczniemy budowę pierwszego budynku z mieszkaniami dla seniorów, które znajdą się przy ul. Pocztowej.

Ważnym zadaniem samorządu jest Pomoc Społeczna. Wszystkie 3 nasze instytucje działające w tym obszarze (Ośrodek Pomocy Społecznej, Dzienny Dom Senior +, Środowiskowy Dom Samopomocy) mogą liczyć na wsparcie w tej kadencji. Baza lokalowa, techniczna i wyposażenie w tych instytucjach są już na wysokim poziomie. Czas skupić się na pracownikach wykonujących w tych instytucjach bardzo ciężką pracę. Liczę tutaj na zrealizowanie obietnic rządowych o dodatkach dla pracowników socjalnych już od połowy tego roku. Ale też będę starał się o waloryzację wynagrodzeń dla wszystkich pozostałych pracowników tych instytucji. Zresztą, waloryzacja wynagrodzeń co najmniej o procent inflacji dla wszystkich pracowników samorządowych i jednostek organizacyjnych jest realizowana w Dzierżoniowie na jednakowych zasadach już od dwóch lat i zamierzam ten proces podtrzymywać w przyszłości.

Zamierzam reaktywować projekt pn. Dzierżoniowski Budżet Obywatelski. To działania pozwalające na wprowadzanie w życie lokalnych inicjatyw mieszkańców w trakcie kadencji, które w znakomity sposób aktywizują lokalną społeczność.

W tym filarze zawierają się zarówno elementy inwestycji, takich jak rewitalizacja parków miejskich, najbardziej charakterystycznych miejsc naszego miasta, takich jak rynek czy mury obronne, nasadzenia nowej roślinności (myślę tutaj o odtworzeniu zieleni wzdłuż istniejących ulic, ścieżek rowerowych), nasadzenia zieleni wzdłuż nowo powstających dróg, ale również obsadzanie „ścianą zieleni” terenów przemysłowych. Chciałbym, aby te działania były prowadzone racjonalnie, po dokonaniu analiz, wykonaniu koncepcji i projektów założeń przez profesjonalistów.

Będę aktywnie rozwijał współpracę z organizacjami pozarządowymi. Znajdziemy i przygotujemy miejsce na Centrum Organizacji Pozarządowych (wzorem Centrum Seniora). Zamierzam w kolejnych budżetach zaproponować widoczne zwiększenie odpisu środków na ten cel. Zamierzam również rozwijać działalność rad działających przy urzędzie burmistrza - Rady Przedsiębiorców, Rady Seniorów, Rady Kobiet, Rady Sportu, Młodzieżowej Rady Dzierżoniowa i Zespołu ds. osób z niepełnosprawnościami. Przygotowuję propozycję Dzierżoniowskiej Karty Mieszkańca, zawierającej pakiet ulg przy korzystaniu z oferty miejskich instytucji.

Dzierżoniów bezpieczny dla środowiska

Bezpieczeństwo mieszkańców Dzierżoniowa zawsze jest priorytetem. Bezpieczeństwo energetyczne, ekologiczne, komfort i jakość codziennego życia to dziedziny, w których zamierzam wprowadzić wiele dobrych rozwiązań. Kluczowe jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń przez zmianę sposobów ogrzewania i budowa nowych ścieżek rowerowych. Zamierzam w tej kadencji zrewitalizować kolejne parki miejskie, które będą lepszym miejscem do wypoczynku i stanowić będą „zielone płuca Dzierżoniowa”.

Inwestycje dla Dzierżoniowa

- Kontynuacja budowy południowej obwodnicy Dzierżoniowa (inwestycja wojewódzka)

- Budowa nowego przedszkola nr 7 na os. Tęczowym
- Rozbudowa Żłobka Miejskiego
- Modernizacja Kina "Zbyszek"
- Modernizacja basenów miejskich
- Dalsze kompleksowe remonty ulic: Kilińskiego, Nowowiejskiej, Ks. Dzierżona, Korczaka, os. Makowego, skrzyżowania Korczaka - Wrocławska
- Termomodernizacja obiektów w mieście

To ambitne plany, ale my, dzierzoniowianie, jesteśmy konsekwentni, pracowici i mamy wizję rozwoju naszego miasta. Dlatego uważam, że przed nami kolejny okres wzrostu poziomu i jakości życia w mieście. Działaniem burmistrza i rady miejskiej możemy doprowadzić do tego, aby Dzierżoniów był liderem naszej regionalnej aglomeracji.

Raz jeszcze dziękuję wszystkim Państwu za zaufanie i proszę o wsparcie w działalności na najbliższe pięć lat. Nie sposób wymienić z imienia i nazwiska wszystkich, więc pozwolę sobie podziękować szczególnie mojej najbliższej rodzinie. Rodzicom, żonie, dzieciom, wnukowi. To dzięki Wam i trochę Waszym kosztem mogę spełniać się jako samorządowiec. Dziękuję bardzo.

Dariusz Kucharski

Burmistrz Dzierżoniowa

3. Insignia miasta – łańcuch Przewodniczącego Rady Miejskiej Dzierżoniowa oraz łańcuch Burmistrza Dzierżoniowa

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978r. o odznakach i mundurach (Dz.U. z 2023r. poz. 76) jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać, w drodze uchwały organu stanowiącego danej jednostki, własne herby, flagi, emblematy oraz insignia i inne symbole.

Podczas II kadencji, w 1995 roku, z inicjatywy Przewodniczącego Rady Mateusza Cegiełki wykonany został łańcuch Przewodniczącego Rady Miejskiej Dzierżoniowa. Projektantem i wykonawcą łańcucha była Pracownia Metaloplastyki Artystycznej Antoniego Breguły z Muszyny. Jest to praca ręcznie wykonana z jednolitej blachy nowosrebrnej (nieposrebrzanej). Nie wykonano wówczas łańcucha Burmistrza Dzierżoniowa.

Dopiero po 27 latach na wniosek Przewodniczącego Rady Miejskiej VIII kadencji Andrzeja Darakiewicza, Burmistrz Dzierżoniowa Dariusz Kucharski wystąpił na początku lutego 2022 r. do Komisji Heraldycznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji o wydanie opinii w sprawie ustanowienia insigniów gminnych, wysyłając jednocześnie projekty łańcucha Burmistrza Dzierżoniowa i nowego łańcucha Przewodniczącego Rady Miejskiej. Projekt sporządził artysta plastyk Andrzej Bandkowski. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji pismem z dnia 12 kwietnia 2023 r. poinformował Burmistrza, że przedłożone projekty opiniuje pozytywnie. Podstawę wyrażenia powyższej opinii stanowi uchwała nr 23-498/O/2023 Komisji Heraldycznej z dnia 24 marca 2023 r., która zawiera merytoryczną ocenę nadesłanych projektów w zakresie ich zgodności z zasadami heraldyki i miejscową tradycją historyczną.

Fot. W lipcu 2023 roku oba łańcuchy zostały wykonane przez Andrzeja Bandkowskiego.

Zgodnie z zasadami określonymi przez Komisję Heraldyczną łańcuchy organów gminy powinny być wykonane według takiego samego wzoru, różniące się jedynie kolorem: łańcuch Przewodniczącego powinien być koloru srebrnego, a łańcuch Burmistrza koloru złotego. Wszystkie elementy wykonane ze srebra próby 925 po wykonaniu grawerowania

herbu i przygotowaniu, szlifowanie i polerowanie (a w przypadku Łańcucha Burmistrza połączone elektronicznie). Herb ozdobiony kolorowymi emaliami. Bursztyn w ogniwach wklejany. Elementy łańcucha połączone ogniwkami z drutu srebrnego (w przypadku Łańcucha Burmistrza – pozłoczonego).

Wymiary:

- średnica zewnętrzna łańcucha – 420 mm,
- średnica wewnętrzna – 305 mm,
- długość z klejnotem – 520 mm,
- ogniwo duże – 70 x 58 mm,
- klejnot cały – 85 x 82 mm,
- herb – 58 x 48 mm,
- ogniwka łącząca średnica 9 mm drut 1,8 mm.
- Klejnot łańcucha z herbem Dzierżoniowa – emalia; w ogniwach – plastry miodu, bursztyn i pszczoły.

Kolejnym etapem było podjęcie, 26 sierpnia 2024 r., przez Radę Miejską Dzierżoniowa uchwały Nr V/44/24 w sprawie ustanowienia insygniów Gminy Miejskiej Dzierżoniów w postaci Łańcucha Burmistrza Dzierżoniowa oraz Łańcucha Przewodniczącego Rady Miejskiej Dzierżoniowa oraz zasad ich używania. Dopiero po 30 dniach po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego uchwała weszła w życie i 30 września 2024 r. nastąpiło uroczyste wręczenie łańcuchów.

Pierwszy łańcuch Przewodniczącego, jako eksponat historyczny, został wyeksponowany w gablocie w sali rycerskiej.

Przewodniczący, którzy nosili Łańcuch Przewodniczącego Rady Miejskiej Dzierżoniowa w latach 1995 do 2024:

1. Mateusz Cegiełka przewodniczący I i II kadencji
2. Marek Nowakowski przewodniczący III kadencji
3. Barbara Zarówna przewodnicząca III kadencji
4. Henryk Smolny przewodniczący IV i V kadencji
5. Andrzej Wiczkowski przewodniczący VI kadencji
6. Mirosław Piorun przewodniczący VII kadencji
7. Andrzej Darakiewicz przewodniczący VIII kadencji
8. Agnieszka Denysiak przewodnicząca IX kadencji

4. Rada Miejska Dzierżoniowa

Rada Miejska Dzierżoniowa IX kadencji (2024-2029) liczy 21 radnych. Przewodniczącą rady jest Agnieszka Denysiak, wiceprzewodniczącymi Jarosław Kresa, Jarosław Rudnicki i Ireneusz Żygadło.

Sesje Rady Miejskiej Dzierżoniowa odbywały się najczęściej w ostatni poniedziałek miesiąca w „Sali Rycerskiej” dzierżoniowskiego ratusza. Zasady pracy, kompetencje, organizację i tryb pracy Rady Miejskiej określa Statut Dzierżoniowa.

Szczegółowe informacje tj. porządki obrad, projekty uchwał oraz podjęte przez radnych uchwały dostępne są na stronach Biuletynu Informacji Publicznej.

4.1 Komisje Rady Miejskiej Dzierżoniowa

Komisja Rewizyjna

- przewodniczący Radosław Drabczyk
- Aneta Białek
- Grażyna Juraszek
- Paweł Kowalski
- Jarosław Perlak
- Małgorzata Prewandowska
- Maciej Woźniak

Zakres zadań komisji określa Statut Dzierżoniowa.

Komisja Budżetów i Finansów

- przewodniczący Maciej Kiesewetter
- Romuald Adamus
- Agnieszka Denysiak
- Diana Kaczyńska
- Aneta Przybyła
- Jarosław Rudnicki
- Andrzej Wiczkowski

Zakres działalności:

- uchwalanie i wykonywanie budżetu miasta;
- gospodarka finansowa;
- majątek gminy;
- prognozowanie ekonomiczne;
- udział w związkach i porozumieniach komunalnych;
- tworzenie, przekształcanie I likwidacja gminnych jednostek organizacyjnych.

Komisja Spraw Obywatelskich i Sportu

- przewodniczący Maciej Woźniak
- Adam Bagiński
- Aneta Białek
- Łukasz Bienias
- Agnieszka Denysiak
- Jarosław Perlak
- Ireneusz Żygadło

Zakres działalności:

- porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli I ich mienia oraz ochrona przeciwpożarowa I przeciwpowodziowa przy współpracy z Komendą Powiatową Straży Pożarnej oraz Komendą Powiatową Policji;
- współpraca ze Strażą Miejską Dzierżoniowa;

- tworzenie warunków dla rozwoju sportu i turystyki w mieście, w tym terenów rekreacyjnych, boisk i urządzeń sportowych;
- aktywizacja i pomoc dla klubów sportowych i organizacji sportowych działających na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem wychowania fizycznego dzieci i młodzieży;
- sport szkolny;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi;
- pobudzanie aktywności obywatelskiej.

Komisja Edukacji i Spraw Społecznych

- przewodnicząca Małgorzata Prewandowska
- Maria Adamus
- Jakub Ciapała
- Anna Kwaśny
- Jarosław Kresa
- Jarosław Rudnicki
- Ireneusz Żygadło

Zakres działalności:

- edukacja publiczna (szkoły, przedszkola, placówki oświatowo-wychowawcze);
- przeciwdziałanie przemocy oraz agresji wśród młodzieży;
- kultura, ochrona zabytków i opieka nad zabytkami;
- kultywowanie tradycji lokalnej;
- ochrona zdrowia;
- pomoc społeczna;
- zabezpieczenie potrzeb osób starszych;
- zabezpieczenie potrzeb osób niepełnosprawnych oraz ich rehabilitacja;
- polityka prorodzinna, w tym zapewnienie kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- promocja miasta.

Komisja Rozwoju Gospodarczego

- przewodnicząca Diana Kaczyńska
- Romuald Adamus
- Jakub Ciapała
- Grażyna Juraszek
- Maciej Kiesewetter
- Paweł Kowalski
- Jarosław Kresa

Zakres działalności:

- gospodarowanie mieniem miasta;
- opiniowanie planów rozwoju społeczno-gospodarczego miasta;
- współpraca w tworzeniu strategii promocji miasta;
- gminne drogi, mosty, ulice, place i organizacja ruchu drogowego;

- zaopatrzenie w wodę, kanalizację, odprowadzanie wód opadowych oraz usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
- działalność w zakresie telekomunikacji;
- zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- lokalny transport zbiorowy;
- ochrona środowiska i przyrody, w tym gospodarki wodnej i zieleni komunalnej;
- utrzymanie gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych, ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami;
- gminne budownictwo mieszkaniowe, zasoby mieszkaniowe, targowiska i hale targowe;
- promocja gospodarcza miasta;
- współpraca ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji

- przewodniczący Adam Bagiński
- Maria Adamus
- Łukasz Bienias
- Radosław Drabczyk
- Anna Kwaśny
- Aneta Przybyła
- Andrzej Wiczkowski

Zakres zadań komisji określa Statut Dzierżoniowa

4.2 Kluby radnych Rady Miejskiej Dzierżoniowa

Klub Nowoczesny Dzierżoniów i Koalicja Obywatelska

- przewodniczący klubu Adam Bagiński
- Jakub Ciapała
- Agnieszka Denysiak
- Radosław Drabczyk
- Grażyna Juraszek
- Diana Kaczyńska
- Maciej Kiesewetter
- Anna Kwaśny
- Małgorzata Prewandowska
- Andrzej Wiczkowski
- Maciej Woźniak
- Ireneusz Żygadło

Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość

- przewodniczący klubu Jarosław Kresa

- wiceprzewodniczący klubu Romuald Adamus
- Maria Adamus
- Aneta Białek
- Aneta Przybyła

Klub radnych Dzierżoniów 2023

- przewodniczący klubu Jarosław Perlak
- zastępca przewodniczącego klubu Łukasz Bienias
- Paweł Kowalski
- Jarosław Rudnicki

Diety radnych Rady Miejskiej Dzierżoniowa

Wysokość diet określana jest uchwałą Rady Miejskiej Dzierżoniowa, podejmowaną w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów. Na wysokość diety radnego nie ma wpływu liczba posiedzeń komisji czy liczba odbywających się w miesiącu sesji. Kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, będąca podstawą do naliczenia diet radnym, wynika z Ustawy Budżetowej i wynosi 1.878,89 zł. Maksymalna wysokość diety radnego to 2,4-krotność kwoty bazowej, czyli 4.509,34 zł. Dla gmin od 15 tys. do 100 tys. mieszkańców, czyli także dla Dzierżoniowa, to 75% wartości maksymalnej, czyli 3.382 zł.

5. Nadanie tytułu Zasłużonego dla Dzierżoniowa

Medal za Zasługi dla Miasta Dzierżoniowa jest wyrazem wyróżnienia i uznania Rady Miejskiej za wybitne zasługi dla rozwoju miasta. Nadawany jest obywatelom polskim i cudzoziemcom oraz organizacjom społecznym, zawodowym, instytucjom i podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą. Kapituła Medalu Rady Miejskiej Dzierżoniowa w 2024 r. uhonorowała Medalem za Zasługi dla Dzierżoniowa trzy osoby. Były to:

5.1 Jolanta Maniecka

Humanistka, człowiek kultury, osoba o szerokich horyzontach i niezwykle inteligentna. Urodziła się w Dzierżoniowie, studiowała filologię polską na Uniwersytecie Wrocławskim.

Jako pedagog kształtowała młode umysły, zachęcając swoich uczniów do pozytywnego myślenia, samorozwoju i do podążania za marzeniami. Wyjątkowość jej pracy edukacyjnej została doceniona przez Ministra Edukacji, który odznaczył Jolantę Maniecką Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Wielokrotnie otrzymywała także nagrodę dyrektora szkoły i dwukrotnie nagrodę kuratora.

Zakończenie kariery zawodowej umożliwiło jej większe zaangażowanie w lokalną kulturę i w jej rozwój, w propagowanie czytelnictwa i piękna literatury. Wielokrotnie mogliśmy podziwiać jej sposób i formę prowadzenia spotkań i wywiadów ze znanymi i wyjątkowymi ludźmi sztuki, kultury i dziennikarstwa.

Jolanta Maniecka współpracuje z lokalnym środowiskiem twórczym, organizacjami pozarządowymi i instytucjami kulturalno-oświatowymi, od lat należy do Towarzystwa Miłośników Dzierżoniowa. Moderuje spotkania autorskie, prowadzi panele dyskusyjne, zasiada w jury konkursów literackich i recytatorskich. Należy do Dzierżoniowskiej Rady Kobiet, aktywnie uczestniczy w organizowanych przez nią wydarzeniach i akcjach aktywizujących dzierżoniowianki do przejmowania inicjatywy w przedsiębiorczości, kulturze i życiu społecznym miasta.

Jest autorką licznych artykułów w wydawanym cyklicznie Roczniku Dzierżoniowskim, a także jedną z inicjatorek i współauterek wydanej przez Muzeum Miejskie Dzierżoniowa kilkutomowej pozycji „Dzierżonów i jego mieszkańcy”. Redaguje wstępy do katalogów wystaw artystycznych, informatory z okazji jubileuszy różnych podmiotów i instytucji, przemówienia z okazji świąt państwowych, recenzuje tomiki poezji, brała udział w opracowaniu „Leksykonu Kulturnet Dzierżonów”.

„Jako dzierżoniowianka z urodzenia chciałabym, aby nasz dzierżoniowski świat był lepszy i piękniejszy, żeby moje miasto rozkwitało, a mieszkańcy częściej uśmiechali się do siebie” - mówiła w jednym z wywiadów. Jolanta Maniecka swoją postawą, wiedzą, umiejętnościami i chęcią dzielenia się pasjami w nieoceniony sposób wpływa na to, by nasza lokalna społeczność była lepsza i piękniejsza. Niezwykle często pokazuje nam, w jaki sposób to osiągnąć, za co jesteśmy wdzięczni.

5.2 Janina Weretka-Piechowiak

Humanistka z krwi i kości, człowiek o szerokich horyzontach kulturalnych i artystycznych, ogromnej wrażliwości literackiej i niezwykle inteligentna. Lubi być inspirowaną i inspirować. Zwłaszcza młodych ludzi, którym jako pedagog poświęciła wiele uwagi i zaangażowania.

Janina Weretka-Piechowiak do Dzierżoniowa przyjechała w 1973 r. Podjęła pracę jako nauczycielka języka polskiego w I Liceum Ogólnokształcącym, z którym związała całe swoje życie zawodowe, a w latach 1979-1984 była zastępcą dyrektora. Jej uczniowie osiągnęli sukcesy w centralnych olimpiadach przedmiotowych z literatury i języka polskiego, w konkursach recytatorskich i w turniejach poezji śpiewanej. Za osiągnięcia dydaktyczne otrzymała nagrody ministra oświaty i wychowania pierwszego i trzeciego stopnia.

Za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania została odznaczona w 2003 r. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, a za dokonania i zasługi istotne dla rozwoju polskiego bibliotekarstwa – Medalem „W Dowód Uznania” przyznany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w 2016 r. Jako pedagog otrzymała nagrodę ministra oświaty i wychowania I i III stopnia, dwukrotnie nagrodę starosty powiatu dzierżoniowskiego i wielokrotnie nagrodę dyrektora I LO.

Po przejściu na emeryturę Janina Weretka-Piechowiak nadal jest osobą niezwykle aktywną. Współpracuje z lokalnym środowiskiem twórczym, organizacjami pozarządowymi i instytucjami kulturalno-oświatowymi. Moderuje spotkania autorskie, prowadzi panele dyskusyjne, zasiada w jury konkursów literackich, recytatorskich i krasomówczych. Swoją rozległą wiedzę z zakresu literatury dzieli się, prowadząc liczne wykłady oraz publikując.

Od kilkunastu lat wykłada dla Stowarzyszenia Bielski Uniwersytet III Wieku, a także – Towarzystwa Oświatowego Ziemi Dzierżoniowskiej, Biblioteki Pedagogicznej oraz

Dolnośląskiego Festiwalu Nauki. Przygotowywała okolicznościowe spektakle dla mieszkańców (np. o Osieckiej czy z okazji odzyskania niepodległości) wystawianych w Kinoteatrze. Przygotowała i współprowadziła także benefis Sylwestra Chęcińskiego.

Od lat 70. współpracowała z Henrykiem Kwiatkowskim, „kronikarzem” Dzierżoniowa. Jest autorką nie tylko artykułów do „Rocznika Dzierżoniowskiego”, ale i „Legend i opowieści z Gminy Dzierżoniów” (2020), „Legend Piławy Górnej” (2018), „Dzierżoniowskich legend i opowieści” (2013 i 2016), monografii I LO „Z dziejów I Liceum Ogólnokształcącego im. Jędrzeja Śniadeckiego w Dzierżoniowie: Niech błękitniąją szkolne lata” (2005), sztuki „Bajka o niegroźnym smoku” na motywach legendy o św. Jerzym, redaktorką publikacji „A to było wczoraj: księga wspomnień I LO” i trzech tomików poezji. Własnym sumptem wydała zbiór wierszy (swoich i siostry) dla dzieci „Stonóżka” - otrzymały je okolicznościowo polonijne dzieci z dwóch amerykańskich bibliotek oraz dzieci z przedszkoli nr 3 i 6 w Dzierżoniowie.

5.3 Kazimierz Janeczko

Dzierżoniowski pedagog, społecznik, samorządowiec i pasjonat fotografii, dokumentujący życie miasta. Dla wielu mieszkańców był cenionym nauczycielem, a także wicedyrektorem dzierżoniowskiej „Radiobudy”. Prekursor internetu i twórca pierwszej strony internetowej, jaka powstała w historii Dzierżoniowa.

Jako samorządowiec pełnił funkcję radnego Rady Miejskiej Dzierżoniowa (1990-1994 r.) i radnego Rady Powiatu Dzierżoniowskiego (1998 - 2002 r.) W latach 2005-2010 był członkiem zarządu w Starostwie Powiatowym w Dzierżoniowie.

Założyciel Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej przy parafii pw. Królowej Różańca Św., członek Towarzystwa Miłośników Dzierżoniowa, założyciel i członek Sudeckiego Towarzystwa Fotograficznego. Autor licznych wystaw fotograficznych promujących Dzierżoniów i okolice. Inicjator i założyciel pierwszej Komisji Założycielskiej „Solidarność” w Zespole Szkół Radiotechnicznych (wrzesień 1980 r.) Inwigilowany przez SB w stanie wojennym, zajmował się zbieraniem składek członkowskich, kolportażem prasy podziemnej oraz nielegalnej wtedy literatury. Współtwórca Zespołu Charytatywnego przy parafii pw. św. Jerzego udzielającego pomocy m.in. rodzinom represjonowanych działaczy związku „Solidarność”. Współpracował z Arcybiskupim Komitetem Charytatywnym „Pod Czwórką” działającym pod patronatem ks. abp. Gulbinowicza.

Aktywnie uczestniczył w utworzeniu w Zespole Szkół Radiotechnicznych nowego typu szkoły - liceum technicznego. Brał bezpośredni udział w opracowaniu planów i programów nauczania. Pomysłodawca utworzenia w szkole węzła telekomunikacyjnego, umożliwiającego dostęp do internetu za pośrednictwem Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej. Pierwszymi użytkownikami węzła byli: Urząd Miasta, Miejska Biblioteka Publiczna, II Liceum Ogólnokształcące, Szkoła Gimnazjalna, Zespół Szkół Radiotechnicznych. Realizacja tego pomysłu umożliwiła również wdrażanie programu edukacji informatycznej w pozostałych szkołach dzierżoniowskich.

Dzięki jego działaniom już w 1995 roku Dzierżoniów uzyskał dostęp do internetu. Kazimierz Janeczko jest również autorem pierwszych serwisów informacyjnych m.in. miasta, powiatu, biblioteki i oczywiście „Radiobudy”, a także twórcą i administratorem serwisu informacyjnego „Dzierżoniowscy Artyści” promującego lokalnych artystów

tworzących w Dzierżoniowie i okolicy oraz serwisu informacyjnego Towarzystwa Miłośników Dzierżoniowa.

Stworzył program umożliwiający podłączenie wszystkich dzierżoniowskich szkół do internetu i szkieletowej sieci komputerowej. Nadzorował wprowadzenie i realizację programu wdrożeniowego w Technikum Zawodowym zawodu elektronik o specjalności systemy komputerowe. W latach 2002-2007 wpisany na listę ekspertów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy.

Z swoją działalność był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany, m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżem za Zasługi dla ZHP, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski czy Krzyżem Wolności i Solidarności.

6. Urząd Miasta

Urząd jest jednostką budżetową powołaną do wykonywania zadań publicznych o znaczeniu lokalnym. Realizuje zadania własne, wynikające z ustaw i uchwał rady, zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz przyjęte na podstawie porozumień zawartych z organami administracji rządowej lub jednostkami samorządu terytorialnego.

W Urzędzie Miasta w Dzierżoniowie funkcjonuje 26 komórek organizacyjnych. Liczba ta obejmuje wydziały, biura i zespoły pracownicze. Łącznie w urzędzie na dzień 31.12.2024 r. zatrudnionych było 114 osób.

Informacje o bieżących działaniach samorządu można znaleźć na stronie internetowej www.dzierzoniow.pl, w biuletynie samorządowym „[Goniec Dzierżoniowski](#)” oraz na profilach miasta w najpopularniejszych mediach społecznościowych.

6.1 Terenowy Punkt Paszportowy

W Biurze Obsługi Klienta dzierżoniowskiego urzędu w październiku 2022 r. został otwarty (na podstawie porozumienia z wojewodą) Terenowy Punkt Paszportowy. W 2024 r. obsłużył on łącznie 15.848 klientów, przyjął 7.649 wniosków i wydał 8.199 dokumentów.

Aktualne informacje dotyczące funkcjonowania Terenowego Punktu Paszportowego wraz z godzinami obsługi, niezbędnymi dokumentami oraz wysokością opłat, dostępne są na stronie internetowej www.dzierzoniow.pl oraz w bip.um.dzierzoniow.pl w zakładce „[Terenowy Punkt Paszportowy](#)”.

Wizytę można umówić wyłącznie poprzez rejestrację na stronie internetowej. Każda rejestracja dotyczy konkretnej, indywidualnej osoby.

VI Bezpieczeństwo

1. Działania Straży Miejskiej

Zagrożenia w ruchu drogowym, parkowanie w miejscach niedozwolonych, wykroczenia społecznie uciążliwe, gospodarowanie odpadami (w tym nielegalne składowiska śmieci), nadzorowanie miejskiego monitoringu, kontrole pieców, sprawdzanie miejsc przebywania osób bezdomnych – to tylko część interwencji, jakie na co dzień podejmują dzierżoniowscy strażnicy miejscy.

W ubiegłym roku Straż Miejska w Dzierżoniowie odnotowała 4 113 interwencji. To o 178 mniej niż rok wcześniej. W 1 709 przypadkach działania strażników wynikały z sygnałów od mieszkańców, a w 2 404 przypadkach były to interwencje własne.

W 2024 r. najczęściej podejmowanymi interwencjami były te związane z nieprawidłowym parkowaniem (762), spożywaniem alkoholu w miejscu publicznym (400), czystością na posesji (236), a także interwencje związane ze zwierzętami: brakiem nadzoru nad nimi (138), rannymi i chorymi zwierzętami (125) oraz 25 interwencji wobec dzikich zwierząt.

Fot: Strażnicy miejscy pomagają oznakować rower. Aby skorzystać z takiej pomocy wystarczy umówić się na spotkanie.

Wiele czasu zajęły interwencje związane z infrastrukturą miejską (263), przede wszystkim uszkodzonymi znakami drogowymi (53), awarią oświetlenia (98), połamanymi drzewami

(34) czy też uszkodzoną jezdnią (69). Strażnicy kontrolowali miejską ogrzewalnię, miejsca przebywania osób bezdomnych, kontrolowali targowisko, udzielali pomocy i asysty dla pracowników urzędu i innych instytucji.

1.1 Struktura i kontakt do Straży Miejskiej Dzierżoniowa

Dbanie o ład i porządek publiczny oraz przestrzeganie przepisów, nie tylko lokalnych – to główne, ale nie jedyne, zadania strażników miejskich, którzy podlegają władzom samorządowym. Straż Miejska Dzierżoniowa w 2024 r. funkcjonowała w systemie dwuzmianowym, od poniedziałku do piątku w godzinach 6.30-14.30 i 14.00-22.00, a w soboty 7.00-15.00.

Straż Miejską w Dzierżoniowie tworzą:

- komendant Mariusz Furgała;
- zespół do spraw ekologii i ochrony środowiska: 2 funkcjonariuszy;
- stanowisko do spraw wykroczeń, oskarżyciel publiczny oraz dyżury: 1 funkcjonariusz;
- dzielnicowi: 6 funkcjonariuszy.

Kontakt

- adres: ul. Rzeźnicza 2
- telefon: 74 645 08 88, 533 650 044
- e-mail: straz@sm.dzierzoniow.pl
- w sprawie skarg i wniosków komendant Straży Miejskiej Dzierżoniowa przyjmuje w każdy wtorek w godz. 14:00-16:00

1.2 Ekopatrol

Ważnym elementem w działaniach strażników jest realizacja działań dotyczących ochrony powietrza. Z każdym rokiem oddychamy w mieście coraz lepszym powietrzem.

W 2024 r. w Dzierżoniowie odnotowano tylko jeden dzień ze średnim przekroczeniem dla pyłów drobnych PM10 wynoszący 144,45 µg/m³, który wg Europejskiej Agencji Środowiska określany jest jako jakość powietrza dostateczna. 9 razy odnotowano nieznaczne przekroczenia powyżej 50 µg/m³. Strażnicy miejscy upoważnieni są do kontrolowania czym palimy w piecach, a takie interwencje często przeprowadzane są bez wcześniejszej zapowiedzi. W minionym roku strażnicy przeprowadzili 82 takie kontrole. Potrzebę interwencji ekopatrolu można zgłaszać pod numerem tel. 533 650 044. 2024 r. był kolejnym rokiem usuwania z przestrzeni miejskiej wraków zalegających na drogach publicznych. Takich porzuconych pojazdów odnotowano 38, większość została już usunięta.

1.3 Bezpieczeństwo pieszych

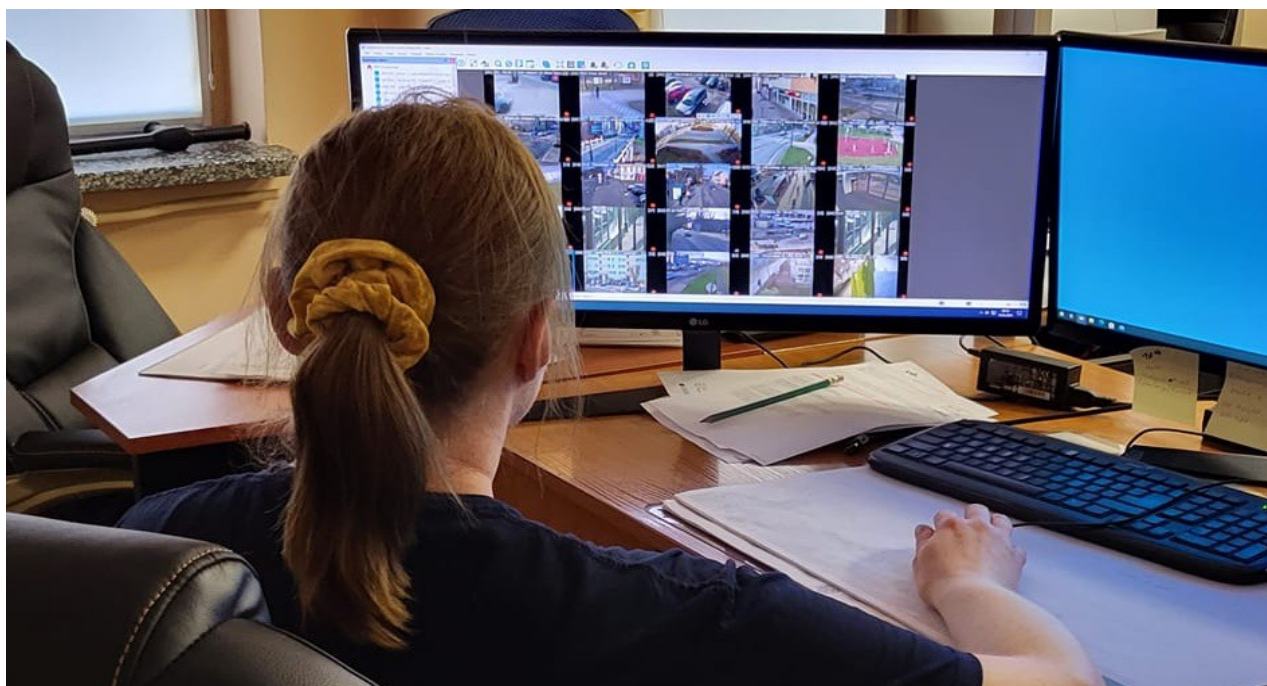
Do obecności strażników przy przejściach dla pieszych w sąsiedztwie szkół podstawowych zdążyliśmy się już przyzwyczaić. Oprócz bezpieczeństwa najmłodszych przeprowadzono także ponad 800 interwencji dotyczących ruchu drogowego.

Ich efekt to 600 ujawnionych wykroczeń zagrażających bezpieczeństwu pieszych i kierowców. W 511 przypadkach zastosowano pouczenia, nałożono też 72 mandaty, a wobec 13 sprawców skierowano wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie. Strażnicy przeprowadzili również 52 interwencje dotyczące parkowania na trawniku, w wyniku których nałożono 24 mandaty. Wobec 1 kierowcy skierowano wniosek o ukaranie, a 27 sprawców pouczone.

1.4 Porządek publiczny

Do ochrony spokoju i porządku publicznego na terenie miasta w 2024 r. Straż Miejska Dzierżoniowa wystawiła do służby 990 patroli, w tym 82 wspólnie z policją.

Strażnicy ujawnili łącznie 1 103 wykroczenia, udzielając 726 pouczeń. Nałożyli 313 mandatów karnych na łączną kwotę niemal 40 000 zł, a wobec 183 sprawców przeprowadzili czynności wyjaśniające w celu zebrania niezbędnych danych do sporządzenia wniosku o ukaranie do sądu.

Fot: Funkcjonariusze straży obsługują również miejski monitoring, w którym obecnie działa 40 kamer.

2. Działania związane z obroną cywilną

W dniu napaści Rosji na Ukrainę (24.02.2022 r.) władze Dzierżoniowa wraz z mieszkańcami rozpoczęły działania, które miały na celu pomoc napływającym uchodźcom. Udzielana była od samego początku i na wielu płaszczyznach, także w 2024 r.

Z Funduszu Pomocy na zakwaterowanie obywateli Ukrainy w ośrodkach instytucjonalnych (Argentia, ul. Batalionów Chłopskich 110 oraz Apartamenty Alicja, ul. Bohaterów Getta 10) wydano 957 124,50 zł. W ośrodkach tych przebywały 44 osoby.

W 2024 r. samorząd Dzierżoniowa dofinansował zakup nowych radiowozów dla policji.

3. Opieka nad zwierzętami

Opieka nad bezdomnymi zwierzętami, sterylizacja, działania adopcyjne, ekologia i ochrona dziedzictwa przyrodniczego to także zadania gminy. W 2024 r. wydano na ten cel 291 tys. zł.

Na zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom miasto przeznaczyło w 2024 r. 291 tys. zł. Zadanie w zakresie odławiania i utrzymania zwierząt bezdomnych realizowało Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt „Azyl” w schronisku dla zwierząt przy ul. Brzegowej 151. Stowarzyszenie aktywnie wspierało też samorząd w zakresie całodobowej opieki nad zwierzętami bezdomnymi i wolno żyjącymi, które w wyniku zdarzeń drogowych wymagały opieki, w tym opieki weterynaryjnej.

W 2024 r. w schronisku przebywało 76 psów. Azyl prowadził, jak co roku, działania adopcyjne, których celem było znalezienie nowego domu dla jego czworonożnych podopiecznych. Do adopcji przekazano 55 psów. Przy jej przeprowadzaniu zwracano szczególną uwagę na świadome i odpowiedzialne nabywanie zwierząt.

Fot: Na zlecenie samorządu udzielono pomocy weterynaryjnej 44 zwierzętom bezdomnym oraz wolno żyjącym, których stan zdrowia bezpośrednio zagrażał zdrowiu lub życiu. Były to 22 gołębie, 4 pustułki, 5 saren, wróbel, jenot, lis i nietoperz. 2 bezdomne koty przewieziono do schroniska Pod Psią Gwiazdą.

Stowarzyszeniu zlecono też opiekę nad kotami wymagającymi opieki weterynaryjnej. Miasto pokryło koszty leczenia 16 chorych/ powypadkowych osobników. Przeprowadzono sterylizację 60 kotek wolo żyjących oraz 3 sterylizacje zwierząt właścicielskich.

Na zadania publiczne z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego na terenie Gminy Miejskiej Dzierżoniów w 2024 r. przeznaczono kwotę 233 tys. zł.

Wszystkie zwierzęta trafiające do schroniska „Azyl” były pod stałą opieką weterynaryjną. Na czas leczenia przebywały w schronisku lub pod opieką społecznych opiekunów oraz członków organizacji pozarządowych, których statutowym celem jest opieka nad zwierzętami.

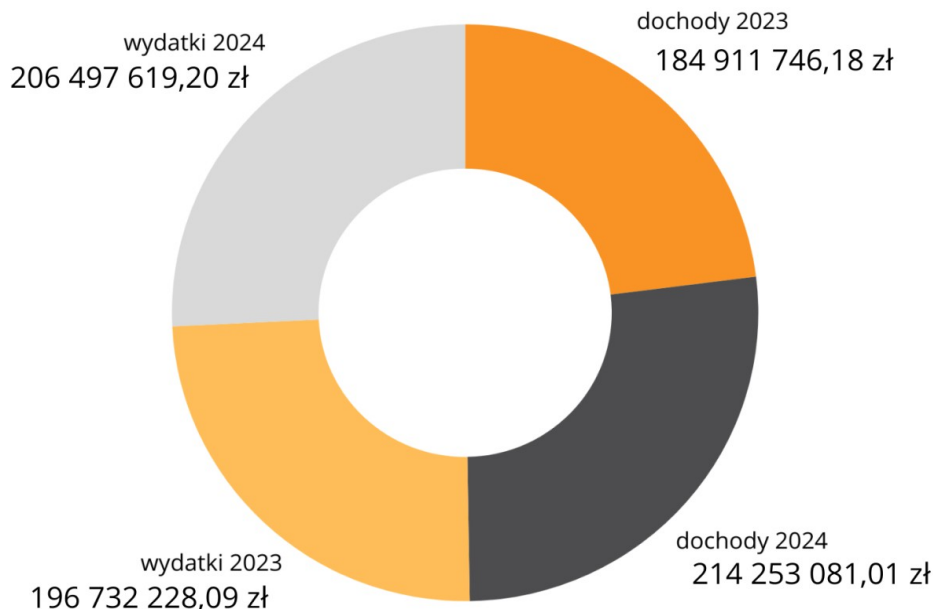
VII Finanse

Budżet miasta realizowany jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Miejską Dzierżoniowa. Uchwała ta określa plan dochodów, kierunki wydatkowania środków oraz źródła pokrycia deficytu lub kierunki rozdysponowania nadwyżki.

Projekt budżetu przygotowuje burmistrz we współpracy ze skarbnikiem i pracownikami poszczególnych wydziałów urzędu miasta. Politykę finansową miasta wytycza wieloletnia prognoza finansowa (WPF), stanowiąca plan strategiczny obrazujący podstawowe wartości budżetu danego roku, jak i lat następnych. Prognoza ta jest dokumentem, który pozwala na racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi w wieloletniej perspektywie, w tym planowanie przedsięwzięć, na których oparte są coroczne inwestycje. Ważnym elementem budżetu są zewnętrzne środki krajowe i unijne, po które sięga miasto.

1. Budżet Dzierżoniowa w latach 2022-2024

Na koniec 2024 r. różnica między wykonanymi dochodami i wydatkami była dodatnia i stanowiła nadwyżkę budżetową w kwocie 7 755 461,81 zł.

Opis infografiki:

W 2023 r. dochody wyniosły 184 911 746,18 zł, a w 2024 r. 214 253 081,01 zł.

Wydatki w 2023 r. wyniosły 196 732 228,09 zł, a w 2024 r. wzrosły do 206 497 619,20 zł.

Na 31 grudnia 2024 r. planowany deficyt budżetowy stanowiący różnicę między planem dochodów a planem wydatków wynosił 19 051 172,77 zł. Na koniec 2024 r. budżet

zamknął się nadwyżką budżetową w kwocie 7 755 461,81 zł. Natomiast różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (nadwyżka operacyjna) wyniosła 21 876 349,81 zł.

Tabela 6 - Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego według planu oraz wykonania za 2024 r.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w%)
Dochody	181.309.473,70	194.518.334,37	214.253.081,01	110,15
Wydatki	196.941.954,05	213.569.507,14	206.497.619,20	96,69
Wynik	-15.632.480,35	-19.051.172,77	7.755.461,81	

Nadwyżka operacyjna to jeden z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej gminy, informujący o możliwości pokrycia wydatków bieżących dochodami bieżącymi. Im wyższa jest wartość nadwyżki operacyjnej, tym większa jest możliwość realizacji nowych przedsięwzięć majątkowych przez gminę, która może przeznaczyć tę kwotę na inwestycje lub pośrednio spłacić wcześniej zaciągnięte zobowiązania.

Tabela 7 - Wynik budżetu Gminy Miejskiej Dzierżoniów w 2024 r. w porównaniu do 2023 r.

Lata	Dochody	Wydatki	Wynik
2023 r.	184.911.746,18	196.732.228,09	-11.820.481,91
2024 r.	214.253.081,01	206.497.619,20	7.755.461,81

Wysokość zrealizowanych wartości budżetowych w 2024 r. wskazuje, że zarówno dochody, jak i wydatki, utrzymują się na wysokim poziomie i wykazują tendencję wzrostową.

2. Dochody budżetowe 2024

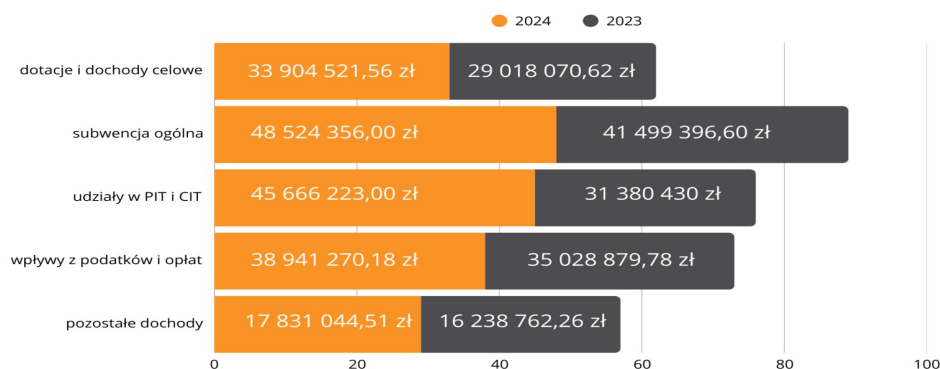
Dochody budżetu Gminy Miejskiej Dzierżoniów w 2024 r. wyniosły 214 253 081,01 zł. Ich realizacja stanowiła 110,15% planu wynoszącego 194 518 334,37 zł.

Tabela 8 - Struktura dochodów

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w%)	Udział (w %)
Dochody bieżące	151.742.141,75	175.257.821,03	184.867.415,25	105,48	86,28
Dochody majątkowe	29.567.331,95	19.260.513,34	29.385.665,76	152,57	13,72
Razem dochody ogółem	181.309.473,7	194.518.334,37	214.253.081,01	110,15	100

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2024 r. zostały wykonane na poziomie 184 867 415,25 zł, tj. w 105,48% w stosunku do planu wynoszącego 175 257 821,03 zł.

2.1 Dochody bieżące

Opis infografiki:

Wartość zrealizowanych dochodów bieżących według głównych źródeł:

dotacje i dochody celowe - 33 904 521,56 zł w 2024 r., 29 018 070,62 zł w 2023 r.;

subwencja ogólna - 48 524 356,00 zł w 2024 r., 41 499 396,60 zł w 2023 r.;

udziały w PIT i CIT - 45 666 223,00 zł w 2024 r., 31 380 430 zł w 2023 r.;

wpływy z podatków i opłat – 38 941 270,18 zł w 2024 r., 35 028 879,78 zł w 2023 r.;

pozostałe dochody - 17 831 044,51 zł w 2024 r., 16 238 762,26 zł w 2023 r.

2.2 Dochody majątkowe w latach 2024 i 2023:

Dochody majątkowe Gminy Miejskiej Dzierżoniów w 2024 r. zostały wykonane na poziomie 29 385 665,76 zł, tj. w 152,57% w stosunku do planu wynoszącego 19 260 513,34 zł.

- dochody z majątku – 3 868 730,50 zł w 2024 r., 3 335 527,31 zł w 2023 r.;
- dotacje i środki na inwestycje – 25 498 764,26 zł w 2024 r., 28 291 214,97 zł w 2023 r.;
- pozostałe dochody – 18 171,00 zł w 2024 r., 119 464,64 w 2023 r.

Dochody z majątku w 2024 r. zostały zaplanowane na poziomie 3 582 990,04 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 3 868 730,50 zł, co stanowi 107,97% realizacji planu, przy czym:

- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości wyniosły 3 675 298,06 zł;
- wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wyniosły 193 432,44 zł.

Dotacje i środki na inwestycje w 2024 r. zostały zaplanowane na poziomie 15 677 523,30 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 25 498 764,26 zł, co stanowi 162,65% realizacji planu. Największy poziom dotacji i środków na inwestycje miasto uzyskało na realizację zadań w obszarze:

- gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy w ramach działu gospodarka mieszkaniowa – 10 143 837,73 zł;

- szkoły podstawowe w ramach działu oświata i wychowanie – 3 902 250,00 zł;
- drogi publiczne gminne w ramach działu transport i łączność – 3 750 689,08 zł;
- działalność Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w ramach działu transport i łączność – 2 813 069,60 zł.

W ramach pozostałych dochodów majątkowych sklasyfikowane zostały wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności dotyczące dochodów majątkowych w kwocie 18 171 zł.

Tabela 9 - Dochody ogółem i dochody majątkowe na mieszkańca w latach 2023-2024

Lata	Dochody ogółem na jednego mieszkańca	Dochody majątkowe na jednego mieszkańca
2023	6 441,58 zł	1 105,91 zł
2024	7 616,80 zł	1 044,68 zł

Zasobność gminy oraz jej możliwości rozwojowe odzwierciedla wskaźnik dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

3. Wydatki budżetowe

Gmina ponosi wydatki na realizację zadań określonych w ustawie o samorządzie gminnym. Wydatki dzielą się na bieżące, zapewniające prawidłowe funkcjonowanie organów samorządowych oraz zaspokajanie bieżących potrzeb mieszkańców wynikających z realizacji zadań, jak również majątkowe, przeznaczone na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych, a także dotacje celowe na inwestycje i zakupy inwestycyjne jednostek organizacyjnych oraz na wnoszenie udziałów do spółek komunalnych.

Poziom i struktura wydatków budżetowych są wyrazem polityki samorządu i służą realizacji zadań określonych w strategii rozwoju gminy. Polityka wydatkowa gminy polega na odpowiednim rozdysponowaniu środków publicznych na realizację zadań służących zaspokojeniu bieżących i przyszłych potrzeb społecznych.

Wydatki budżetu miasta w 2024 r. wyniosły 206 497 619,20 zł, a ich realizacja to 96,69% planu wynoszącego 213 569 507,14 zł, w tym:

- Wydatki bieżące – 162 991 065,44 zł, tj. 78,93%;
- Wydatki majątkowe – 43 506 553,76 zł, tj. 21,07%.

W 2024 r. wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 162 991 065,44 zł, tj. w 96,61% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 168 703 118,90 zł, z kolei majątkowe zostały wykonane na poziomie 43 506 553,76 zł, tj. w 96,97% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 44 866 388,24 zł.

W układzie działów najwyższy poziom wydatków bieżących ponoszony był na oświatę i wychowanie (33,79%) oraz na pomoc społeczną i rodzinę (23,12%). Wysoki poziom w strukturze wydatków stanowią też wydatki na administrację publiczną (11,77%). Pozycje te obejmują prawie 70% wydatków bieżących.

Wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie 43 506 553,76 zł, tj. w 96,97% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 44 866 388,24 zł, z tego:

- wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne – 39 409 053,76 zł, tj. 96,66% planu wynoszącego 40 768 888,24 zł;
- pozostałe wydatki majątkowe – 4 097 500 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 4 097 500 zł.

W układzie działań najwyższy poziom wydatków majątkowych ponoszony był na transport (47,41%), gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (17,34%) oraz oświatę i wychowanie (16,46%) Pozycje te obejmują ponad 80% wydatków majątkowych ogółem.

Struktura wydatków majątkowych według działów:

- transport i łączność – 47,41%;
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 17,34%;
- oświata i wychowanie – 16,46%;
- gospodarka mieszkaniowa – 8,34%;
- działalność usługowa – 6,89%;
- pozostałe – 3,56%.

Opis infografiki:

Wydatki ogółem na jednego mieszkańca w 2024 roku – 7 341,09 zł

Wydatki majątkowe na jednego mieszkańca w 2024 roku – 1 546,68 zł .

4. Przychody i rozchody budżetowe oraz zadłużenie

4.1 Przychody

Przychody w 2024 r. zrealizowano w łącznej kwocie 20 803 204,52 zł, (co stanowi 80,27% planu), w tym:

- kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych – 15 000 000,00 zł;
- spłata udzielonych pożyczek – 97 000,00 zł;
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 4 518 595,77 zł;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 1 187 608,75 zł.

4.2 Rozchody

Rozchody w 2024 r. zrealizowano w łącznej kwocie 6 864 423 zł (co stanowi 100,00% planu), w tym spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych – 6 864 423 zł.

4.3 Zadłużenie

Zadłużenie miasta na koniec 2024 r. wyniosło 54 920 960 zł (kredyty, pożyczki i wyemitowane obligacje komunalne), co stanowi 25,63% wykonanych dochodów. W 2024r. spełniony został indywidualny wskaźnik spłaty zobowiązań, określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

5. Pieniądze pozyskane przez urząd

W 2024 r. Dzierżoniów pozyskał ponad 22,1 mln zł., zdobyte ze źródeł zewnętrznych pieniądze przeznaczone na realizację zadań, takich jak:

- organizacja wycieczek edukacyjnych mających na celu poznawanie tradycji, kultury i osiągnięć polskiej nauki dla dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 1 i 5 (dofinansowanie z programu „Podróże z klasą”) – 110 tys. zł;
- zakup sprzętu sportowego dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1, 3 i 5 (dofinansowanie z programu „ Aktywna Szkoła”) – 75 tys. zł;
- zakup wyposażenia szkolnego dla Szkoły Podstawowej nr 9 (dofinansowanie z Fundacji LOTTO w ramach Programu „Szkoły na nowo”, kierowanego do placówek, które zostały zniszczone przez powódź z września 2024 r.) –100 tys. zł;
- zapewnienie posiłku dzieciom, młodzieży oraz osobom dorosłym, zwłaszcza starszym, chorym, niepełnosprawnym i samotnym (dofinansowanie z programu „Posiłek w szkole i w domu”) – 360,5 tys. zł;
- wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w formie pomocy asystenta, wsparcia psychologicznego, terapeutycznego (dofinansowanie z programów: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Asystent rodziny” i „Opieka wytchnieniowa”) – 1,94 mln zł;
- działania związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej (dofinansowanie z Programu Ośłonowego "Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej”) – 21,87 tys. zł;
- funkcjonowanie Dziennego Domu Senior+ i Klubu Senior+, organizowanie usług opiekuńczych dla osób starszych (w miejscu ich zamieszkania), organizowanie zajęć dla seniorów - aktywizujących, edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych i prozdrowotnych (dofinansowanie z programów: „Senior+”, „Korpus Wsparcia Seniorów”, „Opieka 75+”, Programu Wsparcia Rad Seniorów na Dolnym Śląsku) – 1,11 mln zł;
- rozwój i promocja czytelnictwa w Szkole Podstawowej nr 1 - zakup nowości czytelniczych i wyposażenia do szkolnej biblioteki (dofinansowanie z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0) – 12 tys. zł;
- modernizacja kompleksu sportowego przy Szkole Podstawowej nr 3 (dofinansowanie z Programu modernizacji kompleksów sportowych „ Moje Boisko – ORLIK 2012”) – 624 tys. zł;

- działania z zakresu bezpieczeństwa informacyjnego – projekt „Cyberbezpieczny Samorząd w Dzierżoniowie” (dofinansowanie z Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy) – 850 tys. zł;
- przebudowa drogi dojazdowej od Ośrodka Sportu i Rekreacji do obwodnicy Dzierżoniowa (dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego) – 368 tys. zł;
- nasadzenie drzew wzdłuż ul. Cichej w Dzierżoniowie (dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego) – 29,7 tys. zł;
- wymiana źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach wielorodzinnych (dofinansowanie z programu Ciepłe Mieszkanie” edycja II) – 2,71 mln zł;
- rozbudowa Żłobka Miejskiego – utworzenie dodatkowych miejsc żłobkowych (dofinansowanie z Programu Aktywny Maluch / Maluch+) – 751,47 tys. zł (środki stanowią zwiększenie dofinansowania, pozyskanego w 2023r.).

Pozyskane środki dotyczyły również inwestycji, których realizację zaplanowano na lata 2024-2025 i zadań, których rozpoczęcie nastąpi w 2025 r. Są to:

- modernizacja 18 gminnych lokali mieszkalnych uszkodzonych przez powódź we wrześniu 2024 r. (dofinansowanie z Funduszu Dopłat w ramach rządowego programu bezzwrotnego wsparcia budownictwa mieszkaniowego, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego) – 949,05 tys. zł;
- usuwanie skutków działania żywiołów w publicznych szkołach (dofinansowanie z rezerwy oświatowej subwencji ogólnej, związane z wrześniową powodzią i stratami w Szkole Podstawowej nr 9 i 1) – 2,82 mln zł;
- remont mostu na rzece Piława w ciągu ul. Złotej (dofinansowanie ze środków rezerwy celowej, na usuwanie skutków klęsk żywiołowych – wrześniowa powódź) – 69,78 tys. zł (rozpoczęcie w 2025 r.);
- budowa budynku komunalnego przy ul. Prusa w Dzierżoniowie (dofinansowanie z Funduszu Dopłat w ramach rządowego programu bezzwrotnego wsparcia budownictwa mieszkaniowego, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego – wsparcie dla gmin dotkniętych skutkami powodzi z września 2024 r.) – 8,88 mln zł (rozpoczęcie w 2025 r.);
- modernizacja terenu lokomotywowni (przy dworcu PKP) - wymiana ogrodzenia, montaż oświetlenia i monitoringu, wykonanie dojść i ścieżki do eksponowanych wagonów, naprawa torowiska, uporządkowanie terenu zieleni – zadanie realizowane w ramach czesko-polskiego projektu partnerskiego „Kolej łączy kultury” (dofinansowanie z Programu Interreg Czechy-Polska) – 371,76 tys. zł (rozpoczęcie w 2025 r.).

W 2024 r. prowadzone były także inwestycje, na realizację których miasto pozyskało środki zewnętrzne we wcześniejszych latach:

- modernizacja infrastruktury drogowej na os. Kolorowym (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych);
- przebudowa ul. Słowińskiej z dwoma sięgaczami os. Słonecznego (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg);
- remont ul. Żeromskiego (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg);
- zagospodarowanie rynku i terenów w obrębie Staromiejskiego Centrum Dzierżoniowa (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych);

- wymiana źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach wielorodzinnych (dofinansowanie z Programu Ciepłe Mieszkanie – edycja I);
- modernizacja Szkoły Podstawowej nr 9 w Dzierżoniowie" (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych).

6. Pieniądze pozyskane przez Stowarzyszenie Ziemia Dzierżoniowska

Ważną rolę w pozyskiwaniu środków odgrywa Stowarzyszenie Ziemia Dzierżoniowska. Stowarzyszenie powstało w 2015 r. z inicjatywy burmistrza Dzierżoniowa Dariusza Kucharskiego, by wspólnie z samorządami powiatu dzierżoniowskiego realizować inwestycje rozwijające nie tylko poszczególne miasta, ale i cały region.

Fot: Członkami Stowarzyszenia Ziemia Dzierżoniowska są - oprócz miasta Dzierżoniowa - także gminy Bielawa, Dzierżoniów, Łagiewniki, Niemcza, Pieszyce, Piława Górna, a także powiat dzierżoniowski. Główne cele stowarzyszenia to wspieranie samorządów ziemi dzierżoniowskiej w rozwoju gospodarczym, kulturowym i turystycznym, a także koordynowanie realizacji projektów partnerskich.

Rok 2024 był czasem wyjątkowej pracy związanej w szczególności z nową perspektywą finansową środków europejskich i realizacją instrumentu terytorialnego - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Południowego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT POF). Stowarzyszenie od początku swojej działalności angażuje się w pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań gminnych i powiatowych – opracowuje wnioski o dofinansowanie w odpowiedzi na ogłaszane konkursy. Zadania te mają formę projektów realizowanych samodzielnie przez gminę, powiat lub projektów realizowanych w partnerstwie (pomiędzy gminami i stowarzyszeniem).

W 2024 r. Stowarzyszenie Ziemia Dzierżoniowska pozyskało dla swoich członków środki zewnętrzne w kwocie 33 732 473,09 zł. Środki te stanowiły dofinansowanie dla 10

projektów opracowanych w 2023-2024 r. Są to projekty z obszaru edukacji, zielonej energii i efektywności energetycznej budynków, usług społecznych, zagospodarowania terenów przemysłowych, budowy drogi dla pieszych i rowerów, funkcjonowania Biura ZIT POF.

W strukturach stowarzyszenia prowadzony był także punkt konsultacyjny dla mieszkańców, którzy chcą ubiegać się o dofinansowanie z programów „Czyste Powietrze”, „Ciepłe Mieszkanie” (edycja I i II), „Mój Prąd”, „Moje ciepło” i „Moja Woda”. W zależności od programu mieszkańcy mogą ubiegać się o dofinansowanie kosztów zmiany sposobu ogrzewania, prac termomodernizacyjnych, zwiększenia poziomu retencji czy zakupu instalacji fotowoltaicznych. W 2024 r. punkt konsultacyjny przeprowadził łącznie 4 891 konsultacji, w tym 1 188 dla mieszkańców Dzierżoniowa. W przypadku naszego miasta konsultacje dotyczyły możliwości pozyskania dofinansowania z programu:

- „Czyste powietrze” – 519;
- „Ciepłe Mieszkanie” – 578;
- „Mój Prąd” – 50;
- „Moje ciepło” – 22;
- „Moja Woda” – 19.

W ramach świadczonych konsultacji zostały złożone 634 wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć, z czego 222 to wnioski mieszkańców Dzierżoniowa.

7. Pieniądze w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Południowego Obszaru Funkcjonalnego

W perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027 jednym z instrumentów wspierających rozwój terytorialny są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). ZIT jest instrumentem dedykowanym miejskim obszarom funkcjonalnym wskazanym przez władze samorządu województwa.

Jednym z takich obszarów, wyznaczonym przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego, jest Południowy Obszar Funkcjonalny. Obejmuje on swym zasięgiem powiat dzierżoniowski, kłodzki i ząbkowicki, a dokładnie 28 jednostek samorządu terytorialnego (JST) - 25 gmin i 3 powiaty. Oznacza to, że Dzierżoniów, wraz z pozostałymi 27 JST, znajduje się na obszarze Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Południowego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT POF) i może ubiegać się o środki w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDS).

Współpraca 28 jednostek samorządu terytorialnego w zakresie utworzenia ZIT-u rozpoczęła się w październiku 2020 r. W 2023 r. rozpoczął się proces wdrażania i obsługi Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Południowego Obszaru Funkcjonalnego, w tym opracowania Strategii ZIT POF. 22 maja 2023 r. zostało podpisane porozumienie gminno-powiatowe w sprawie określenia zasad współdziałania przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Południowego Obszaru Funkcjonalnego oraz powierzenia Gminie Miejskiej Dzierżoniów zarządzania Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi Południowego Obszaru Funkcjonalnego.

Na mocy podpisanego porozumienia Dzierżoniów, reprezentowany przez burmistrza Dariusza Kucharskiego, zaczął pełnić rolę lidera ZIT POF. Zostało również utworzone biuro

ZIT POF w ramach istniejącej już struktury Stowarzyszenia Ziemia Dzierżoniowska.

Dzięki ZIT samorządy, w porozumieniu z samorządem województwa dolnośląskiego, mogą skuteczniej i efektywniej realizować swoje przedsięwzięcia oraz wypracowywać nowe formy współpracy. Przedsięwzięcia te będą realizowane w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027. ZIT POF ma w ramach programu wyodrębnioną pulę środków, o które mogą się ubiegać tworzące go JST, w tzw. trybie niekonkurencyjnym. Miastu Dzierżoniów przypada jedna z większych wartości alokacji, tj. blisko 43 miliony złotych.

Środki te będą mogły być wydatkowane na realizację projektów, których obszary są zgodne z założeniami Programu FEDS. Planowanymi do realizacji projektami są: budowa nowego budynku Przedszkola Publicznego nr 7, odnowienie terenu basenu odkrytego, termomodernizacja budynków publicznych (żłobek, przedszkole, szkoła, ośrodek pomocy społecznej), termomodernizacja budynków mieszkalnych (komunalnych).

Fot: 7 lutego 2024 r. w Dzierżoniowie podpisano porozumienie pomiędzy Południowym Obszarem Funkcjonalnym a samorządem Województwa Dolnośląskiego. 18 czerwca 2024 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego pozytywnie zaopiniował przedłożoną przez lidera ZIT POF - burmistrza Dzierżoniowa Dariusza Kucharskiego - Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Południowego Obszaru Funkcjonalnego. To kolejny ważny krok, zbliżający do uruchomienia naborów niekonkurencyjnych, na które nasz obszar zagwarantowane ma blisko 550 mln zł.

Do ZIT POF należą gminy miejskie Dzierżoniów i Kłodzko oraz gminy Dzierżoniów, Bielawa, Łagiewniki, Niemcza, Pieszyce, Piława Górna, Bystrzyca Kłodzka, Duszniki-Zdrój, Kłodzko, Kudowa-Zdrój, Lądek-Zdrój, Lewin Kłodzki, Międzylesie, Polanica-Zdrój, Stronie Śląskie, Szczytna, Bardo, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice, Ziębice, Złoty Stok, Ząbkowice Śląskie, a także powiaty: dzierżoniowski, kłodzki i ząbkowicki.

VIII Statystyki

RAPORT O STANIE MIASTA STATYSTYKI 2024

Liczba osób
odwiedzających
muzeum: 4 800

Liczba
taksówek: 67

Średnie zużycie
wody na 1
mieszkańca: 31,4 m³
wody/rok

Liczba osób
korzystających
z kina: 11 162

Liczba mieszkań
oddanych do
użytkowania: 138

Liczba
wypadków: 6

Stopa
bezrobocia: 6,1%
(5,5% w 2023 r.)

Liczba
bezrobotnych
ogółem: 599
(o 118 więcej niż
w 2023 r.)

Matżeństwa: 139
(o 10 mniej niż w 2023 r.)

Rozwody: 77
(o 1 więcej niż w 2023 r.)

Liczba podmiotów
gospodarczych:
4635
(o 58 więcej niż
w 2023 r.)

Pary matżeńskie
odznaczone
medalami za
długoletnie
pożycie: 33
(o 5 mniej niż w 2023 r.)

Osoby fizyczne
prowadzące
działalność
gospodarczą: 2 778
(o 30 więcej niż
w 2023 r.)

Urodzenia: 127
(o 3 mniej niż w 2023 r.)

Zgony: 405
(o 3 mniej niż w
2023 r.)

Liczba
mieszkańców:
30 433
(o 389 mniej niż
w 2023 r.)

Kobiety: 16 288
Mężczyźni: 14 155

Najczęściej
nadawane imiona:

Zuzanna
Zofia
Oliwia

Nikodem
Leon
Stanisław

Wskaźnik
feminizacji:
na 115 kobiet
przypada 100
mężczyzn
(bez zmian w
porównaniu do 2023 r.)

www.dzierzoniow.pl

Opis infografiki:

- **Ludność ogółem: 30 433 (o 389 mniej niż w 2023 r.)**
- **Liczba kobiet: 16 288 (o 205 mniej niż w 2023 r.)**
- **Liczba mężczyzn: 14 155 (o 174 mniej niż w 2022 r.)**
- **Wskaźnik feminizacji: na 115 kobiet przypada 100 mężczyzn (bez zmian w porównaniu do 2023 r.)**
- **Urodzenia mieszkańców: 127 (o 3 urodzenia mniej niż w 2023 r.)**
- **Zgony mieszkańców: 405 (o 95 mniej niż w 2023 r.)**
- **Akty małżeństwa ogółem: 139 (o 10 mniej niż w 2023 r.)**
- **Wyroki rozwodowe: 77 (o 1 więcej niż w 2023 r.)**
- **Pary małżeńskie odznaczone medalami za długoletnie pożycie: 33 (o 5 mniej niż w 2023 r.)**
- **Stopa bezrobocia: 6.1 % (5,5% w 2023 r.)**
- **Liczba bezrobotnych ogółem: 599 (o 118 więcej niż w 2023 r.)**
- **Liczba podmiotów gospodarczych: 4635 (o 58 więcej niż w 2023 r.)**
- **Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: 2 778 (o 30 więcej niż w 2023 r.)**
- **Liczba taksówek w Dzierżoniowie: 67 (o 4 mniej niż w 2023 r.)**
- **Liczba wypadków: 6 (o 8 mniej niż w 2021 r.)**
- **Liczba ofiar śmiertelnych w wyniku wypadków drogowych – 1 (tyle samo co w 2023 r.)**
- **Liczba rannych – 5 (o 8 mniej niż w 2023 r.)**
- **Najczęściej nadawane imiona: męskie - Nikodem, Leon, Stanisław, żeńskie: Zuzanna, Zofia, Oliwia**
- **Liczba zwiedzających muzeum – 4 800 (o 754 więcej niż w 2023 r.)**
- **Liczba korzystających z kina - 11 162 (o 2608 mniej niż w 2023 r.)**
- **Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca: 31,4 m³ wody/rok (o 0,6 m³ wody/rok mniej niż w 2022 r.)**
- **Produkcja odpadów komunalnych na 1 mieszkańca: 365 kg/rok (o 132 kg/rok mniej niż w stosunku do 2022 r.)**
- **Liczba mieszkań oddanych do użytkowania: 138 (o 17 mniej niż w 2022 r.)**